१ श्रीरेणुकावरदाविरचिनारायणश्लोकरत्नं
वसं० प्यः शचीपतिस्कंदविनायकेभ्यः ॥ कक्ष्मीभवानी रुद्र०
पतिदेवताभ्यः सदानवेभ्यो विनमोनमेभ्यः ॥१॥
बुद्धिर्बलं रूपशिणोदिचरणायच्छंतु तेऽस्मास्पो
नतात्यचचंद्यदारतिस्कंधस्वष्टंगादृयः षट्प
दाः ॥ उत्साहंदानभाद्योष्टचरणाः सजंतुकोद्या
स्तथाऽन्योनेकपदामतांतमपरभागाजुगास्पदा
॥२॥ भट्टश्रीशिवराजाश्रयोजितसूतिसंग्रहो ॥ स्त
स्मिंश्चेद्वसत्सवसाःसमजनिस्तनुर्विजयराजः ॥३॥
पूर्णकलानंदमयोजातावस्कंधातलस्कंधाकिरणः ॥
तस्मादसनुपजीवी वसंतराजोनुजस्तस्य ॥४॥ अथ्य
र्थितोतियत्नात्कृतबहुमाननेनवंशदेवनाध्यरचयदसौत
प्रकरणकोऽ राधिकृते पंडस्वी ॥ १

दर्थशाकुनप्रत्योपकृतयेच ॥५॥ द्विपदचतुष्पदपट्प
दनष्टवदमनेकपदीयज्ञेतुवंदमस्मिन्वस्यामस्यशा
कुनानि ॥६॥ शुभाशुभज्ञानविनिर्णयायहेतुर्दर्शनाय शाकु
नः सशक्तः ॥ गतिस्वरालोकनभावचेष्टाः संकीर्तिता मोहि
षदादिकानां ॥७॥ सापायमेतन्निरपायमेतत्प्रयोजनमेत
दिमंतिबुध्या ॥ असंशयंशाकुनशास्त्रविज्ञोजहातिचो
पक्रमतेमनुष्यः ॥८॥ लोकानुनाशाकुनसंज्ञकेन
ज्ञानेनविज्ञातसमस्तकार्यः ॥ नापायसंपर्यतिकः प्रस त६
र्पन्नरास्त्रिहिस्याद्गतींद्रियेषु ॥९॥ रेडाप्रयाति लि५
षशास्त्रहोरास्वरेदमाद्येविषेजनस्य ॥ जडीकृतस्योप
धेमतिष्टेस्मरचमकारसातिरेकं ॥१०॥ गतिस्वरालो
कनभावचेष्टानिरूपणप्राणपरीक्षणेना ॥ प्रयोजने
भाविनितत्त्वबोधेनमिसिकश्चाहतियोनिर्वा ॥११॥
राधकृते

अपेक्षितोऽसि न त्वत्परेषा नवाचकार्थगणितेन किंचि
वसं० त्तदुत्पद्यतेमुष्यतिपाठमात्रात्फलानेन नाहारिफलानुसा राज०
दिति नक्षत्रंवा रोस्तिथिर्मुहूर्तेन कार्यंनकिंचिद्वा
कुनेचिद्दृष्टा दोषापितेषा वाकुनेनुक्तंसत्यंसिध्यतिस
मीहितानि॥१२५॥ एवंजनस्तत्तत्कर्मणांपाकमीतिनिय फलं
मनदृष्टिनः॥ तत्रकोद्यायातिदेवनोदितःप्रस्थितस्यवाकुनः
स्थितस्यवा॥१२६॥ तेनदुःखमितिप्रयोजनंसत्वरयाहिन
दुपागतोदुष्टिमान्वाकुनसविदोबलात्सन्निपत्यस
मवदत्समाश्रयेत॥१२७॥ नत्ववत्पदुपभुज्यतेऽभिः प्राक्त
नस्यनिजकर्मणःफलं॥ तेनकिंवाकुनसविज्ञानेनयन
दैवमेवंविधंतितरस्मः॥१२८॥ तेनैवमितियन्नदृष्टिनोपवं
कर्मविहितंकृतापिवा॥ दृष्टाकालवशातविपच्यतेभुज्यतेयव
सितंकथंचनुतत्॥१२९॥ तन्निरूप्यवाकुनेनदुःखविधंवंचयंति

दो

नियतिंसमुद्यतांचोरषेणपुरुषाःसमेधसःसंश्रयंतिपुन
ति रात्मनोहितं॥१३८॥ सर्पंचनिर्विषकंटकादिकंदृष्ट्वनदेवकारणो न
पिमानवः॥ दृष्टस्यजंतोर्विषवंसहातेनवैसुखातेदृष्टतोधिकंभ॥
चोरषेणहृदयेसितांगतिंप्राप्नुवंतिपुरुषाःसमेधसः॥ यांतिदेव
दृष्टान्वारणाःस्वयंतथापाव[illegible]दृतिरावपावकां॥ देवमेवयदिका
रणंवदेन्नीतिवाक्यमुपजीव्यतेनकथं॥ यदृच्छयासंधियोमहो
धमाःपालयंतिजगतीं[illegible]जनाधिपाः॥ एव
मेजनस्तनितपुरुषादिष्टःकर्मदैवमितिसंश्रयंतोमहोद्यमेन
तदुपार्जितंतदिहैवमुद्यमवानतत्कथं॥ तन्निरूप्यवा
माय कुनेनदुःखंसयंजनस्यविपाकतो॥ संचरेत्सविमा
त्मनोहितंचिंतयन्सुखकारतत्परः॥ वेत्तिमामयमंगनवे
तिमामयंतयमयंमयंतथा॥ यत्नवानयमुपेक्षतेस्वयंनेहतो
पुनाकुनोविदिष्यतेतं॥ येनयेनविधिनावशिष्यतेवो विचक्षणाः
संभवंतिनयप्रयोजने॥ कर्मपाकविधुरास्ततःकथंतत्र दे

वसु० वसुरितंप्रवर्तिकं ॥२५॥आसीदिदं वासिभाविष्यतीतिष्टङन्यभे
ऊपुरुषांशिरश्च॥त्रिका[illegible]नगरणयोगभि. राज्ञ०
नि वर्षतिक्षणेन॥२६॥अत्रिगर्गगुरुशुक्रवसिष्ठमासकौत्सपरा
गो[illegible]तप्रभुरत्नाः॥ज्ञानिनोमुनिवरा हितभावान्सेवितंतिजै
प्य: गडुःराकुनाभि[illegible]॥२८॥वेदाःपुराणानितथेतिहासाः
स्मृतीश्चशास्त्राणितथापराणि॥सप्तार्धिकंराकुननामधे
यंज्ञानंसमक्षानिसमाश्रितानि॥२९॥स्वयंत्रिनेत्रोभगवानना
णानामुपादित्राहराकुनंमुनेमयत॥केनप्रमाणेनतदप्रमा
णंफलंविसंवादिवदंतिविज्ञाः॥३०॥तेनसंविहितराकुन
संज्ञासम्यगस्तिखलुसाधिराणां॥उद्यमप्रुसकलेषुनिता
त सर्वकर्मसुपयोगमुपैति॥३१॥इतिवसंतराजेसरागमा
र्गेशोभनेसमस्तसकलकौतुकप्रतिष्ठितराकुनप्रबंधेधर्मि॥३२॥
वर्गाभिधानान्यथवर्गसंख्यावर्गेषुदृष्टप्रमितेक्रमेण॥मस्ता
समस्तामविसम्यगस्मिकराचक्षतेराकुनतत्रिमुख्यां॥३३॥आ
ध्यवर्गःराकुनस्यप्रतिष्ठासंज्ञादृष्टत्रिदाताकीर्तितास्मिन्॥

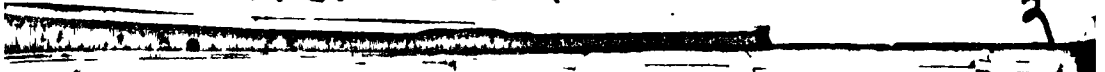

वास्तुस्थापंसंग्रहार्थेहितीयोदृष्टानिस्युरत्राचत्रीणितत्र॥
॥२॥त्रिदानथाभ्यर्हनानामधेयेदृष्टानिसावीनितृतीयवर्गो।
वर्गश्चतुर्थस्तिथिभकरेयाभावीक्रमात्सप्तदिदृष्टसंख्या॥
॥३॥शुभाशुभेपंचमवर्गदृष्टानिभावीन्यथाउद्वोह॥न
रेगितारेयेनकृष्टवर्गेदृष्टानिपंचात्रदृढाहृतानि॥४॥
सविस्तरंदृष्टनृतेश्चतुर्थःशामारतंसप्तमभाग्यविद्यावर्गो
ष्टमःपक्षिविदावसंज्ञःपंचात्रदाताभाव्यथसप्तमश्च॥थावर्ग
श्चथाष्टमिनवसंज्ञःसपंचदृष्टोनवमोत्रभावीषडिहदातिःवं
जनराकुनारेयदृष्टानिवर्गेदृष्ट्वामेतथैकादृष्टोयशे
कर्माधिकायास्तंतदृष्टदात्रदृष्टानवेव॥एकाधिकादीतिपुंत
वातंयदृष्टदोकाकरंतेप्रदिष्टं॥७॥त्रै[illegible]
[illegible]त्रयोदृष्टा।पिंगलिकारंतंतभविष्यतोय
त्रदातंतथाहि॥पंचादाताचैवचतुष्टदानावर्गोत्रभावीसचतुर्दृ
ष्टोयः॥८॥पंचादाताचैवचतुष्टदानांरंतेत्रपरंपंचदृष्टी
त्रवर्गः॥पिंगलिकाराकुनसंज्ञवर्गोयःजातत्राःपंचदृष्टानि

तस्मिन्नाहात्रिरात्रासप्तरात्रोपरिष्टात्तेषां पिष्टोपसंहितान्नवर्गः॥
पंचोपरिष्टात्तेषां संस्रवगोहविर्घृतिवस्त्रशतद्रव्यं च॥१०॥एको राज-
नविंशाश्चत्रिरात्रात्रिमात्रैर्नवसोपसंहितान्नवर्गः॥प्रभावदे
गः पुनस्त्रिरात्रिरोभावीचयैरेकाभिश्चतसृभिः॥११॥प्रकृतिता
विंशतिरेवतस्मिन्नवर्गामहाराजकुलसंमतानां॥सहस्रमेक
विंशत्तंसंवत्सरोपरिष्टान्निरात्रानिपंचाशत्॥१२॥शास्त्रसंग्रहतत्री
मधिकृटःराजकुलोपनिधिमेवमगाधं॥गाहतेराजकुलवल्लिनो
या नाम्ब न्ह चिनोतिचफलात्तत्सिद्धीः॥१३॥इतिवर्षतरङ्गे श्रुति
र्द्वितीयोवर्गः॥छ॥३॥श्री॥राजकुलंराजकुलाचैनमधुनाक्षु
मोदुनिवरहत्रितिविधिना॥यस्माद्धितंतज्जापंवसिध्यति कार्य
मवश्यं सर्वात्॥१॥विप्रलोकःराजकुलशास्त्रदृष्टोविशुद्धबुद्धिः
सततमपियुक्तः॥यथार्थयादिश्रुतिभिर्गितज्ञोभवेद्विहाचार्यपदाधि
कारी॥२॥चातकीभाषणकाव्यविगणनेषुकथितमात्रपंचमी॥
एतत्त्रमुनिसत्तमैः सदाकीर्तेराजकुलनरलपत्रकं॥३॥सरस्व
तीपाठविकाप्रधानायक्षोवपश्यगरुडःशकाकःचंडीपुनःपिंगा

द्विवा
लिकासंस्थिवोवैद्यधितिष्ठतीतरः॥४॥नरेश्वराधिष्ठितमंतरेण
तिष्ठतिकोविप्रभृपक्षिणोसिन्नहिस्थानंतेराजकुलिकेनघातंतद्
ध्यातिदेवस्तरधिष्ठिताति॥पात्रमादिलाभथपोहिकानितेषांच
वाक्यानिपुनानिरर्थवाक्यमथवेचयेत्रचलिस्खलंतं देवतुष्टेतुष्यति
फलंराजकुलंतदाणि॥६॥चालुप्रतयोसिचयत्रदोषत्रानुरागा
नुभवोत्रवाक्यात्॥सर्ववाराजकुलंविरुद्धंनपत्रेनस्थान्यावा.
कुलोचनीय॥७॥यत्रतेविरुध्यात्तुतस्यकेवाएथीतलंडकं
किंचुद्देपोद्राणिकश्लोकपरीक्षितायाःसंग्रहयोगोगमियंतत्
रिक्षात्॥८॥अंसतंत्रीणेहायादेवयाचाश्चविशेषतः॥रागात्ते
नवस्तत्रयानगोगोमयमातरंत॥९॥तस्मिन्चित्रंवितंविरुध्या
विष्टातकेनाष्टसंमतेजं॥यदाविविक्तेमेरुण्यप्रतिष्ठेवस्त्रातरे
भैरनेकुलमाधे॥१०॥पीतःसरेत्राःकपिलोतुतात्राःरक्तोय
मःश्यामवपुश्चरक्तः॥शुक्लःप्रचेताहरितःसमीरःचित्रोधने
द्रोधवलोमहेंद्रा॥११॥एवंविधाःपंचरंगाहरेषुक्रमेणदिक्ष्वष्ट
सुलोकपालाः॥आचार्यवोक्तानुमतेनसामंतंतज्जाविधिना
चनीयाः॥१२॥अथासनाद्येषनेपुष्पशस्पनेवेद्यदीपांतरं

क्षिणासि:॥ ओंकारवर्णैर्नमसाधयुक्तै: मंत्राप्रभावैर्जिननामसं
त्रै:॥१३॥ तेनैवकृपेणततः क्षणार्द्धाविध्यज्जलध्यस्यमध्या॥ राज॰
धनुर्धरीवायसपिंगलाक्षो दोषोद्यकस्याधततः क्षिवायाः॥१५॥
मुक्तपद्मासनमंत्रवर्तेजपेत्तत्रस्तवधानः॥ ततोद्द्यां
नेनचमंत्रजापात्तमोविधेयोमधुनासमिद्भिः॥१५॥ध्यानंवि
दध्यात्स्थवृक्ष्यमाणंकृपेणदुर्गायुगलाक्षिनाद्य॥ सिध्यंतिकेना
र्चनजाप्यतोमाध्यानंकतास्यैनदस्यदेवा॥१६॥ज्ञानमुद्रेमे
कमक्षितंकेंद्रुस्तकेनचिक्षितंतथापरंबिभर्तीतिमहोहरी
धितिपंकजासनास्मरेत्सरस्वतीं॥१७॥चंचपुटग्रस्तमहाभु
गंभुजंगवरलाभरूणाक्षिरागं॥ त्रिण्यनोचिःनवचितंतदिक्षेता
र्थस्मरेद्दामसमंचेधिवा॥१८॥दोषाधिकेदारुकपाकृतस्त्रा
तायुधास्तसितांगयष्टिं॥ उक्तंचचिन्नानरमुंडमालांनिमिस्तेहा
धिरूपिणीं॥१९॥अस्त्रंस्वसाचेतिरहस्यकार्यंसंदीप्यं
नेनचमंत्रवर्त्मा॥ वितंकस्थामतिभीमरूपांचंडीस्मरेत्सिंगलिकां
प्रशस्यां॥२०॥पुमांसमद्राधरःसर्वनिद्रंसर्तमतोहरंकुंडल
वानकिरीटी॥ धानंसमस्यंचविचित्रवर्णंध्येयःक्षणंवश्रवणा

DR BHAU DAJI

नरेणा॥२१॥अधोमुखंविधोरदवातिरौद्रज्यालाकरालंवद
नंवहंतीं॥ सत्रेधयेत्सप्तभिरन्वितांत्रिवारान्त्रिवारंस्मनुचिंत
नीयां॥२२॥यःदारुकंज्ञानमुनिंविरोषात्स्यर्थ्यनीतःप्रकुप
णायां॥तस्यज्वरेत्रभवत्यभीष्टंप्राचार्यवर्यंपरितोषयित्वा॥
२३॥रक्तांबरंलिंगमितिविशिष्टंसुधूपितंस्यात्रिदशाधिपाहि
नायथावदस्यचनतोषितायदाससंस्तंगुरवेप्रदद्यात्॥२४॥
भोज्यंसघृतंगुडपायसेनश्रद्धाकृतिपयाकृप्राविकां॥आत्म
नापिहविधीतभोजनंतमुक्तस्वजनबंधुभिःसमं॥२५॥ततोरजन्यांस
मुदीर्णमंत्रोबाह्यसंवेशविधिनोस्थितेन॥विचार्यकार्यंनरसास
नस्तंत्रायीतरसोविज्ञनेव्रतस्थः॥२६॥ततःप्रयत्नादधिवासितस्य
यस्मिन्निवासःदारुकस्यपस्यात्प्रातःप्रदेशंसमुपेत्यतस्यचेष्टाभि
कृतेतमधीस्वकार्यं॥२७॥यद्वाचशुचिःदारुकेणसत्रंप्रतस्थुर्य
त्नादधिवास्यसम्यक्॥प्रियान्नंस्वप्रतिपाद्यवास्मैतविष्यतो
जीविज्ञनेद्वापीतान्॥२८॥प्रातःपुरस्तान्निवेद्यकार्यंविसृज्यविप्रो
तपत्रपत्नौ॥बालस्यपार्श्वेस्थदारुकार्थाःप्रक्षेपयेद्रक्षुमानिषी
क्रमेण॥२९॥क्रमतयःकश्चिरवडितादिश्लोकसप्तसत्रविघ्नत्रयप्रा
नेनुभाशुभसारवत्त्वाद्दार्थःसाद्दस्वकार्यंपरिभावनीयः॥

स्यात्तिलकोपरिरितायांसर्वोपसर्गः राकुनः प्रवासः ॥१७॥

अत्रेविद्धतंयो[illegible]दि तंपूर्तयेराकुनदेवतारणांतेन
जल्पतिनेसावरप्रदापूर्वकंफलपाकमन्यथा॥ श्रीवत्सिवसंतराज राज.
जेराकुनेविचारितोऽनविधिस्तृतीयोवर्गः॥ २॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥
संप्रतिमिश्रितराकुनविचारश्चाकृतरः सकलागमसारः॥ त्रियते
सावित्रात्रियेनस्याद्धिकारीहृदयगतेनाम॥ साधुविधानेदीप्त
शिरेनरेंद्रांस्वमातरंकार्यनगमित्वरेंद्रं॥ विधायवोडाद्यधिकी
श्रसाधेनिर्दिश्यपक्षेकुनान्यभिज्ञाःशकुनिसवत्सधर्मेदुत
ताबरनाथोयाहरणेदयतिरेवयोगात॥ रामादिकोराकुनं
सताकृतेफलनरोविंतिनिर्विकल्पा॥ तुल्यविज्ञा
तेराकुनेनरणंमितोऽचतेयत्फलंस्यान्नेहः॥ सप्राणसंचार
रतोविरोषस्तत्प्राणगत्याराकुनेगवेष्यः॥ भवेरिडायांपा
रिपरितायांसर्वोपधामः राकुनेः प्रवासः॥ जातेविरुद्धराकुने
धनीनोस्यात्सरस्तावत्पाद्दीतोपाआवश्यचेही
रतोरथस्ताऽस्तिष्ठन्प्रपद्येच्छकुनोत्तरांगं॥ आद्येनिष्ठे
नाकुनेष्टोविरुध्यात्प्राणापामादिकुणास्तद्वितीये॥ ६॥पा
त्रायुक्तोभावेनेस्वप्रवासीप्रसागेच्छतिदूरतीर्थेहत्रो
स्थीयतेहं

दांतरेयद्यवर्त्यनाभिजितंतुयत्रच्छकुनंफलायाश्रोद्वास
रानिःफलमाहुरन्येसिद्धिंतथातंगमनिष्ठनंत्रा॥ ७॥ केचिच्चिरं
स्वल्पफलंवदंतिरक्षामविघ्नंधनधान्यवृद्धिं॥ सन्मानितंग
तिवनयसमानोकुर्यायाच्छकुनेविदंद्यात्॥ ८॥ आद्येप्रय
तेराकुनेविरुध्यातसिद्धिस्थितातत्रयतोरमणा॥ स्तंप्रवासंत्रा
कुनोविरोधायसिध्यवेतत्रहिनंगच्छेत्॥ १०॥ समीपगतेरधि
रूणसिद्धिश्चिरणेनराकुनेपूजातोस्वस्थानमासनंवाप्तिः
स्वकालेजातेफलंसौम्यगसौगतेः॥ ११॥ प्रावेदिकस्यात्प्रथमंत
रंतप्रस्थानदासीयहितंराणा॥ सनवनसिद्धिःकथितप्र
वासेप्रयासंशावानागरपूजनंत्रा॥ १२॥ भेगरणंकमणिचंद्र
वदोशुल्कंगृहेनष्टविलोकनेच॥ व्याधोसदिदुर्भिक्षादिकेषु
दोषः प्रयाणादिषुनीतभावेः॥ १३॥ वामापसव्योराकुनोपरा
तिथौतोपुनः पृष्ठगतावत्रास्तोयातविनात्रप्रतिपादनार्थं
क्रियाप्रसिद्धोपरिधानिधानौ॥ १४॥ नित्येनभस्यभासितप्रि
भागेगमेघटव्यांदिवसेनिशायां॥ अतिनिंद्यांवापिपतत्रिणो
येचरंतितेलोकतएवलक्ष्याः॥ १५॥ नरसकेस्त्रिष्टुरुषाविहंगाः

वसं. ... यथोत्तरंस्युर्बलिनः समस्ताः ॥ तेषां च लक्षणाय श्लोकाविंशतिः ॥ नाकनिकाः पठंति ॥ ६ ॥ पीनोन्नतविशदांसाः पृथुग्रीवाः राज-
१ ६ सदृशसंस्थानाः ॥ स्वल्पगभीरविकीर्णाः पुमांसः स्थिरविक्रमाः ॥ ७ ॥ तनु-
ग्रीवाः ... स्कंधाः ... स्मास्यपटविक्रमाः ॥ ... ॥ ८ ॥
... विज्ञेयाः स्त्रियातोद्यैः सकं ॥ ९ ॥ जातिस्व-
रस्थानबलप्रमाणैर्जेनसदृशैर्नतथानुकूलपालः ॥ दिव्यकाकतिथ्य-
स्किकंसचारैर्वलाबलप्राणाष्टतापस्थितयः ॥ ... ॥ ... ॥
गतश्रवाघोषिवाचो निरूपयितव्याः ॥ एषां वाघयिति
कालहीनाश्रियश्चेष्टपतिस्वामिसेवाः ॥ ... ॥ कटपूरकमयूर-
रिष्टवपुःसिंहनागगोवृषभलक्षकाश्च ॥ शिक्करःसरकवाकु-
रीतिमान्नरवर्तीधिकबलाः कथयंति ॥ ... ॥ हारीतकाकुक्कुट-
पोतकोकाघूकसस्थापिंगलिकास्त्रगाद्यः ॥ ... ॥
नरोष्ट्रानिभवंतिनिर्बलवेसरपार्श्वाः ॥ ... ॥ ... ॥
चटिट्टालकंसाः कपिंजलोलामरिकाद्याश्च ॥ ... ॥ ... ॥
वरस्थानसंबलप्रतीक्षा ... धिवंहंतिनरं ॥ ... ॥ ... ॥
वाधे कृपाःसंस्थादुष्टगतस्थाकोविलाल्पकोद्य ॥ पुण्यहघटा
... ॥ ... ॥ ... ॥

वसं० धनिनादशुक्तः॥ ३॥ अथ तत्र मेवाविध रागमस्य रीसा जता सं
जुनयातीतीतिधः कपालेतणा चितायांभुवे छुभेकंटकितेक राङ्
लिश्रा॥ ३॥ इः स्वाधिदासनिवप्रसिद्दसारतरारमास्थितिसि:
प्रसीति॥ स्वरः प्रदीप्तः कलहंप्रवीतिप्रदेवासीप्तः कंकलत्युदा
३५॥ वृवीतियात्रानिजदेवानुस्म न स्वदेवा तर्पीकथयथा
ना॥ एवंप्रकाराः शकुनानरणांवृताताः पुनर्जाप्यफलाभवेति॥ प्रा
३५॥ संसशयतो ज्ञानिष्टसिद्धिं कुर्वंस्यसिद्धिं पुनरदि
रते:॥ दृणंकलंवादतियःससोस्यारुः पुरीषामिषवादको
य॥ ३६॥ ज्ञातंप्रदीप्तविरुधातिकार्यमज्ञानः स्याकुभयप्रका
रः॥ प्रासादसाष्टसरमहिषाणिवस्त्रंवेरमसंभतुरंगवाक्या॥ ३७
अश्वत्थगोहभावाश्वरुष्टस्तीरद्रुमाद्वालकतारणानिशा
वप्रकाराणिमनोहराणिस्थानानितेगानिशुभावहानि॥ ३८
नीचुपमध्यात्शुभदानिदानीप्रदक्षिणेदाम्रतिपादयामः॥
शुचिःसतोयाविवरादमनोज्ञासगोममासस्यवतीचपक्षि॥
३९॥ छायातथाग्राद्रुलतेयमाद्याःभवंतिनीचेशुभाःप्रद
दाः॥ करंजशाखाविटपंजयंतःश्येनःवरःसंभवयराष्ट्रा॥
४०॥ वल्मीकेशुभ छायातिरुमाद्याःनोशुभदःवेप्रभ

८

वंतिनासा॥ अंगनासम्मोपलकल्पवृक्षगतीरुहाकेवातुषास्थिवि ५५
ष्ठा॥ घृणाकराःरवपंक्तिकोटराद्याःननीचदेवाःशुभदाभवंतिसि
ताःसमासाधनहायनोतेगरासंपुदेदामवन्यधीरा॥ ४२॥ एकत्र
देवेदटितप्रदीप्तोनिहतस्ववंधशकुनःजेमण॥ सर्वेपिदुर्भिक्ष
कृतोभवंतिस्वजातिनासानिसमाहरत॥ ४३॥ मार्जारसारवृक्षु
रेणसर्वेमानेचपंचप्रविहायसलान॥ देवास्यभगपदयोनिय ३५
मार्जरंतिसलान्दरवरेविहाय॥ ४४॥ सीमांतनंतंदितथसे
वेनचित्तनीयाःसदसत्कहंतु॥ सर्वंयथावत्स्थितविश्वरूपाद
न्यन्नदुमातत्पवदंतिपंथा नीउपसंकोरतमाकुलोसलु
ब्धोभीतःप्रसन्नःक्षुधितोरुगार्तिः॥ तथानवालोनरमंतरणाग्रा
घोनघंरितस्थथाय॥ ४५॥ अश्वेष्टमार्जारखरारवाद्याः
दासोष्टगोवाविडिंडिरेभलीकाः॥ हेमंतकालंमहिषंससीह
विलेशयंदीपिशुभंवदंतः॥ ४६॥ स्यातथाकाकपिकोवे
सरेरथावराहश्वरजनाश्वस्यः॥ स्युःश्रावणेधारणवातकाद्याः
अजाश्वगोक्रोवनिभायनेतः॥ ४७॥ आर्तीभीतखरदर्जरहीना
क्षिन्नकंठलघुभेरवतस्वराः॥ निंदनीयनिनदाःशुभस्वराःशा
तनखुरीपुटितदंष्ट्रकतास्तु॥ ४८॥ चचरंगमिहदक्षिणेष्टदि

वसं॰ पेस्थ्रातिकार्यविधानात्तस्यतत्रशाकुनैःसत्यकारीदृश्यतेद
तितद्विपरीतः॥५॥ग्रामादिवाविभक्तिकाव्यक्तुंछायक्षीरसा राज
श्रकविकातथाहाकुंछेरीचाप्युभावयवामापुन्नामधेयाःशा
कुनाश्चसर्वे॥५१॥ श्रीकंठविकूजरसलक्षणगाः श्रीकंठसासो
षकोमसरः॥ग्रयनाःसमपिधिवेयाप्रशस्ताःस्त्रीनामधेया
श्रपिदक्षिणेन॥५२॥स्वेडावास्फोटितगीतवाद्यपुण्यातशस्ता
ध्यायनाकुंभाः॥वामेनपुंवेस्वथवातिरश्चिस्त्रीचशुभादक्षिणत
श्चशस्ताः॥५३॥रवंजुगंजनकुलाःशिवितिवाचोक्तीर्तनक्षण
श्रतेदृश्यसिद्धाःजातकोहिशस्तोभवतिगोधाकीर्तनेननतदृष्ट
स्तथाध्यायः॥५४॥श्रथभल्लकपिदक्षिनेनशोभनंकुलपक्षिसंगणा॥
५५॥पुरुषिकाःसिद्धिकरटपूराःप्रदक्षिणाःसिद्धिभवंतिशस्ताः॥
दिनावसानेनकुलश्चवामेनयातश्चरात्रौतिथा॥५६॥सर्वगा
मेदृष्टिविघातिकासाःवामेनयातागदितादिशस्ताः॥सोपेवहा सर्वी
नानरेवपरीसादुःसमस्तशाकुनेप्रशस्ताः॥५७॥प्राच्याप्रशस्तो
तथकुक्कुटोवर्णाशस्तोतथाकृष्णशिखाचपक्षा॥शस्तश्चकम्राहधि
निप्रतीच्याशस्तासुरीचाद्विजसाधुगावः॥५८॥प्रवर्तकोयागश्चै
नल्पवंसस्यवपश्चशस्तिवधकश्चतास्तुनिपुण्योविधिरुच्चै ७
अश्वश्चकपिदक्षिनेनशोभिकिकिसेनपरिकीर्तनसिद्धं॥दक्षिणेनगमनेविषमाणा
दोषनंनकुलपक्षिप्रगाणा॥५५॥

तुंगस्तथाग्रोश्वकरोत्तनधीरः॥५९॥स्वजातिभिःस्यात्समकालजातैः
समापसव्यैःशकुनैःसदैव॥सर्वोधासिद्धनियतंयतस्तानादुर्धा
स्तारणनामधेयान्नरः॥६०॥चाषश्चाषबकंवंजुलकाकाःश्येनोवकपो
तिश्चंचुवनगरध्राः॥पोदकीकपिकपिंजलकीताःवचनकीर्तिकसंज्ञा
ताराद्विवामाः॥६१॥पिंगलाबलिभुजोननवैरीछिद्यपिकावसत
चर्मचटनाःलोमशीवाशावयरत्तुणिकाश्चप्रशस्तानःप्रविचरंति
राजन्यांश्च॥६२॥मानुषाश्चनकुलाश्चविडालाःशागोमृगरुरुगार्दि
रगालाः॥हीपिसर्पाःपिंगसारसतंसाःशस्तश्चनिंद्याश्चिरंचं
तितस्युः॥भवेदनल्पप्रथमंततोल्पःस्वरोनतुल्योपिनरस्यस्यात्॥
मुहूर्तिनंनपथितस्करास्तंयत्नेनतस्माच्छकुनंपरीक्ष्य॥६४॥गो
धाःकपिदक्षिणतःकपिश्चद्वौवोकाककराधिकानांवाचःप्र
शस्ताःशकुनेवतस्मात्तुनप्रसिध्यापरिवीक्षणीयाः॥६५॥सरध्वो
र्योजनमात्रदोषोनल्पाणकामेनगमप्रवेशे॥ग्रामप्रवेशेपिच
गीतहास्येनोवदोषपरिवर्तनीयः॥६६॥वामाप्सव्याभेषु
रवीतथाव्यापरास्त्रुवीगोधेनशातुरवीनरसेव्यापसव्याधिन
तनेदृश्यतेपुरासेगतयश्चष्टव॥६७॥जातदृश्यैर्नकुलपु
विभागप्रशस्तादृश्यनकृतानुनादः॥अनर्थशोकाशकुनाद्धि

धायनिःसंग्रायनिःफलतांप्रयातिताद्दृप्रवांतदिग्रोपिहि
तान्नाद्दावहाभवेद्दीतदिग्रहितेनाभयसत्तानीद्राक्षु
नःप्रेद्दवर्षःप्रयोतिवैकल्यप्रवक्ष्यमेवं॥६॥पंचद्रा
निद्राकुनानिद्दिनामुनरात्रस्तोद्दयानिचेत्॥॥पूर्वं
पूर्वमभीद्राध्यानिश्चितंतद्दातिद्राकुनोतिमःफलं॥॥
पारयःखगाद्दगाःसमाकुलाःसत्पलाशविहिताद्दुधाश्रये॥
तेभवंतिपरदेद्रायाधिनोद्दिनोमरणकारिणोध्रुवं॥७॥
मिश्रकेकसप्तदिनावमिश्रायोनिर्मलधीरधिरात्रतिथिमः॥
साम्र० द्राकुनेपात्रमिपासोर्यांकुलतांभवतीतनस्य॥८॥इतिवर्षतरा
साम्र० जेद्राकुनंविचारितेद्रतृथिवर्गः॥॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥
यत्नतःकृतमयत्ननिर्मितंमंगलायजुषायतंकमनेत्र॥अज
यत्नविहितंत्वमंगलंतत्समस्तमुपदिश्यतेजुनाः॥९॥कीर्तनात्तं
यणंतोविद्वांकुनात्स्त्रीनात्समधिकंयशोनरं॥१०॥मंगलायद्द
धिकन्यास्यात्तवासवनवेद्दायाः॥११॥द्दयाङ्गद्दवी
द्वात्यः तपूर्णकुंभाःसिद्धान्नसिद्धार्थसत्॥१२॥द्दर्वीरवा द्वात्यः
मिषमीनमत्स्यागोरोचनागोमयगोमयनिद्राः॥१३॥गीर्वाणवी
णाकुलमद्दपाठपण्यांगनालंकरणायुधानिद्रांतूलयानास

नवधीमनधज्ञातपत्रवस्त्रांबराणि॥१४॥अंशोद्रघटंगारसमिद्धव
निगद्राजवाजंकुवाचामराणिरत्नानिवामीकरताघरूप्यबद्धं
तत्रौ कौषधयःस्त्रराद्रा॥१५॥वनस्पतिर्नेतनद्राकुनंवमांगल्यपत्रा
वादिंप्रासिद्ध॥॥शुभेकार्येषुशुभेषुचैवकार्येषुघृतानांशुभाद्दः
सदैव॥१६॥एतानिदृष्ट्वाशुभदृव्यानिकुर्वीतसघःपथिसक्षिणस्य
सरादिलोधनशुभावहानिस्त्रकानिवामेनशुभंभवंति॥१७॥
गांधारषड्रजर्षभस्तथान्येस्वरेषुगंभीरमनोरमायां॥१८॥द्दिवे
दृश्यनिर्द्द्यगीतमिष्टांद्दासंविलयन्नरेंद्राट॥१९॥आद्दायदि
नंकलद्दाद्रलाधीयद्दिद्रजेकोपिसद्दाध्वनांपूर्णासमाद्दायनि गो
वर्ततेसोयधारुतार्थःपथिकःस्त्रधावनांगनांवशमेंधनद्रव्य
पंकपिण्याककार्पासतृणास्थिकेद्राः॥२०॥द्दाद्दायसावस्त्रदृत्त
द्दधान्यपाषाणविष्ठास्त्रजोषधानि॥२१॥तेलंगुडश्चमेवसा
वि विनूर्दिरक्तेचसांगुलवणंटणेद्दा॥२२॥तक्रांगलाष्टंरवलवृष्टिवाताः
कार्यंकवित्रिंद्दासिमेनद्दास्त्रकाद्दा॥२३॥स्वपादपातस्वलनंद्दा
नां॥२४॥द्दे चिद्दानपलायनंच॥२५॥द्दासिद्दातध्वजद्दासूत्रपाताःप्र
३ मंगलः स्यात्तविघ्नंजयंतियात्॥२६॥माजारकुक्कुरवराहखरोष्ट्रगोनाकलिंकु
कुंबस्यपरस्परेण॥चित्तस्यकालेव्यकरंचसर्वंगुरुःप्रमाणप्रतिषेधनाद्दा
॥ १३ ॥

दृष्टा वरेतरनराद्दीनेमनाहैसिद्धिः कथितोघमेषु॥ रत्नप्रवेशेतु नवः
नवत्रयं सरीघ्रमथवादृशतिः॥४॥ गंधुषमा चांतयतानुराणांसुत राजं
जलचेत्रविनाशकस्मात्॥ भवेन्नराभीक्षणभोजकाना पक्वान्नभोक्तीते
नरिरूप्यमेतत्॥५॥ उक्तिसंसृष्टितिस्तथाबनेसमुद्रवपतति यत्रवास
रेण भोजनंभवतितत्रवा क्षितेन्यासभाषितमिहनाटतधिग्इतिव
संतराजे शुभाशुभपंचमावर्गः॥६॥ श्रीः॥ श्रीः॥ श्रीः॥ श्रीः॥
अथाधिरूढोहिपदेषुतावत्प्रधानभावाकुलनंनराणां॥ नोमित्रिको
यत्परिभाव्यभावंकरोतुभाग्योधनयाज्ञवीति॥१॥ नरोभिरूपःसित
वक्त्रमाप्नोवांछप्रवासेप्रथमप्रजल्पन्॥ एवंविधायोधिर
पिप्रयाणेप्रवदाकालेवदंतिसिद्धिं॥२॥ धनंनदिक्षेदृतमानव
वेणिनांगनगंमजतेहिधाराजस्वकागभवतीदमाता
प्रलावितोमंत्रजदाधराश्च॥३॥ दीनदिशःदक्षविमुक्तकेशाः क
मणकस्थाःवरसेवमस्थाः॥ सन्यासिसाकूदनपक्वकाद्यारवा
वहाःसर्वसमीहितेषु॥४॥ युग्मं॥ एथीपतिर्द्रोणतथपुत्रो वेनृपा
कुमारीमुहृदः सवेषां॥ नार्योनरश्चाश्वयुधाधिरूढाःशुभायदृ
ष्टाःसकलेघमेषु॥५॥ दृष्टाबराःदृष्टविलेपनाद्याःदृष्टाःसज
लधिधारयंतीं॥६॥ दृष्टासकोपायदिदृक्षवर्णानरोवाविपरी
भवंतीह॥७॥ श्वेतावराःश्वेतविलेपनाद्याःमाल्यंसितंतमधनिधान

यंतः॥ दृष्टाःदृष्टाःप्रदृष्टाःवस्त्रौषधवर्णनारीनरास्यात्सदभीष्टसिद्धिं॥
७॥ धृतातपत्रःशुचिशुक्लवासाः पुष्पाविलंबदनचर्चितांगः॥ निश्चायं
मुक्तःकृतभोजनोवाविप्रःपठन्पश्यतिसर्वसिद्धिं॥८॥ अथपुरुग
छ्यथयथियासाःस्त्रीपुरुषोक्ष्यथवापलंतमः॥ सर्वेस
मीहितसिद्धिमवैतस्यैरस्यावसाचिरेण॥९॥ इतिवसंत
राजेनरोगितेजालोवर्तनामप्रथमंप्रकरणं॥१॥ श्रीः॥ श्रीः॥
अभीष्टदृष्टार्थफलंनराणामुक्तंसमालोकनमत्रसम्यक्॥ अ
लोकयामोथसनिश्रिताथेमुपक्रमंतिकुर्यविनिश्चयाद्यान
गछंतिपुरतस्तथैवबाणिहदीकेनचिदुत्तमानां॥ सर्वत्रिषश्चा
तित्रायनंताप्यःशिवस्यतुष्टेविजयायपुंसां॥३॥ सिध्यैविरावा
जाहिभिंहिधीचेस्यःवाहुवधोघतानां॥ कृपासिमाग
छंतेथैवप्राधाःप्रवोजनाश्चानेवृणार्थाः॥४॥ स्थेयंस्थितार्थाग
मनंतदर्थिकाद्यानिवृत्तिविनिवर्तनार्थात्॥ लोभंजयंभागमम
गछंश्चयेतत्तत्तत्तिपादकार्थात्॥५॥ लोकप्रसक्तविजनेचमा
गतेश्चयेतत्तत्तत्तिपादकार्थात्॥ लोकप्रसक्तविजनेचमा
गतिघ्नकृष्णः सहिताःकुमार्यां॥ सकदीपनैवेद्यविलेपनाद्यैर्गणा
धिनाथविधिनाजयेयुः॥ यातंतानमानंकुरुवांछितंयत्तदस्तितस्तःप
रिसस्वयंयु॥ ॐ चक्रिणेनमः॥ इसनेनमंत्रेणसंमंत्र्यसप्तवारान्॥६॥
सिध्यैरनविकृतदर्शनेतुस्तरहीतिप्रागाः॥ कूपासितिवेदेवस्तंनिषेधाय॥ २॥८

संमार्जनीकांऽकृतेधिरेष्टे विनायकंतत्रनिवेशयेयुः॥ततोव्रजे
युर्गणनाथकेतंचित्रेयोगलीलाराजकालयंतत्रा॥८॥अग्नेयतः राजा
स्याद्दक्षतस्तुष्टिमात्रपश्चिमेयेयुःसुधीश्वरनिधानो॥प्रयाजनेभा
विविभाव्यतइहोमाकर्णेवेनदृग्कोदितानिधेऽईरितंन
जकगोचरेनायन्नरेणवचनंत्रियाथनात्कल्वेत्यवित्थप्र
योजनेभाविनीतिकथ्यतेसत्रयः॥९॥अत्रैवकापेतुनरेवम
न्यवदंतितत्रानुनरेवभाईः॥भांडांतरन्यापरिसंत्रिदृश्युःपा
षाणखंडेनततोदिदृक्षुः॥१०॥विन्यस्यतस्योपरिसाग्नीचेति
स्रुःस्रुवादीसहितास्तथाज्यः॥तत्सर्वमादायजनेप्रसक्तचोडालगो
त्रांतिकमाश्रयेयुः॥२॥पूर्वोदितंततत्रविधिंविधायदत्तावधानाःश्रो
णुयुक्तस्तस्याः॥यांडालगोत्रेत्यादिध्यानंचिल्लुवीतिकापीपितथा
वधार्थी॥३॥प्रदेशकाश्चपदिवाप्रभातेलोकेनचित्रिंचनभाष
माणाःउपश्रुतिःकार्यसमुद्यतेनसावित्रिकीवाप्रभावनीया॥४॥
यदाकलंकेनोक्तमनोदितेनतत्स्यादसत्यंनयुगांतरेपि॥उपश्रुतेनो
व्यहिकास्तिकिंचित्सत्यस्यसाध्वनुनयंतिमानाः॥५॥यदितेवा
मरुदितंप्रवास्तमद्यदोषदितास्यात्॥निद्रयवापर
धिसंवेकामान्नतविधेयेनदितेरजन्याः॥६॥स्युःस्नातानां १२

मध्यदृष्टौ

नदितेनदृष्टेलाभोभवेत्सस्यनिवर्तनेनाप्यसुस्तथाग्नेनदितेनगंतुःसिद्धिंविधि
सनदितंतिरुणां॥२५॥उर्ध्वंभवेद्दक्षनसंभागेभयंभवेद्विभागगतेतां
नैऋत्यकोणेरणमागतेधीरायव्यकोणेदितंसमृद्धिं॥२६॥दृष्टा
गयादक्षिणवाप्रयाश्चसिद्धिंसतांतरणेदृक्षनेना॥भुक्तौपिसाध्यंच
दितादृनार्थीज्ञातोविभाग्यःसपुनस्तथाधिः॥२७॥तिवसंज्ञतराजनरं
गितेऽपश्रुतिप्रवरणेद्वितीये॥२८॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥
उपस्कृतारद्यवाकुनेत्रनेणमतापभावप्रतिपादयामः॥३स्यतिच
स्मायकुनाःसमस्ताःसुगाधिराधादिवबन्यसत्याः॥४॥सर्वस्य
सर्वत्रसर्वकालंदृष्टंतेनकार्येकविदेवत्रास्ताज्ञातेदृतंतेननवि
चिदवक्तुर्यतस्तत्प्राणहरंवंगतुः॥३॥निषिद्धनेदृक्षतदक्षिणेच्छ
नक्षयंदक्षिणकर्णकेदृग्वा॥तत्रेष्टभागेऽनृतेनिषिद्धंतदंकोद्यो
ज्यामादृग्यातिं॥४॥भागप्रवासश्रवणस्यदृष्टेकर्णेचवामेकथितंत्रि
यायां॥सर्वार्थिकालाभवदामनेत्रेजातंदृतंस्यात्क्रमतोऽधरेशा॥ ४५
क्रमान्निवेशंगमनस्यविघ्नंकलिंसमर्द्धिंकथमुद्गतांकुरुतेतिरोगान्
यमर्थलाभंहितादृष्टिदृक्षतमुदंततः॥५॥प्रागग्नेयतःपरतावत्सात्तु
नःपुनर्वीततावद्वातांदृष्टाद्धितेत्रिनोवीनफलाहठाद्वातदृतंकुर्य
विदेशस्यस्याल्लाभंतथोनेस्वपनेप्रवासंसत्कर्तव्यसंतिभोजनादौ॥
भवेत्तथाचिद्दिशेद्धनानांनेभवेत्तदन्याहतिभोजयंतः॥७॥आदौदृक्षते

चेच्छकुनेस्ततः किंपथाहस्तं चेच्छकुनेस्ततः किंजातानुजातान्र
राजा
तान्कुनाभिनिर्हतिस्फुरतष्टगात्रनसंशयोहितान्भूपयेत्याज्ञने
यत्रस्तेपिजातेस्तत्रक्षणात्तद्धिनिर्हत्यवैरंपाकार्यसकेनाप्रिमना
गपीदंतस्माद्रुपेक्ष्यनेविचक्षणेनस्फुटं इतिवसंतराजनरेगितेस्फु
टप्रकरणंटतीयंमश्रीःश्रीःश्रीःश्रीःश्रीःश्रीःश्रीःश्रीःश्रीःश्रीः
श्रीःश्रीः
अथोधुनागस्यस्फुरणस्यसम्यक्प्रत्येकमध्यक्तफलप्रभावान्सवैस्यपा
य यांगमेवहादुःखघातकर्मविपाकसंपत्तामधिस्फुरत्यात्मुट
धिवधिः स्यात्प्रवृद्धिर्ललाटेद्रोः॥५॥घाणमध्येप्रियसंगृ
प्तःस्यात्नासाशिरध्येचसहायलाभः॥६॥हृदंतमध्यस्फुरणंध
नंपतनोवेष्ठितःस्यात्स्फुरणेहृदादोःजयोहृद्रोधःस्फुरणेनरस्यात्
प्रियश्रुतिःस्फुरितेवर्णिना॥७॥वामेसाधुःसुहृदिनेत्रेगंडेघ्राणेन
सौमुख्यंहृद्भवेतां॥सौम्येसंगावधेरोष्ठयोर्ध्वेस्फोलनंगविरुद्धि
लाभः॥८॥स्यादाज्ञास्यंस्फुरत्यूर्ध्वगमायस्यैःकरस्यस्फुरणेप्रियंतुःस्य
दूर्ध्वेदृष्टस्यपराजयायस्यैदाज्ञयाधारिमानवानो॥९॥धोर्ध्वगेक
पोलवतिप्रमादैःस्तनप्रकंपेविषयस्खलाभः॥कटिप्रकंपेतुबलप्रणा
शोनाभिप्रकंपेनिजबंधुनाशः॥१०॥धनंहिनस्तंत्रभवेत्प्रकंपेवृद्धधनंत
दूरुयस्यकंपेस्थिरंपायुकंपेप्रवासनाशोनिरंगकंपेवरयोषिदाप्तिः॥११॥
शुभेसकंपेतनयस्यजन्मवंशोसकंपेपुनरिप्रदृष्टिः॥१२॥दोषःसकंपेपुनरत्

कदृष्टेरोःपुरःस्यात्तुसहायलाभः॥१३॥स्याज्जानुकंपाहचिरेणसिद्धिं
जंघाप्रकंपेपथिदुःखमाप्तिः॥१४॥नीलिध्वजेचरणप्रकंपेयात्रासखेदं
तिलप्रकंपेवाणिजपत्रसाहदक्षिणेदक्षभागेस्त्रीणांचवामावयवेवजी
तः॥१५॥स्यादंगलानिप्रहितात्मवर्गेनिर्हंतिचोक्तांगविपर्ययेण॥१६॥म
षांकतिलकेपिटकेवापिव्रणेनष्यचिरंकिलपिटकाहि॥१७॥स्फुरतिपदा
न्याधितिष्ठतिधावेत्स्यात्तत्रैवतत्फलमपिधावतः॥१८॥शिरवद्दुःखलवं
णंप्रियस्यस्यधीवन्नखवद्रुजतस्याकुःखंतावन्नस्यतिस्यप्रातिहिरजा
तस्फुरणातिदोषस्य॥१९॥इतिदक्षिणपक्षेसहागताबुद्धापक्षेनपंकजाक्ष
रागखेलयाप्रसर्पतिसर्पतः सिध्यतिक्षणाद्रक्षितेधृवंवा॥२०॥लोकवा
क्यंनमिथ्यतित्रात्रंत्रालोक्यसिद्धेयदिनस्तंतदाभातुनरेगितमात्र
यत्नभवेन्नष्टकार्यसपात्रे॥२१॥इतिवसंतराजेनरेगितेवामस्फुरणंच
तुर्थप्रकरणं॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥
त आथोपनुरुणद्मिनेत्रस्फुरणेनविशेषतोद्वितीयेतुरुणेन्यथाहृदो
वदनाक्षिमूर्द्धस्फुरतीयेतुरुणेनवि[illegible]देवचाचतुर्दृशांतिरात्मा
तंतुर्यंगस्फुरणंतथा॥२॥एवंप्रकरणमत्रचलाभवनरेगितासमस्तेन
चरुनानोपचारात्तिकीर्तितेः॥२३॥इतिवसंतराजविरचितेनरेगिते
षष्ठोधर्मः॥६॥श्रीःश्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥

यंत्रं

यतोऽबुधैः राजनवास्तु विद्वैः वास्तोरितासनैर्विहंगमा मार्गा॥ प्रधान
भूताग्रथमंप्रथनात्तेनासिद्धः वोजनानितस्याः॥१॥ तत्रतावद्धिधा राज
सनोविधिः रूप्यतेतद्धिवासने कृते॥ तोवमतिराजनाधिदेवता
तेनसाभ्यतिसत्यवादिनी॥२॥ निर्जनास्थगणवास्त्रजिताः सर्वतश्चो
निरुपद्रवाः सदा॥ नातिभूदितरपोद्कीपुगाहृद्यते राजनरक्षनिव
निः॥३॥ एकपक्षिपुगमग्रकूषितछिन्नकंटविविधुल्लपादपाकुल
सर्वसमनोरमंनरोभनिधागनिहसर्वदास्तेतत्॥४॥ स्निग्धपु
ष्पफलपल्लवद्रुमा॥ श्रेष्ठलोकसुखसंचनासमा॥ सर्वतश्चसततं
मनोरमा॥ साक्षमाश्रयराजनद्रोनेक्षमा॥५॥ निवर्तनानीहचतु
श्चक्रवर्तीप्रियोजनेपंचदशोदितानि॥ सामंतपृथीभद्रमात्यनार्घ
वाजनेवशीलिजनातराणि॥६॥ चतुर्गुणैः स्याद्दशभिस्त्रिभिस्तनिव
र्तनंतत्रसमेप्रदेशे॥ शिलेष्टिकापांसुचयनिकाथिः कार्यानिचया
र्थतारणानि॥७॥ मित्रयेतत्रनिवेद्यानीयचतुर्भुजसविभा
गकृत्यं॥ वर्णाभिधेयाश्चततश्चतुर्धातिस्रोप्यवेम्यः सछिद्रपात्रमण॥
८॥ एवंनरोद्दद्रव्याधाविभज्यकुर्याच्चतुर्दिक्षुतिकास्ततस्ताः॥ पुन
र्मथेत्प्रविभज्यकाश्चयथोदितंकालविनिर्णयाय॥९॥ यत्रप्रदेशे
राजनोनुकूलैः फलायविद्वैःकथितःसकालः॥ यत्रप्रदेशेप्रतिकूल

वार्तामिधेयेसकालः फलनादानाय॥१०॥ यदाहिनक्षत्रिग्रहलग्नभु
क्तिस्तारावलंचंद्रबलंचयत्नचासातदाभीप्सितकार्यसिद्धेप्रलक्ष
रूपंराजनेनिदिश्यं॥११॥ क्षणेंदुतिथिर्दुःसहानिलर्क्षंवितंधराणी
कपनादिना॥ पवेंद्रजलेदसंज्ञलांबरंवर्जितंराजनदीनदिनं॥
१२॥ स्नातःप्रशांतःकृतदेवकार्यःशुक्लांबरःकल्पितमंगलाद्रीः॥ सो
मीसमेराजनिकेनयाथाघामेतिमेपाश्रमतारणंतत्॥१३॥ द्रोणातले
तत्रविधायहोमान्सेवणपिष्टैरथवाससिष्टैः॥ निवेद्यानीयःकपिलोमहर्षिः
दयामायुगंचाष्टदलंसरोजंतत्कर्णिकायांकपालेःक्रमेणसाध्यं
नरक्षिचंद्रंनवनागछद्मशुक्लांततवस्त्रयुग्मैःशुक्लैर्नवस्त्रेणविवेष्टयेत्तान्॥ सूत्रे
१५॥ वत्सर्वपुष्पाक्षतधूपदीपैरभ्यर्चयेद्दक्षिणाभावसर्वान्॥ होमा
द्यावन्मंत्रजाप्यान्ततोविधेयोघृतासमिद्भिः॥१६॥ मंत्रप्रतिष्ठार्थ
मजाप्यहोमेआवाहनेचविधेयजातीयं॥ एषोदितोराजविधायकुर्यात्
वेदोदितंसर्वमुदारचेताः॥१७॥ मंत्रः॥ ॐनमोभगवतिराजनिस्वाहेत्यनेन राजनिंधेत् हृच्छ
पक्षिणीपांडुरोचकाशिखिपाशमभयंतरंगिणिरक्षयुग्मंकताधा
सिनिमर्दगंधर्वहरिसर्वकार्यसाधिनिहरिप्रियेमत्तेसर्वादि कांड२
निआगच्छ२मनसेप्सितंकार्यसाधय२ओंस्वाहा॥ अयंमंत्रः॥
[illegible]नमुद्दिश्यकिंकरपुस्तकेनलिखितंतथापरंविघ्नतीहिमंत्रु
[illegible] हृच्छ५
[illegible]हिताय॥१८॥ इतिश्रीमत्क्षितीशबोधः॥

वसं॰ कुंडसीधितिपंथजासनांस्ते सस्वतीं॥८॥ततोऽहीवस्वटिकांच
कार्यशिलातलेतत्रशुभेमिलिष्वासिध्यविद्यमेगवत्यविधाद्रुतं राज॰
तिरथेविनिवेदनीयं॥९॥ततश्चेयंविधातव्यातीरणानिनिरूप्य
सत्रैः स्थंडलमंत्रपथज्ञैरनस्यनामानिपुण्यानिवस्
स्त्रिकायाः॥२॥अर्जुनःफाल्गुनःकृष्णःविरीटीश्वेतवाहनः॥बीभत्सुः
विजयीजिष्णुःसव्यसव्यसाचीधनंजयः॥३॥इत्यर्जुननामानि॥तृण
मायवाहीत्रिनिःकुमारीदुर्गाचस्त्रीवटकातथा॥वपोऽक्षीकाड
विकावेमर्दवंशिकावेत्रितिपक्षिणीच॥४॥वेत्रवतपुत्रीराजनेक
स्त्रीधनुर्धरीपाथसमातमाता॥प्रत्यक्षकृष्णभगवत्सीतेनामानितु
पंचनरेषुसिद्धि॥५॥पुंसं॥इतिस्त्रीनामानि॥ग्रामीणतुल्यं ण
श्चटकेननीलोयोसेतुमांडुरपुंडुपुंसः॥कस्त्रीहतोधर्मविघ्
वनासीत्योस्कीपुंसमुत्साहरंतिं॥६॥विलोकितेपक्षिणितत्रतस्मे
सप्तत्रिरात्रंविनिवेदनीयः॥७॥यदिवेसांऽविकानतस्मिन्॥सहातोद
एवस्यः॥८॥अथयातुराजनिकेर्जुनेयतांपक्षिरुतेविनियेच
तस्मेतुधात्वाख्यकथाप्रवक्तृनसर्वगंतुंसंविहितप्रणामाः॥९॥
मंत्रीजनामात्यजनेतथात्यःसर्वत्रदत्तादरविधेयाः॥१०॥ प्र२
विरुध्यजंघनवनेवनेचहामरुद्गोत्रजपोहिरुध्यात॥११॥ओजयेत् १५
प्रप्र५ अर्ध५

दृगुजमपायसेःश्रद्दधा ॥ततोरुजन्यासनुहीर्वमंत्रंध्यात्वाचसर्वविधिनोहि २
तिथा
कतिपयाःकुमारिकाःशैलकाल्यंगुलुजमपायसेः॥आसनापिवि
रुध्यतसोजनंतदुःखस्वजनबंधुभिःसमा॥८॥विचार्यकार्यंसनसाप्र
दास्यत्यधीतमोविजनेव्रतस्थः॥अथप्रभातेयुहितेहनेसहाय
नरेशनी वान्निमिलन्मुकुलंवासाः॥९॥भैर्यःसप्तरात्रंजनिकेनयाद्राजं
लुस्तोरणंशत्रिभागं॥१०॥नयमेपुरुस्तादवणंचतस्मिन्नुहीर्यका
मंत्रेणसमाक्षतार्थान्॥११॥विधायतांप्रविधायदक्षैर्हिराधिनाथं
राजानिपत्रैरतिरोहितंसद्रुतंरणानिनिरूप्यभद्रां॥१२॥शुभा॥ण
ग नितहस्थ॥१३॥नयामापुरस्यांदिविरोहितानिकल्पंफलंतादृशालं
कार्यं॥१४॥नेत्रंमृतेननिरीक्षितेवेतत्पक्षिभिर्वेरलक्षणंचनाशः॥
१५॥प्रनेत्रंहीनंनिरीक्षितेवेतत्पक्षिभिर्वेरलक्षणंचभिद्दि॥१६॥इ
तिघोरकीलकंधिवासनप्रकरणं॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥
वातरोगकुष्ठादिदोषःकथ्यतेसचकिलायमदोषः॥इतभवति॥
पत्रमनुष्यःसर्वथाराजनसविरुध्य॥१७॥इधादिशेत्रीग्रहिताहिगो
प्रभाते क्षीसंधुक्षिताचानलहि[illegible]कर्त्रेण॥१८॥रात्रंतयामाधिमभिप्रद
स[illegible]स्याधाप्रदि[illegible]॥१९॥इहोविष्णुर्वेतभवेद्रुद्रो
दक्षिणाधनस्मिंनेत्रांकरीषपावकीज्वलतिचानरायणेभस्मधू
मसहितेतिपार्थिवः॥२०॥ऊर्ध्वहिनस्यप्रतरेत्रिरिष्टयावन्निरा
वद्धंप्रहरोहिनस्यतु॥

वसं॰ [illegible] निषेधकादीपुनर्गमागा॥५५॥पुरुषप्रवेदोषमुखप्रवेशेत्रे
यःप्रदः स्यान्निनदोपसंख्यः॥धामः पुनः पोडुवसुवसाः भवसभीष्वपुरुः
तिरुत्वातीः॥५६॥पार्थिवः श्रीतिथिस्विनदुक्तः॥नलिशलिइतियः
वह्नि सतथेवा॥तत्रिचिचिचिन्तितिदोहाविमोविगस्तिर्युनाप्येा॥
५७॥कीलकीलइतितेजसयुक्तः॥तेजसाध्वनिरदसवलितारयाः॥मार
तातुचिकुरुस्वरदीवीनिस्वनोनिगदितोमुनिरुद्रेः॥५८॥आवसत्रे
रिविरीतिनिनादः॥श्रीकुचीकुशतिताहवापवा॥पचधेवमुदिताहरना
हाभतपचकाधनिवासवद्रोनाः॥५९॥त्रप्राहमीपार्थिवेनाहसर्वाः॥
चापिनोदाःदाकुनेकेरेख्याः॥भवंतिवेतन्नियतंभवंतिफलानिवी
क्षेण्यचिरेणसांः॥६०॥अंतनपार्थिवराहतभेतवाचिस्वरस
त्फलप्रदंतंस्यात्॥वायव्यराकायदिनाससोवाधत्फलंनरुयदि
तत्सप्रसंतः॥६१॥त्रमेणपृथ्वीजलपावकानांभवेतिरोक्षायदिरोक्षि
कापाः॥प्रमोरथाध्यधिकानिपूर्णेतदाफलानिध्रुवमुद्भवंति॥
६२॥वांमोविनाकेपृथिवीजलादमोहीसोसमीरांवरनामधेयो॥
तेजःप्रधानंतिथिपावकाख्यंतत्प्रवेनफलंवितादृक्॥६३॥शुभेषु
कार्येषुशुभायवांतो दीप्तेभवेद्दोभयनाशनाय॥विपर्ययेतद्वय
विनप्रदास्तावास्तित्वनास्तित्वफलोयतस्तो॥६४॥इतिपोष्कीरतविचारः॥

अथवेष्टाफलमपितासांयुगपत्तद्वपः॥वक्तुसर्वासांउत्पन्नेष्व
गतेषुयुगपत्कथितयेसेनंबुधेमार्पितमितिः॥६५॥यासंमुदवीयामि
मुखंसमेतिविलोकयस्वामिमुखंविलोकाप्रोतुकुवतोत्राकुनिर्नु
ब्धैःसावस्तिरापतिरुष्टायाः॥६६॥मनःप्रसत्तिःसमनप्रभावात्
प्रीतासकंवांछितकामतश्चा॥६७॥फेणसंमुखवनाभिमुखस्यात्तदु
कुवत्रोष्पगप्रहाप्रीः॥६८॥प्रसन्नदृष्टिर्वदिसर्वदिक्कनिरीक्षतेयां
उविकाकाचित्त॥लाभस्तदानीनलसर्वदिक्कनार्योघतानाभवति
हीणनाः॥६९॥कंकुयनाहिणपक्षभागोवरस्त्रियंत्रियंत्रकामो॥
पक्षंपुनर्हीणपुरोक्षिपंतीसमुन्नतिंवक्तिनयंपुरुषः॥७०॥पक्षद्वयो
स्थोक्षणजाक्षेपणतोजयंश्रीप्रोत्साहयुत्साहवतीनृपतिः॥वत्राप
दावयवेपसंयेष्टेतदंगोचितभक्षणानिवः॥७१॥सक्षामलोभनिवेदा
धासिद्धिःप्रदृष्टेस्यात्वनितातातोषि॥७२॥पक्षापयोगतुफलंतिकामादिर
सयास्यात्॥स्त्रियोस्तदास्तस्तिः॥७३॥स्थानप्रदासंगमनात्मदो
स्तमयाप्यतेस्थानमवत्रपत्रेवा॥स्थानस्थितांभवतिप्रदृष्टिःसंख्या
नसंस्थेविहगानवाणा॥७४॥दाततप्रदृष्टाभुपसर्पणेनप्रदृहिणा
प्यागमनेनतद्वत्॥भवेत्रवासाभिमताभिसिद्धिःसत्वंभवेत्वेषनचे
ष्टितेना॥७५॥स्यान्निरक्षाभावस्वनातिसंगाद्कुत्पत्तातोर्जुनयाजयो

पसर्पणेनभवत्यवश्यंप्रस्रवणंनराणांविकारोगोयदिस्याद्धिवासितस्य
स्यात्ततस्काकार्यविनाशनंरोगोरसांचितात्रोषतनौविकारोगाभवेद्रा राज-
थभयभुजगात्रा२त स्नानेनधूपांविपदांविदुष्टेस्नांतजलेस्नान
मनिष्टमाहा॥पंकेनतांभस्मनिदीवनावांयदापिराजकतांविधत्ते॥
१३॥केशास्थिचर्मनखरोमकाष्ठाननाकाष्ठमुपाहरंति॥अं
गारवत्क्षारयत्कुलस्यबंधायंजनंप्रतिरुवत्रुगर्हितंतत्
धुनानपंकहानिरोगोब्रवीतिचंद्रोहननेनघातं॥सतोऽपनाली
मुविक्षिपंतीस्यात्सोदकीकार्यवितंत्रोचित्रीं॥१५॥नृपंतिसर्वाणि
समीहितानिधनुर्धरमर्थविधनेनाराजन्वतीभीतिमुपाहरंति
रामाप्रविस्तारितवामपक्षा॥१६॥निश्चेष्टकायापरतंत्रभावंसुधी
मनाप्रतपुरीनिवासं॥एवंगतीर्णाहविणप्रणाशोस्थानाधिपा
तंकुरुतेप्रसह्या॥१७॥अधोगताधोगतकार्यमाहुपराजुरवीश
पिपरांजुरवंवयंविमुंचतानाजुरतेवियोगंकतेयः नांवेंच लाघ
यनेनभेदा॥रोगाभिघातंतनुचंवणेनतिरोहितंवेनभयंप्रसूतं॥प्रसा
रणात्यस्यगमस्यरुग्याःकालेकुवस्यपरंस्यरंस्यात्॥१८॥मु
रवस्यकाष्ठाद्विघबंधनेनकंपुकुमारीहितरंवदंपा॥पाणसं
स्थोवितथंप्रवासप्रणाशयंपाडविकीर्तनेतिवा॥नयांतीवि
लयाविनांतिप्रस्थापयंत्येतनसन्निवेशं॥१९॥अहरयतामेरुसंधि १७

धिवासितेवेश्मनीनिशिनोधिगच्छेत्प्राणेष्टसौभवेत्तद्विवर्जयेत्
प्रदक्षिणंगच्छतिचक्षुभावा॥१॥उल्कास्नानयाद्वस्यतलंस्पृशंतीपदृश्या
चकाष्ठोपघातावलं॥२॥क्रंदयमानाचरणेनराणांविद्रावयानेकु
रुतेकुमारी॥३॥भयातिरोगार्तिवधादिकार्यंधिष्ठादिचेष्टाःकथिताःप
रास्ताः॥अन्यत्रवेसादिरुधस्ववंशंभीरोगघातोसितकार्यनाशं॥
४॥गंधविस्तरसंख्यानबहुनिकृंतयंत्रितफलान्युद्दितानि॥आत्मविस्त
रतयैवसोमातिरीहन्नाम्यपिराणिभावंवेत्ति॥५॥दुष्टचेष्टितफलानिधा
धिनीपंचविंशतिनिमानयेतियः॥पुरुषःपुरुषकारतत्परःसहसामर्थ
तिदैवलंघने॥६॥इतिपोढकीरतेऽध्युपसर्गकरणं॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः
अनेकरूपगमनस्वरूपंनिरूप्यतत्पंथसमाहृतः॥यत्समाभीरुधि
गम्यगतौदेवस्यनस्यात्पुरुषःकदाचिद्राधुरुद्दीपयावामवक्रंप्रविशा
गाधनुर्धरीयात्सपसव्यदेशं॥तारानुलोमंप्रथतंयाससाधुरुदक्षिणंया
वलुदक्षिणाच॥७॥यात्यउदीक्षिणादिविभागाउरुद्दीपयावांश्रय
तिप्रदेशं॥अदक्षिणासारतथोदितारयावामातितासाप्रतिरुद्धनाम
ती॥८॥तारोदितारयाभिमुखंमतंयात्यापराजुरवीचोर्ध्वमुखीमथो
मुरवीचदक्षिणादक्षिणचेष्टितंस्यअधोमुखीपोगतयश्चपृष्ठयो
तादात्मिकंयात्यधमंसमातमातायाकीर्तितात्राकुनशास्त्रविद्भिः॥९॥वैश्रोषतो

वसं॰ दक्षवामान्यथानिर्गतस्याः घातिपादयामः ॥१॥ ॥ स्त्रीकपाटासव
लितातथाधोवक्त्रावृत्तांगुलिकीतथोर्ध्वा कांडाधिष्ठाष्टगतातथान्य राज॰
स्याङ्घ्रिकारापुनरर्धतारा ॥२॥ वामवृत्तास्तरकांप्रथातीयादक्षिणासा
कथितार्धतारा ॥३॥ तारा वज्रस्तथैवपथपृष्ठा सुनतिर्वर्तितकपाटसंज्ञा ॥४॥
उत्तुंगपादद्वयवत्प्रयातिपार्श्वस्तवक्रांतीसवलितामृतासा ॥५॥ तारापिधाना
तरकीटराङ्घ्रिनिलीयतेसापुनरर्धतारा ॥६॥ नासत्रिकासप्तकवृत्तरेखा
वक्त्रंत्रजेत्सारवलंवक्त्रतारा ॥७॥ स्याद्वृत्तारानाथतेतृतीयतारासवेधातितृतीया
ति तिर्यक्स्थाप्रोष्ठसव्यांगुलिकेवतेतत्पार्श्वयोर्द्वयोर्गुलिकेप्रेतासोर्ध्वा ति
र्ध्वस्त्रागनेतत्तोयातारासवेसाकथितोर्ध्वतारा ॥८॥ आद्यांघ्रिनवेद्वा
त्रिंशवत्प्रयातिनिकृत्तनायातिवक्त्रं कांडतारा ॥९॥ पृष्ठप्रस्त्रीनरस्य
वामाङ्घ्रिवामभागछातिपृष्ठतारा ॥१०॥ उर्वीपयायातितथार्धमार्गंप्रङ्घ्रिक्षिप्त
णासाकथितार्धतारा ॥११॥ उर्वीपयातिस्थतिर्धमार्गेसाप्यर्धतारा कथिताङ्घ्रि
तीया ॥१२॥ एवं वदेत्तीति वेपरीत्यवामोदितङ्घ्रिद्वा नामधेयया ॥१३॥ उक्ता
दितांकस्थिकविस्मयानिष्कलाश्चयाःसामनुकीर्तयामः ॥१४॥ ॥ स्त्रीफलद्वा
भ्रमनासाग्रसंपर्कतोनीलाश्चयद्वाकपाटाफलंविधत्तेसवलितानतृतीय
लोहितांकर्क्षसत्प्रस्त्री ॥१५॥ चक्रातिक्रांतिप्रतार्धमिश्रेदृग्प्रङ्घ्रिदो
चक्रंवहुत्वा ॥१६॥ कार्यस्यनाद्योगुलिकीकरातिकुङ्घ्रिविधंनपुनरूर्ध्वतारा ॥१७॥
स्याल्लोहितारावतिपाकलंनत्रयार्थणाश्चयवष्टतारा ॥१८॥ तत्रैवतारावाकुनेत्रे
देवीसाङ्घ्रिःप्रकारापिफलप्रदात्री ॥१९॥ यावत्प्रकाराकफलप्रदातायावद्ध २०
धानाऽतेमानवानांतावत्प्रकारापुनरत्रेवामाश्चत्थतथातावदुपादधाति ॥२१॥

॥ फलदा

जानुप्रदेवरवामनासिस्तथैकङ्घ्रेपतिधानलाभः ॥१॥ रम्यासनावातिर
थापिकद्यानिष्टाश्चयेऽयंऽठरप्रदेशा ॥२॥ कंठेवकंठाभरणस्य
लाभः ललाटदेशेचतिपट्टबंधः ॥३॥ त्रैस्यलाभः त्रिरासिप्रमाणस्या
तस्यावामगायाप्रवेशा ॥४॥ वामेर्मताङ्घ्रिणतश्चयातीप्रयुक्तदे
वीपथिकेनसाकं ॥५॥ वरिष्ठमध्याधमसंज्ञकानिचक्रंफलानिक्रमतोवि
धत्ते ॥६॥ ङ्घ्रिणमध्यमवामविभागाद्यावद्गुदोतासमुपैतिनासा
त्रंमतोवङ्घ्रमध्यमनल्पदृष्टफलंकृतंतत्कृतपुण्यं ॥७॥ प्रङ्घ्रि जानुप्रविश
ष्टयंतीयंचेष्टलाभंकुरुतेक्रमात्सा ॥८॥ वामेनसागेमनुनेःपुमांसंप्रावेष्टयंती
प्रणयंकरोति ॥९॥ वरंस्त्रुवीगंडतियावदष्टात्प्रतिष्ठितंसाकरणीयमा
हाऽआयातिपृष्ठांसिमुखीपुरंध्रीप्रेयान्नसाकथयतितांतांनिर्दिशेत्तां
गेछतिपृष्ठवामाङ्घ्रिकोपार्थविनावानार्थी ॥१०॥ अधोर्ध्वगाधोवङ्घ्रापत
तीवामेसटंतिरश्चिणतादिनार्तां ॥११॥ वामावतंसपादकीपृष्ठभागानष्टास्ती
ङ्घ्रसालयोद्वयप्रवासाग्रवास्यात्पृष्ठेदक्षिणावर्तनीसाकार्यंपीष्टेदास्यतेनत्वं
॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥
पीष्ट ॥ ॥ इतिवात्स्यायनकीर्तितेतिप्रकरणषष्ठं ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
ति पात्रप्रवेत्रागेहिचिकिर्षिताना ज्ञातानिदानंनितरांनिदानी ॥१॥ गतिस्वरासी
निजाप्रादिकामाःविमिश्रतापाणिनिरूपयाम ॥२॥ ॥ एकाभयेस्यःपरिपाति
तारासवार्धेलसंकुरुतेतृतीयाप्रवेत्तृतीयायदितन्नराणांतदुभंराज्य
मपिप्रदिष्टं ॥३॥ आद्यद्वितीयादिकसंज्ञवेक्षुतारायदिस्थितंतारणेषु ॥४॥
वेरस्तमत्तंगजाश्चस्त्रीरत्नरत्नोपचितासमृद्धिः ॥५॥ याचाविपत्तीक्षितं

तरत्यविरेणाधिकं उन्नतदक्षिणपक्षविभागाभ्यन्तरीकृतपार्श्वद्वया
दाक्षिणात्यदिग्भागवत्यनुलोमागच्छतिपक्षद्वयेन व्योम्नि तथापतन्
विष्टाविशुभप्रदेशेगवेषयंती लभतेतमक्ष्यादिकंचित्तदेनंविहंगति
लाभसंपत्फलस्यात्सुतरांतदुत्तरोत्तरं ॥६॥ अथदक्षिणपक्षेः राजनेपतन्
पलायतेपक्षेनथाधियोगात्तदा स्यात्तेन वेगेनतथाप्रविष्टः कष्टादृष्टी
ष्टस्यफलस्यलाभः ॥७॥ अथदक्षिणपक्षेणविहंगतालेभसातंविंदति
दक्षपक्षेण ॥ अर्थातत्तेनपक्षेणातत्फलंस्यात्फलद्वयंभक्ष्यलाभेच ॥८॥
दक्षोदक्षतिवाछतियंगटतीतुफलायतस्तोलभतेततोन्यं ॥ स्याद्दिष्टलाभा
दपरार्थलाभोभक्षानवाप्तेतुफलानगतिः ॥९॥ गवेषयंत्याः राजहंस्या दि
भक्ष्यगतिः क्रमार्थाकृतयोदृष्टयास्तथाविधेवप्रतिपादनीयाविं
पक्षितानिचेतनामकोर्थः ॥१०॥ प्रोन्नेनवामेनकृतस्वरागातारागतार्थ
छतिविनकीर्तीतिवामप्रदेशेवपक्षद्वयंदक्षस्यात्सौम्यनिनीवाकथितार्थ
सिध्येत् ॥११॥ वाछत्येकावामपक्षंप्रयातुंतदाचान्याहिणाभस्तदर्पः
कोपाद्वीरावामगापक्षपक्षाद्दक्षंनयेत्सभयंसविद्वेषं ॥१२॥ एका
तारास्यात्सितातादितीयातारावान्यास्यात्चतुर्थीवनाम ॥ सर्वाएवस्वैः
स्वप्रातःसमानुरूपंकार्यंकर्तुंक्षमपक्षः क्रमेण ॥१३॥ विविदुर्द्विजापं
थिकेनसार्धंतारातंतेगच्छतियाथनाम्ना ॥ विश्राम्यविश्राम्यदानेप्र
यातिफलंप्रदासाज्जटिकाविरेण ॥१४॥ गत्वोर्ध्वमागच्छतियद्यधस्ता
त्तारातत्रोड्डयदातदानीं ॥ एवंविधावामगतिर्यदिस्याद्दुर्धरीसाक्रु २२

तेनसानेक्षणात्पक्षयुतायाकुलिकेचद्दरंधनुर्धरीव्योम्निवेगयाति ॥
तागतंतःस्याद्दिसारेणायवामावदंयेमरणायगंतुं ॥१५॥ यावत्तपु
त्रीगमनेक्षतानामगेत्रिताभिस्तवसंततिः ॥ अदक्षिणाकार्यविनोद्य
नायस्याद्दक्षिणासाद्दविणार्थिनंदुः ॥१६॥ लावितोरावतिरंघभक्ष्य
प्रदक्षिणेनोपगम्यदेवीं ॥ प्रनोदमस्थानकमानयंतीदावंदेसंपद
प्राद्धातिसद्दः ॥ निमज्ज्यधूल्यांपरिकुक्षिपक्षाविधायवेश्यांपरिसाद्र
दुष्टांप्रयातितारांविपदंविधायपक्षेणलक्ष्मींतदुपाद्धातिसाद्दः ॥
कोलवेष्टानिनदस्थितीनांप्रधावंदेवेकतरेणदीनां ॥ भयंकरंदक्षिण
गापिदुर्गास्यात्कामगास्यद्विधायिनीतु ॥१७॥ शुक्लंगगनंकृष्णंवै
विरक्षान्गावंवंउत्पथंवाप्यधिरुह्यादक्षिणाप्रकृतेत्पन्नमर्थं
वामगात्पक्षिणोर्थमनर्थं ॥ प्रत्यक्षंकृत्वावरमुदितंपिमनोरमस्था
नमधिश्रयतीं ॥ नतुप्रदास्तादितरंद्वेषामधिष्ठितादक्षिणगापिदा
स्तां ॥१८॥ यातीव्रजिलायदिवापिरेतिव्यावर्त्यवामागमनंविधायां
जुगुप्सितेवोपविदोषदृष्टेदुर्गाफलंतेतिगतेसदानीं ॥१९॥ क
दाचिदागच्छतिदक्षपक्षीपुनःस्वरंवेदुपविप्रकुर्यात्तागतेफलंत
दतिप्रयत्नेफलदातिप्रथमस्वरस्यात् ॥२०॥ प्रदक्षिणावायदिवाथवा
मार्गेस्थोपविष्टास्वफलंददातिनिवर्ततेचोपविशेत्पुनर्द्रुमं
वापफलंसाप्रतितंत्यजेयं ॥२१॥ विलोक्यराज्ञेदक्षिणास्याद्वापुनः
वादमुपेतिवामा ॥ पुनःस्वरंवेदुरुतेतदानीं स्याद्दमतुंवापफलस्यलाभं ॥२२

वसे॰ यमोहदोक्त॰ ॥ ॥ याध्यपतनात्मघातः ॥८॥ इत्यादिकापघटिकाः ॥ ॥
कायाः भयाघनिष्टशान्तर्यतेर्वेष्टाः ॥ अस्यतदुक्तस्यवेदात्तथापिप्रायेण॰ राज॰
स्युः सर्ववत्सवसानाः ॥९॥ चेष्टानिनाडीमरुत्यक्ष्यतोनाः क्रमाद्वयस्य
व्याधिरुद्वहनाः ॥ अवेचतुर्भ्योबलवान्सरकोपाद्रसपुत्रीविदधातिपश्चा
त्त्रा॰ ॥ ॥ क्षेत्रेग्रासेग्रामेशालासेपुरिस्यातुर्यासतोमंडलेमठेतुकु
॥ ॥ ॥

तरुपाचिरंस्थिरंतरुदयतीतरा मेपाकृतिराजोराजयुकुर्यात: दक्षिकावाए
ताश्चेष्टासैन्यस्यदुःखदास्तु॥ स्यु॰यैस्यस्यानिश्चयावान्तुतासाग्रिमेदे
तसोम्यदुःखमवेतात॥८॥ यामानुलोमायदितोरणंतेवामानतारानतथा
निरसो॰दक्षातिगुप्तंनविरंतरासनीयुस्त्रानितन्नापिचयुध्यमानाः॥९॥
यामारतारानचतोरणंतेनिरसिकालेयदितोदुतास्युःसास्याद्राजमा
मावनिपालमोहिमालारुजोत्पतितपादपीठं॥१०॥ निःसरतुदरक्ष
तायदीडयामारतोभगवतीवदक्षिणा॥आप्यमानीसितकंभवेत्तदाय
त्यथातुरत्नोत्तमनंतथा॥११॥ प्रयातिवामापवनोप्यवस्मादक्षंतरंसोम
पथरथंयाति॥तत्रापिजाप्यनियतंनभङ्गंव्यासतोजाप्यनभङ्गमाहुः॥१२
स्यात्तोरणंतेप्रतिलोमगत्यानायदिस्यात्स्थवानिरसो॰सगमसंवृद्धिमे
त्रवृद्धिराजंथथाचवनौप्रतिलोमयतेततः॥१३॥ राजामार्विधोदितोरणंतेप्र की
दक्षिणंयातिरथंनिजाति:॥विंध्यंसरायादुरतीरतायातदाधिपत्यंकुरुते
स्वकाय:॥१४॥दक्षिणेदक्षिणेरुद्रवाद्यासिवेत्रकरणं॥१५॥श्रीः॥श्रीः॥
संधिविग्रहसपत्नसंगमानसाप्रतंत्रयपराङ्मुखोतथा॥क्रमतेऽशुभपथ
प्रवर्तिनांस्वस्थनाराजुनीतिवर्तिनां॥१६॥वामस्वरादक्षिणगः
सःचेष्टायावेद्यायस्तेनसमंनिष्ठतीयुद्धकर्तायदपरोविगः संधा
नमिच्छतितदादक्षिणः॥१७॥विपुलयतेजातसमागमंचेदुभौयुगंतदा
घटतेसंधिः॥समागच्छतश्चेत्स्थगास्त्रेतंतत्संधिंविकीर्षतस्त्रयस्तदा
नीतिरुक्ता॥१८॥वेगनरानादिदामानाश्रितंसमाधेरवगादक्षिणतोयुपेयात्॥
समागच्छतेन्योयदिसोऽदक्षनसंधिविधातुमनुपतिरुतः॥१९॥ २५

अवामवाद्याःप्रतिरुद्धतेवाद्यैर्लिखितथायेनसमंवरोति॥निषे
वतेदीप्तवामकल्पायोदक्षीविग्रहतमाहसेदक्षिणस्यन्नसंधी
विपुणसमानेसमागमंदक्षिणयादिरुध्यातावरोतिराजाप्रतिरुद्धयाचे
तस्यवेदुर्वतत्प्रतिरुद्धमेव॥२०॥तत्रादक्षमानस्यसमंद्विषद्भिःसमागा
प्रदक्षिणेयाप्यवसेः॥यानंवेत्तेत्यानियतंद्विषतःसमागमाद्विस्यातिराज
कीयान्स्वयं॥२१॥तारातिघोरसमरंविधत्तेवामातुतस्यप्रतिषेधनायवा
प्रस्थारदक्षिणंतत्पुयातीयायोदक्षीसामहतेरणायाः॥२२॥अयातिदीप्तयदि
घातितारा:कुर्वंतियत्नंदयदिवाविरंगा:॥तत्स्याच्छिवाफेरुततालवृक्षः
बंधुःक्षयंकबंधःसमरंतिघोरः॥२३॥वामप्रयाघेदक्षिणेचातरस्थं
पिंडोत्पाटेपोदकीहंतिसेन्यं॥चंचूसार्धंचवर्यंतीस्वसंगंवक्षिशामा द्या
स्यात्तेनागत्रभंगः॥२४॥युद्धप्रश्नेकृतानांपितारास्याद्धतोवा
प्रगापांडवीवतारात्रभेसार्धंश्रीजयश्च श्रीपर्णतत्प्राणघ्नंतस्यद
वृक्षघटानाम॥२५॥प्रयातितारायदितोरणंतेनिरसिकालेप्रतिलोमगा
चे॥तथोक्षवेतालकालरुद्रैःक्षयातिक्षपणंरणस्यात्॥२६॥अथ
चितंपांडविकायमेदिपुजयतेतोरणसन्निवेशे॥तदाजयश्रीर्हितंतस्यराणां
णनाशकीरणदीक्षितानां॥२७॥वामस्वरेदक्षिणतश्चयानंवातेस्थितेतो
णनाशमिकार्यात्॥वेगातिवामाक्रमतेनिरस्तानायादातत्सलभंजयश्रीः॥
२८॥दक्षायसंधिंचनिरुद्धतांचेद्दीप्तंभयंतोरणसन्निवेशे॥प्रदक्षिणंया
तिनिरस्तिकालेतदाधुयुत्सोर्मरणंरणेस्यात्॥२९॥तारस्यदुर्गाणुगणस्यम

नारीनरंमुंचतिवेश्यकीस्यात्॥५७॥निमज्यधःपादमुपागम्यतारातत:शुभे
वर्ग० तिष्ठतिवेश्यदेशेतन्निश्रितंपांथसमंसमाता वोढु:परिग्राह्यकतांविधत्ते॥ राज
५॥चंचपुटंतास्थिरवाकुलोमाघटाश्रयेद्वामनीयंशुभेतत्॥५८॥पाद्य
वृतधारणंतद्खगीकुमार्याविहंगोवरस्यशुभंप्रदक्षिणंगच्छतिपक्षि
मुखंततः समादोहतिपात्रकाफलप्रसूनाक्षतपत्रहीनंजायापतीदक्षवतोह
रिद्रोधनंशालवदक्षिणंतश्चयातावामाकुमंधुसमंधिष्ठितावत्समंत
देघृतंजलंपतिकन्यकायाःषट्वासरायातिखगोवरस्यशुभं॥५९॥उभौविहंगौ
विहगस्यधेनोःपदंप्रदक्षिणंभागगामीसोभाग्यसौख्यंतनिधत्तोने
पुंसथाप्रेक्षवतोपुत्रसौख्यं॥६०॥तावत्स्यपक्षिद्वितयंसधात्रंखगातरंचे
त्प्रेक्षतेविहंगीतत्सकुमारीविणंचितेयासानिशितंदुःखंदितापवि
रीक्षधाअन्योन्यदापांडविकायुगस्यमध्येविहंगीश्रयतेविहंगा॥६१॥अवश्य
साध्वीचरितायसाधुरामासपत्नीनियतंतदास्यात्॥६२॥वामस्वरेभु
नेसंचरनवायत्रदानंयदिवाविधायावामेततस्तारमसीमसंख्यासाध्वी
स्त्रियंजल्पतिपक्षिकुमा॥६३॥आहारदानस्वरभेदनानिपक्षिद्वयेदक्षिण
तःकरोति॥६४॥यदाततोनीयतेतुमार्याआहारकोमानिकमन्यदस्या
इतिस्तवानुलोमेयदिदक्षतायवामातरोतिष्ठतिकोटरेवा॥६५॥तदाकुमा
रीक्षतकोनिमुहुर्गृहीतसंख्यायदिगामिणीस्यात्॥६६॥वामागतिर्की
मत्रमीरयेष्टासस्थानेनादानपसमभागो॥पतिंवरायाःकथयंतिलो ५७

भंमत्साबलादुःखेवक्षुभस्या॥६७॥शापानिरतौयदिपतिधामास्त्रीप्राप्य
तस्यास्तुनाशंकुरुताम्॥६८॥तादानिरतेयदितत्प्रतिष्ठासीमंतिनीवंशुभ
दामतुष्टा॥६९॥इतिपोद्दकीर्तेविवाहप्रकरणंसमाप्तं॥श्रीरस्तु॥
अथानंतरंमौहूर्तिकलक्षणंकथ्यतेयथामनुष्यःकुसारितारो
पंजनप्रतीतोतेथाशिरेधाःशकुनेःकुमार्यायोः॥७०॥तारःपक्षीगर्भ
संभवतिकेतुपंक्षाग्रंपुच्छंयकंवा॥७१॥अधःप्रपातोवसिस्त्रविष्ठागर्भेप्र
णाशोविरुधंयत्रयतसंग्रहिगर्भेनपदायदंगभरेत्सगर्भेयथेदि
हीनः॥७२॥गर्भेप्रशेषावतोदक्षिणेनग्रामाद्रात्रुंचतुंचवाचा॥
नार्यागर्भस्तावतास्यानुमासाकुर्याधानेतास्यास्यानदुर्धा॥७३॥
प्रदक्षिणेसंसिक्ततस्यजन्मसंक्षिप्तोवापिवितीदक्षिणस्यांजन्म
दक्षिणेदुःखेदक्षिणेगेदयस्यदिगर्भवत्यास्भवतीतिदृष्टा॥
७४॥ध्रुवंसतोस्याइवतीतिदृष्ट्वापावितासतजन्महेतुः॥कन्या रा
पतिस्त्रीतिनदृष्टमानेप्रदक्षिणेप्रस्थितेकन्यकास्यात्॥७५॥पुत्रा
मानेपादपंडवीवेलतारामहावोततिस्यात्ततस्तत्तास्त्रीनामानं
पादपंपश्यतोरतारामहावोततिस्यात्ततस्तत्त॥७६॥
प्रदक्षिणंपितृवनंसकारयंतत्यदातिथंकस्मात्ता
खगःखगीवाप्यथगर्भिणीतत्रनपुंसकात्मेनयत्पसा॥७७॥

रोहितवेधजतेस्वदेशोत्तरेवपांथःकुरुतेतदासस्तेदुःखीसप्तपादति
पुनःकुदेशाद्गच्छतिस्वदक्षिणतःसितंगतीप्रयातिवामभयतिप्र
तीपायस्याध्वनस्यागमनार्थंचुलेप्रस्थेगतोसौनगरीयमस्य॥१०॥ शेषं
रहेविरोधपथिकोनतत्रकृतस्थितिर्यदिविचिंतितोसौ॥कुरोतिरोधं
यदिदक्षिणेनवामातदासोविपदाप्नुयात्॥११॥स्याद्दूरतोराधादे
तत्प्रयातप्रायंतमादेहयतेवदंतीतारप्रयाणंप्रथमेप्रशस्तं ग
यानगतानिदृष्टेः॥२-१॥इतिवसंतराजेयोदकीतेगमनागमनप्रकरण
त्रयोदशं॥१३॥श्री॥अनागतोक्षचिंतभाविकार्यमार्थेविजयीकृतसार
मतत्र॥चेष्टादिकंपांथसमस्ततमातुःसारस्यायतेपांथसमस्ततुल्ये॥१॥प्रा
वेणरुक्षात्यधिवामनेनविनाथपांथाःशकुनेव्रजंते॥२॥तत्काकिलेपां
धिकनामधेयेक्रमस्तसप्रतिताद्दशंतत्॥३॥ग्रहेयदुर्जनदंड
हासर्वगरुग्रहयत्सिंहमुखेहगाग्रहेग्रहेदारिनिधिंप्रजाभ्यांनोकु
धेयदुःखंशकुनेतथापिवर्षाद्वामस्वरदक्षिणकाग्रचेष्टातारागतिःशा
तमनाश्रयन्पथ्यात्॥४॥यातुःप्रयच्छतिसमस्तकामान्निषिद्धतांतुक
विपर्ययेणाध्वपुनर्नरस्यसौनिर्थःप्रवासीनिजेश्वरेतेपांथसप्तक
प्राप्ता॥५॥असद्ग्रहेतस्यसमापतेतासप्तस्तविनश्यंतिवितायदाः॥६॥
वामानुलोमाप्रथमंततोनुस्याद्ध्वनस्यप्रतिलोमगाचेत्॥७॥आसो
तृतीयाधिकपंचमीषुफलाप्तिवार्तातृतीयेतिकृतेविपत्सा॥८॥अथ
मेरुटित्वाथदिशातिताराभवंतिकामाःसकलास्तदानीं॥९॥ कृतापसव्यं २१

ध्वनिरध्वनस्यवामेप्रयांतीप्रतिहंतिसिद्धिं॥१०॥वामप्रदेशेयदियापसव्ये
सितंगपुंगवदक्षिणभागेक्रीडारसव्याकुलितेनदाणांमनाकुलंतेनक
रोतिसिद्धिं॥११॥वामेरुटित्वाथदियातिताराभवंतिकामाःसकलास्तदानीं॥कृ
तापसव्यंध्वनिरध्वनस्यवामेप्रयांतीप्रतिहंतिसिद्धिं॥१२॥वामदक्षिणवि
भागनेविशेषतुल्यकालकृतशोभनत्वंतापक्षिपुंगमितेतरणेसंज्ञंसर्वकाम
फलप्रदातिसचीरात्रिराजकृतापभगवतीयदिनतुकोपिनभवत्यपायतत्॥१३॥
दक्षिणायदिपुनःकुदाणीतत्रसिंहसर्वकरिदेवेधसापि॥१४॥तामप्रदास्याग
मनेध्वगानांमहतागुणानेवयदिप्रयातातानरेश्वरीयायदिनातदानीं॥
क्षतिःस्यान्नतुकापिभीतिः॥१५॥भवेत्कृतापक्षमयंगदीलाप्रदक्षि
णीकृतंसेनिविष्टाप्रसस्तदेनीयदितत्प्रयातुर्भवेत्प्रवृत्तंमहती २२१७
फलसमृद्धिः॥१६॥जन्मलितछिन्नविदीर्णभुग्नंभस्मोप
लाक्षकेशवपैराद्यं॥तदोपविष्टाफलहानिमत्रीभवेत्सुखंवाप्तानि
पमेनतत्रीं॥१७॥पात्वातिदूरंपुरतःप्रयातुःरहस्पतागच्छतियस्यतस्या
ग्रामंकरीषंपुरवस्पतिंवास्यचुंबेत्सस्यफलाजयःस्यात्॥१८॥यदिप्रि
यंपांथमनुव्रजेत्सानिवर्तमानस्यभवेद्धितासा॥शुभावहातद्दिवे
तिताराप्रकीर्तितेनसमंप्रयातुः॥१९॥इतिरोहीकृतेयात्राप्रकरणं॥१५
गाधंतस्यमलंगतिर्णिरवणंसावेत्तकेलीकासफलंतदातत्तागुणेर
तेस्याःसकलंवदास्तदोषसकलंतस्यानरंकोयतस्यात्॥१५॥आलिख्य
पत्रेवरवर्णमीतासुरक्तसद्दक्षतिवर्णतायास्यप्रसाधीतिभगे २२१७

द्वितर्कीयस्तेतो नाम लिखेत्कुलोदयः ॥ आदायतच्छाकुनिकोधपत्रं
ततस्तोरणसंनिवेश्यं ॥ अस्यचमंत्रेणरविंनिधायदृष्ट्वारवर्गंदृष्टि राज
र्यमतीतिमंत्रः ॥ आतारसान्नयहणादानानिकुर्वंतिदेवलिनलक्षणज्ञाः ॥ अथ
रवर्गाधश्चवलाकृतीहानिर्मेषुनेनमेत्रोरवत्रयाः ॥ ३ ॥ मानरवायदि
वाप्यनुलोमापंक्तिकातदनिष्टचदित्रा ॥ वामगतिर्यदिदक्षिणदग्दा वो
धिरसौनियतंतदसाध्यो ॥ ४ ॥ दक्षिणतोयदिमेषुनसंस्थंपंक्तिकाधुम
लकुलटातत ॥ वामदिशिचथतादृग्दाचेद्यास्यात्दसौपुनर्तिःपतिभक्ता ॥
५ ॥ यश्चघपसअक्षिविभागनिनाद्यानदिशंभवत्सुपगम्यापुंवि
रागनसंमिलतिस्यान्नचुवतेःस्वजनात्अभिचारः ॥ ६ ॥ दृष्टविहगपु
रंससरवंचेद्यामनुष्येसथानिर्दहतोग्नेः ॥ यस्मैनस्यदृष्टसपवादंगृह्णतिवर
तद्वानितासहतेन ॥ ७ ॥ सोम्यरवोयदिवामविभागात्दक्षिणेनेत्रवगोरवलु
तांतं ॥ आत्रयतोनतदाम्यमनुष्यंप्रायतियोषित्सोप्रेमसाधित
८ ॥ इतिवसंतराजेपोक्तीतसत्यव्रतीपरीक्षाप्रकरणंचतुर्थं ॥ ४ ॥
प्राणंयमीप्राणहरोज्ञानेनतस्यानुगोजनमतदुःखघातः ॥ मेघोभवेत्प्राय
धितेनतस्याःयामातरंतेसिनरंयतेविप्रदृष्टिः ॥ १ ॥ आधत्रिधात्रेधपरो
द्वितीयस्तृतीयस्तुतृतीयः अचतुर्विभागः ॥ एवंत्रयस्तोरणपरिभागाभवा
दियोगः दृश्याधाविधेयाः ॥ २ ॥ आदृष्टिकस्यासवसानमेतत्तनेक्षरं
दृश्यंकेपदस्ति ॥ तत्संनिवेश्यंचदृश्यंक्रमेणविपश्चितातोरणमेवकुर्या
त्प्रथाप्रथाद्येषामभागोदृश्यानांविधिरुच्यतेस्यंवर्षणंस्यात ॥ ३ ॥ एवं
दृष्टेपत्रनक्षत्रभागेतारामंडलेतत्तेर्कुपातः ॥ ४ ॥ वामंवामंयातिन

भास्करे

क्षत्रभागेयस्मिन्नस्यामंडलेदृष्टंतदृतेर्कः ॥ सर्वोदृष्टिंनिक्षिपेत्तथो
विपश्चित्कुर्वंत्येवंवासराणांत्रयेण ॥ ५ ॥ दृत्वापसअक्षिनेतेऽमाभि
क्षोदृतातिस्तिहीनप्रमाणा ॥ दक्षस्यवस्यात्सुपगम्यभागंप्राप्तेऽहनी
रतिंनतेऽजनेनाः ॥ ६ ॥ वामादिशुक्लेयदिवाहिदृष्टंसमाप्तेतति
दक्षिणस्यां ॥ आसाद्यपात्रंसभवेत्पतंतंत्रस्थितेर्कविदलाःपतंतः ॥
७ ॥ वामंतोरदृतियातिदक्षिणंवोदृकीतदृतुपातंतः ॥ ८ ॥ उन्नते
अयतिपादपादिकंतावतःपरतिवारिवासरान् ॥ ९ ॥ यावत्सदान्नाम
तोवारिदाद्यान्नदृत्वावामादक्षिणंयातिनातातावत्संख्यानवासरा
न्नवारिदाहोनेसंवर्षतथाग्नीदृतोतिः ॥ १० ॥ रवर्गारवंयावणदृतुंचर
तायघतदिक्षुप्रतिलोकयंति ॥ तथाविधास्तंपरिवाग्प्रभातावित्तीउत
दुर्वातिदृष्टिः ॥ ११ ॥ प्राग्भागिकाचाजकणातमाद्यादृतीयभागेयदिम
ध्यगोदृतीयभागावधेसंस्तेप्रदक्षिणंयातुविकारकोतिः ॥ १२ ॥
दीप्तंरदृतीयंदिशातितारंधाराग्नयाद्यावृष्टिदितिंतिस्रावृषः क्षीनघ
नोन्नतांघोपघोषाणापंचधारंत्र्यं ॥ १३ ॥ प्रदक्षिणंत्रितयादृष्टिश्चे
त्कुर्वीतिदुर्गादृतवारिदाद्याः ॥ वर्षास्वतीतासतसप्तिकीस्याद्दृष्टिर
त्पातिनयंतरालेः ॥ १४ ॥ अदक्षिणंयातिविनिस्तकालेसंपततप्रावृषि
वर्षणार्थं ॥ प्रदक्षिणंयातितुयानिरोसान्नेसपुत्रीघनविघ्नकर्त्रीः ॥ १५
विमुच्यमानंयदिभास्करेयेविभावितातारविनिर्गतेनतातारतरास्यात्पतनं
ऽप्रमाणाकरालदाहकलिताधरित्रीः ॥ १६ ॥ समस्तवातव्याप्तदिग्विहगः
स्याद्दक्षिणेचक्रतिणीवार्षतिनेतातं ॥ एवंगतोकालीयदिवादृतस्या

प्रयाति ॥ सा चेत्प्रदीप्तं श्रयते वस्त्रं चित्रपण्यंतरा नीलभते न किंचित् ॥
६२ ॥ प्रदक्षिणा नीलगणा नाभवद्यात्यंडस्य तावद्गुणमर्थमापुः ॥ व्रजंति राज्ञ
तावद्गुणास्तत्र वामावर्तिता वद्गुणमर्घपातैः ॥ ६३ ॥ विस्तरे जन्मनि
नक्षत्रध्वनिकाचक्रंपस्पिछसंज्ञोटनकारिणीषा सार्पाऽधी दुर्ल
भव्यवस्थांऽसमर्घीकृतं तेतिमात्रे ॥ ६४ ॥ विभज्यभागं त्रिगुणं तं
त्रेणं तेषुसिद्धेषण्णवत्यासमस्तान्वतस्यार्घहानिः स्वलुपत्रवामा
मतर्घतातस्यतुयत्रतारा ॥ ६५ ॥ वामाराद्दक्षिणातः प्रयांतीनयामा
न्दीप्तंतंसेवतेचंद्रेद्वांतएसोवासिन्संगतीतुं दृष्टिस्थेतेत्रीणिषाद्वित्र
यार्घपदार्घं ॥ ६६ ॥ तदृतिदोद्वीरतेऽर्घपक्षणप्रहारं ॥ ६७ ॥ श्रीत
तत्रवास्त्रघातादिनिपीडितानांश्रमोधुनाजीवितजीवमाशोः ॥ धावा दि
नोपांऽवेकाप्रसादाद्व्ययमुत्वादचेतमनुष्यः ॥ ६८ ॥ वेत्रेणजीवेष्व
तिष्ठ मानेप्राणीचिरंजीवतिचोद्गतायां ॥ अधस्थितायामपिरक्षितायां
विलोकयेत्सांगगमस्तिः स्यात्तेद्वेषा वामगतीरणस्तनेनरो
तारातुयायातिनिष्टत्तिकालेकिमीजिजीविषुमातेधवंसावधवं
मन्यतेजीवयतंमनुष्यं ॥ ६९ ॥ वामावेष्टा वामतोयानमस्यदीप्तस्था
नंभाषणंदक्षिणेन ॥ भद्रोत्सगोदक्षतश्चावरोहो विष्टास्तत्रपक्षिणो
विप्रलंभः ॥ ७० ॥ नासाग्रासोमर्धदेहप्रकंपाद्धीमद्रव्यंवेत्यभानित्र
मेण ॥ वातातोयव्याधिवाधानुबंधेसीदंतोजीवयंतमनुष्यं ॥ ७१ ॥

युग्मं ॥

३२

विधत्ते

तारास्त्रीणांव्याधिनाशोवामाग्रस्थैदीप्तौवामदक्षयोस्तांतेप्रश्ने
दीप्तांतेमेदीप्तमेवप्रश्नेदीप्तेदीप्तभस्थात्प्रदीप्तं ॥ ७२ ॥ आमयनाश
नमोषधंस्तत्तदेहतिप्रतिलोमगतिर्यो ॥ हतिरंगुरुजाविरुतिः
साप्रश्नविषयेयतस्त्वनुलोमा ॥ ७३ ॥ मृतिर्योहरीस्तेजीवितमं
गणप्रकरणमेकोनविंशतितमं ॥ २९ ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥
अथवक्ष्यंतेराजनतेमयोक्तानिबहूनि ॥ प्रकरणमधिकृत्यैकमि
दंयस्मात्तानिहयनिर्दिष्टपथ्यः ॥ ७४ ॥ सरवावर्तसत्रभविष्यतीतिप्रश्ने
पिंडुःस्वविनिर्हतिमेवाप्रदक्षिणाभस्मुपादक्षनाताबाधितोमार्तिक
सा रीपुनःसौऽक्षः ॥ ७५ ॥ क्रूरोधुनाभक्षविनष्टयतीतिप्रश्नेनुलोमसरदनवा
मा ॥ अथापिमेकुःखमुदस्यतीतिप्रश्नेधितारासरवहानतारा ॥ ७६ ॥
लाभाभीष्टस्यैवनर्थमनेतिप्रश्नेतारालाभसनेवयामा ॥ ७७ ॥ वाम
क्षिप्रेनासिलाभमप्रतिप्रश्नेवामालाभदानुलोमा ॥ ७८ ॥ वाम
स्वरादक्षिणगामिनेनसंयुज्यमानाशकुनःपुमांसं ॥ जनेनसंपद्यजय
तिप्रियेणानेयोद्वयंसुकृतिप्रश्नेवेणा ॥ ७९ ॥ वामारवायोभनचेष्टितस्व
करीतितारामितार्कचंद्राभाकुर्येष्टितादक्षिणाहिनीवस्यान्ना
नेवानामतत्तथायाः ॥ ८० ॥ स्याद्दक्षिणेऽतारयाभरिक्षाभलाभावो
रामयातत्रवस्यरातारात्रव्येसंयमाद्रव्यलिप्सोः ॥ वामाद्रयामानि

[illegible] चतुर्थप्रहरे कुंभो वापुरीक्षा[illegible]ति[illegible]ओरं वैरं नाशयेत्
त्रिरीक्षात स्वरं तोयभयं ॥६॥ आनेयाप्रथमे यामे स्त्रीलाभ एकनेत्रभङ्गो राजा
तास्वल्पाधिक्रितोभयं ॥ सीप्तस्वरातया कुंभरिपुणाहतपुरा[illegible]दितीय
प्रहरे ज्ञाताकुंभरिपुस्त्रीक्षयंतं कुंभरीक्षस्वरा[illegible]स्तुनरोसन्नि हि
ज्ञाश्रिताः ॥७॥ तृतीयप्रहरे ज्ञाता धनवान् स्त्रीलाभः ॥ प्रहीनवाचि कु
ज्ञोयंमित्रमायातियाचितं ॥८॥ चतुर्थप्रहरज्ञाता चास्थातिसुहृन्मा
नसीसापाकुविकारसान्निस्थाधिरोभयं ॥९॥ प्रातर्यामेयामुना
ज्ञाता प्रथमप्रहरे नृणां ॥ लाभंकुर्यात्स्त्रीलाभधुर्वंज्ञासतिजो ग्रहः ॥
१०॥ द्वितीयप्रहरेज्ञाता तेजल्पतिपाऽभी ॥ प्रस्त्रीसंधनिनायामाच्च
लुंवाऽधनसंयमं ॥ ११॥ राजप्रसादमाख्याति ज्ञाताचायेतृतीयके ॥
स्त्रीप्तस्वरान्प्रकुर्याद्धायहाकुंगरिपतिं यांचतेधनं ॥१२॥ ज्ञाताकाव
नृनामित्रहस्तेहिणाश्रिताचतुर्थप्रहरे स्त्रीलाभंजनेरल्पंवंकलिंग ॥१३॥
पंचमः पीडितोभयं त्रिप्रातः ज्ञातकरे स्वरे ॥ स्त्रीघ्नस्वरे सुनेत्रभङ्गं
पुरिस्थेऽधचेता ॥१४॥ द्वितीयप्रहरेज्ञाता जोराणाभयमादिशेद्धु
गतानिकरीस्त्रीलाभंकुर्यात्स्त्रीहिंगाश्रिताः ॥१५॥ ज्ञाताचतृतीयमामेत्रि
रोगभीतिप्रथधिनीमं चिरस्थस्थायिनरोगंकुर्याद्वहतिसोच्चरा[illegible]
चतुर्थप्रहरेज्ञाता चिरविघ्नोसंगतिं ॥ स्त्रीप्तस्वरापुनस्तेषां

मर्थेप्रकारिणीं ॥१६॥ तुरगस्त्रीप्तस्वरान्कुतेपश्चिमायांजलागमं ॥
प्रातस्त्रीप्तस्वरान्नरेनिवार्यतिवादिसान् ॥१७॥ अथलाभोभयेधाने
द्वितीयेमधुरस्वरैः ॥ प्रस्त्रीसंधनिनिःस्वल्पंलाभंजल्पतिवाहकी ॥१८॥
तृतीयप्रहरेज्ञाताबाकुंभरिपुधक्षतिं ॥ प्रस्त्रीसंधनिसंयुक्तावामा कु
लीवक्तिपंचता ॥१९॥ तृतीयप्रहरेज्ञाताप्रतीच्यांमंगलप्रदा ॥ अथो
धनिनाकुंभरिहानिकरीमताः ॥२०॥ आयागमागमंकुरुतेगायकां
मधुरस्वरा ॥ प्रातस्त्रीसारतस्यास्यगोत्रंजल्पतिपेऊमी ॥२१॥ द्वितीय
प्रहरेज्ञाता वक्तिरामासमागमं ॥ प्रस्त्रीसंधनिताकुंभरीक्षयंकलत्रि
यां ॥२२॥ तृतीयेप्रहरेज्ञाता कन्यापाः ज्ञकरेजंतस्यास्थधनंनरसु
मीक्षतेविक्षतेः स्वरैः ॥ २३॥ चतुर्थप्रहरेज्ञाता स्त्रियःपरनरोचिताधि
सापाकुविकाजंतेपरंरसासंगमं ॥२४॥ सोम्यायामधुरालापाः शुभं
नेथयतिप्रियोलाभंधनमानसमाख्याति ॥ नारीपतिषस्वरान्धंकुरुते
तीयेप्रहरेज्ञाताधस्त्रीलाभंकरीप्रदा ॥ स्त्रीसंधनिताकुंभरीक्षस्त्रीना शाय
कथ्यतेस्त्रीप्रलाभंधनंलाभसमाज्ञातेतृतीयप्रहरेप्रदा ॥ धनहानि
करीस्त्रीलाभंनरस्यहिस्त्रीप्रियाप्रदा ॥ २५॥ चतुर्थप्रहरेज्ञाताजंतेपुंज
गाङ्गमंकुरुतेस्त्रीप्तस्वरान्कुर्वतेसोम्यायामरणंविधारयेत् ॥ २६॥ प्रात-
रीज्ञानगमज्ञाताभयंधनंस्त्रीप्रजल्पतिप्रस्त्रीसंधनिनाज्ञाताघरंजके
समागमं ॥ २७॥ द्वितीयप्रहरेज्ञाता नन्याज्ञाभविधायिनी ॥ प्रस्त्री

उद्दीपयन्तो हि पर[illegible]हंसमानां राजानि सम्यक्॥ प्रवर्तते या वसं॰ प्रधिगम्य लोकः कार्येषु सद्भिः सचिवप्रधानाः स देवलः॥ जातास्तु यस्मा राज॰
द्विनतासुतस्य कुलेतरेषां पत्रं रथाभवति॥ दिव्यप्रभावा हृदयेप्सितं ज्ञा नमोस्तु वामक्रियतां प्रसादः॥ २॥ योपुनार्यतिप्रेक्षणेन अ
दृष्टापरमया कृतप्रार्थे॥ पक्षिणः प्रमुदिताः किलपुत्रः स्तस्य
सत्त्वानुकूलानिवर्हितां॥ कराष्टासप्तसर्वोत्तमपिदृष्टीनेनतमस्त्वा
देनचसर्वसिद्धिः॥ नमानितंसस्यक्रमेणातियस्तप्रयातिनारांदुरि
तानितस्य॥ ४॥ अरेरे॥ समंदृष्टीनमाधत्रात्रेनिधिर्हितीयेसुभय
त्तटीवे॥ युद्धंचतुर्थेत्पतिप्रसादः स्यात्वंमेतंसदनेनाणा॥ ५॥
इतिहंसः॥ वामोद्विणेकेनबकः स्थितः सन्धनर्द्धियत्नीविषयाति
हेतुः॥ पुनः पुनः पत्रयतिभूमिकांचोयातुः सविघ्नामुपहंतिसर्वान्॥ घोः
दृष्ट्वाक्षेत्रोबकोयः कुलभ्रष्टतत्रः पश्यन्तेतेचोसभयंप्रनीतिः॥ निरूप
पन्नात्मपुरंविहायकः स्त्रीरत्नलाभायदिनत्रयेण॥ ७॥ इतिबकः॥
स्थानेषुसर्वेषुपिचक्रवाकयुग्मंसमध्येवधीक्षणाख्या॥ विछि
द्यमानंसविषादचेष्टमातिस्वंस्याद्विपदेतदेव॥ ८॥ इतिचक्रवाकः॥
दृष्टार्थसिद्धिः सकलोलसादिक्षस्यात्सारसंहविलोकनेन॥ १॥ अ
स्पष्टनिनदंनाकेलिप्रसक्तंहंसंहरत्यंतसाध॥ ९॥ वानेनयोषि

दनर्थकारीदारुस्तथाग्नेरुपतेर्योसिद्धिः॥ पार्श्वेहृदयेसारसयुग्म
नेकंरात्रावंजल्पतिकस्यकासिद्धि॥ ९॥ यः सारसाभ्यांपुरुषहिरावः
कृतोविरेणक्षतोपिवामः॥ सवेहितमः कथितोर्थकारी॥ नोचेदयं
स्याद्यमनेवमार्गे॥ १०॥ इतिसारसश्रेष्ठो॥ कार्यसिद्धिर्जानतश्चंडके ति
रसुःपुरोदक्षिणदृष्टिरोच॥ तंजविपत्तंसमरेससोगोपदीक्षि
तस्तत्रजयेत्सत्रान्॥ १२॥ इतिटिट्टिकः॥ वामप्रवासेदटितंहितावत
पोपविष्टदक्षिटिट्टिभस्य॥ टिटीतिवांतंटिटिटीतिहीसंश्रोदहृदयं
वास्यबुधावदंति॥ १३॥ इतिटिट्टिभः॥ कारंडकोटीजलवायसा
नांसुपर्वितांध्याप्रवदीक्षणाभ्यां॥ हनिष्टुःदावनिभंतिमंतुमुहु
र्मुहुर्मोघास्यपरेप्रवास्ता॥ १४॥ इतिकारंडवायसः॥ वामेपठन्नराज
कुकःप्रयाणेशुभोभवेद्दक्षिणतःप्रवेशे॥ वनेचराःशाकुनि
काःप्रयाणेसुःसिद्धिदाःसंमुखमापतंतः॥ १५॥ अरेरटंतोवधा
र्थमादीनजेतिकीराः सवहंतनर्घान्॥ आवर्द्धतेकाकुभुव
केःसदक्षान्दिनक्षणाःपत्रशुकानपीडा॥ १६॥ इतिशुकः॥
कलिःसमंदस्यसिरागदेहोदृष्टेचमित्रैःसहवासतश्च॥ स्त्रीषिःसम
दक्षिणतश्चपित्रा स्यात्सादिकायानवमोक्षिताया॥ १७॥ कांक्षेवप्र
घटितेसत्यास्याःभूतेअतिःस्याद्दसदोषिरेण॥ नसाद्दिकायाःवः

३८

नेन कार्यं रा मुनुष्येः किमपीह तस्मात् ॥ १८ ॥ इति मालिका ॥ सहाभ
वसं० रक्षा रचको नृपा सूत्रिनाहनोमयतृणेक्षणानि ॥ सर्वत्रलाभो भिम; राज०
तार्थसिद्धि श्चेतारीतमप्येवमुदाहरंति ॥ १९ ॥ इतिभद्रभाजः ॥ भा.
सावनीतेबहवः सभंता: प्रयांतिचैतेहिपथंतदानीं ॥ हेपभाष
तस्करसप्रत्तपात्रासभासः सुभद्रोवसद्भः ॥ २० ॥ भासस्यराज्ञ भाष
वलोकयाद्वाप्रदक्षिणाद्भाभवनेवनेवा ॥ लाभश्चनाकेषुवृषभ
रथेश्वतेषुसंगः सहराजपत्न्याः ॥ २१ ॥ इतिभाषः ॥ पञ्चरात्रं ये
प्रथमेदिनाहः स्त्रियं द्वितीयेलभतेतृतीये ॥ रथाश्वगोनृभयंचतु
र्थेपशूंः पंचमेसिध्यतिकर्मषष्ठे ॥ २२ ॥ अन्यान्क्षुधार्तोविदधाति
रात्रान्निष्ठान्नदोषासमुपेतिकीर्त्या ॥ मागत्यहोरात्रतिथाभिते
नप्रीतिःसुसंतस्यविलोकितेन ॥ २३ ॥ इतिमत्रः ॥ संकीर्तनाल
लोकनमार्चयानेहूतेदत्तासहगातेर्नृपस्य ॥ सिद्धिंसदासर्वम
नोरथानांदासतवलोकुभ्रामनेति ॥ २४ ॥ इतिदासहकुक्षुभौ ॥
कपिंजलःकूजतिदक्षिणंचेत्पुनःपुनःस्यात्तदकृत्यतावान् ॥
यानेविभागेविकलेप्रयाणंतानिष्फलंस्करदर्शनंच ॥ २५ ॥ लाभोभवे
द्दक्षिणएष्टभागेकार्यंसिध्यतिनवामहस्ते ॥ एष्टेष्टसिद्धिःश्रीरथ
पंतथाग्रेभवेन्निनादेनकपिंजलस्य ॥ २६ ॥ ३८

आकीर्तनीयंनामकपिंजलेतिपुनःपुनर्योनुकरोतिनत्यम् ॥ सो
त्साहमुत्साहितचित्तवृत्तिः सतिसिद्धिः साध्यतीहनर्थं ॥ इतोऽव
पुण्यंसरथोकथिताःपरस्यकृत्सावसितिस्थ; सहश्येनकरो
तिवाममिरीक्षमाणोनिशीथितस्तिस्तिरिरर्थनाशः ॥ ८ ॥ रो
दत्यवामेनयहेतुष्यकाष्ठेकपिंजलोदक्षिणवामसंस्थः ॥ गतु
भंवेतंवपितोगणांतःसर्वार्थसिद्धिंप्रदधातिपुंसः ॥ २७ ॥ कूजतिति
तिरितीरपतत्रीकूजतितिरिरितिप्रपितोयः ॥ यश्चयपिंगुमतार
पिंगमर्थीगोरुतिस्तिरिसमाःशकुनेनयुक्ताः ॥ २८ ॥ इतिकपिंजलाख्यः ॥
रवगोत्रश्येनालोकनामधेयोरवगोचरोयः ॥ दक्षेकरोविधानेन्न रा
योपितेतिस्तिरितुल्यवेषाःपुरोव्रजंतोबहवोर्थसिद्धेः ॥ २९ ॥
इतिश्येनाख्यः ॥ पांतीक्षणादक्षिणतोनुलोमंस्यादर्तिकापक्षि
कुहूध्वनिकाद्याः ॥ समस्तवार्थसिद्धिंप्रतिपादयंत्रीतद्वैपदीसेनपुनः
प्रवेशे ॥ २७ ॥ इतिवर्तिकाकुक्षिकोकाद्याः ॥ यानेवसंः पुरतोदृष्टेषु
पुंसंविभेदेनरणंत्रियंचगृध्रःस्थितःसन्नकुतश्चनेण
नाद्रोवसथोस्यविपत्तिहेतुः ॥ ३० ॥ इतिगृध्रः ॥ प्रदक्षिणी
कृत्यनरंव्रजंतोयात्रासुसंनद्धमनोतिप्रवेशे ॥ नृपनाःप्रदा
स्तोःप्रकृतिस्थासेनाताःप्रहीणाःविकृतस्थरासः ॥ ३१ ॥ इत्येते

दक्षिणतो निनादः श्रेयः प्रदः स्यात् किल कोकिलोयं ॥५७॥ इति कोकिल दृष्टिः ॥ काकेऽकेनो भीष्टकार्य यानेऽष्टे शुभो दक्षिणतस्तु नास्तः ॥ श्रीवर्णनादः पथिदक्षिणेन क्षेमाय वामो धविना नानाय ॥ ५०॥ इति काकेऽकेश्री कर्णो दक्षिणेनशुभदः पथिके यो यासिते नपथितस्य विद्वेषः ॥ दक्षिणोहि तिलकस्तनुरुहः रोषदिक्कथित: प्रतिरुद्धः ॥५१॥ इति केनादृष्टिः ॥ अथ मयोगो नापि हितस्य वास्तावालोकरोधे किलकुक्कुटस्य ॥ भीतोविनादं कुकुरुकुरुं द्वितीयप्रसो विमुंचन्नभरंस्तनिष्टः ॥५२॥ तारोगपीरः कथितो विनादो निनादवत्सेन्द्रयराष्ट्रयोः ॥ योधाय यानं प्रतियामिकस्य स्यादस्यनादं स्वपरो विरुद्धः ॥५३॥ इति कुक्कुटः ॥ प्राप्यास्थिरं क्षेत्रिरंतरिक्षेनानाप्रकारमधुरं ध्वनंती ॥ आश्चर्यमुत्पादयतेधियासः साभारतीयंतिभापतिर्वे ॥५४॥ इतिभारती ॥ प्राक्पार्श्वदृष्टेशुभदः सदोनिरीक्ष्यमाणः कलविंकपक्षी ॥ स्त्रीलाभयोगं सरतेन, दृष्टेस्त्रीलाभमातापरदिक्कत्रयेसो ॥५५॥ इतिकलविंकः ॥ ग्रामेयकारण्यजलेचराणां स्वयं विभेदो वयसां विभाव्यः ॥ नासामिरूपः सरवोधभावात् नाजादिकान्स्प्रतिवर्णपानि ॥ ५६॥ इतिवेसंतराजविरचिताः पतत्रिणः अष्टोवर्गः ८॥ स्वर्णरूपमणिकंठविद्वेषस्वस्तिकारनेमपराजितसंज्ञानदि ५०

वर्धनमनोरथप्रतंत्रो नैमित्तिकं सकललाभप्रतार्थं ॥ अनेनमंत्रेण विधायसम्यक्पूजोपहारोपुरतोधियासः ॥ अथचेचेदुपतत्का पिलिहिंतातविद्वेषादिनेषुवाघा ॥ प्रदक्षिणंस्वस्तिकमध्य गोसोगतीतथाद्वेविदध्यातिचारः ॥ अभीष्टलाभायथकातदास्य सर्वत्रदास्तंकृतमीक्षणेना ॥ ३॥ चाषोथकाकेजयतिप्रदिष्टस्तद्व्याघ्राणांविजयोविदेहे ॥ चाषेत्रजंतयदिदक्षिणेनकाकोजयेत्सोथपराजयःस्यात् ॥ ४॥ अतएवप्रच्छेत्रजंतांपुरस्ताद्योतिचाषःकलाद्वसोसौ ॥ क्रव्रेतिदीर्घोनिजदोषदर्शीतः केर्कइतिदक्कुरोठाय वाचः ॥ ५॥ इतिविचारितानवमोवर्गः अथ ॥ अथवंजनः ॥ त्रयोगपुत्रोमुनिपुत्रकस्यपरहस्यतामेषिदिवोहसेना ॥ विलोक्यनेत्राद्वसितिर्गतायांत्रवंजनाश्चर्यमयोनमस्ते ॥ ॥ इहोदितेगस्यमुनेस्तदेहेसच्चेष्टितंवंजनकेविदध्यात् ॥ नेत्रेणसूजांद्विरसाप्रणामात्तस्यस्वितस्येष्टकलंस्वसिद्धेः ॥ ॥ कुचेष्टितायःकुचपुःकुदेहोनिरीक्ष्यतेवंजनतः कदाचित् ॥ दृष्टाविरोधात्यदिवातथातस्यचितदुःखकृतःस्यादेव ॥ ॥ मासंनभुंजीतनयाचितंसेवेतदेहीनिसहस्रलाभाऽपरंतस्ये

जुहयादिधावकेषुंपुमान्रंजनमप्रियेनु॥५॥ समंतभद्रसहनु
वस॰ प्रभद्रःसतोनुभद्रोबलभद्रसंज्ञः॥एषांचतुर्णामपिरंजनानांना रा॰
चेष्टतेसंप्रतिकूलरूपानिः॥५॥एःबंधरोसौ शिरसासमंता द्धिर्ति
म कार्यःसुसंपंतभद्रः॥६॥छत्रनयुक्तः शिरसोरसाचभवेत्स
भद्रःसितकंठदृष्टः॥६॥ केडोरसीयस्यतुरंजनस्यरक्तोभवे
त्तोसंज्ञोनुभद्रः॥६॥छत्राभवेत्कंठतलेवरेवायस्यत्वसौस्याद्ब
लभद्रनामा॥६॥मध्यादसीषाशुभकार्यसिध्येयोगाभवेत्पंचत
यःसतुल्यः॥आकारमात्रेहिगकारमात्रेरक्तःसितानतःपंचविना
नानाय॥८॥ व्याघोतदिद्वारसलिकाद्यानोमत्रनामासतुरंज
पिटः॥निरीक्षितःप्राक्षिवसेप्रभातेरोगाद्यत्रोसतियावदर्कः॥
७॥गंधाधवालोपवनातरेषुप्रासादहर्म्यागसितावरेषु॥६॥या
दिसंडेघवलिप्तभोसवर्णरागातिकेचामरेषु॥१०॥सछायद
घांकुरपुष्पवत्रेफलावनत्रेषुशुभद्रमेषु॥येनोवविष्टःप्रथमोनि
द्रेष्टःसस्यश्रियंरंजनरोहदातिवर्ण॥११॥नघादितीरांबुजगोपु
रेषुगोष्ठेषुहर्म्यादिवनांतरेषु॥अद्दालजंबाकफलप्रवालैरीरं
मोपस्कृतमोरणेषु॥१२॥एतेषुयाचेतनिरंजरीटोद्दष्टातिद्द
ष्टःसतसोपरिष्टात्॥१३॥योव्यानरूपानरिमोभयत्रलाभाय
रोगोपशमायचेष्टः॥१४॥ नुरंगमातंगमहीरथेषुसतोरजोछ ५१

त्रद्वेषकुयेन॥एवंचद्दोहनिरंजरीटोनिःसंधायंतस्यभवेन्नटप
त्रे॥१५॥ अर्थोलिंक्येप्रतिषाधघंटाद्दोस्याद्दोमयेगोरसलाभ
प्राप्तिः॥वस्त्रस्यलाभायचरंकुलादोलाभायगेहस्यचरेतविष्टः॥ ६
१५॥संदर्शितोयेनतुरंजरीटोस्याद्न्यभागीसहसंगमाय॥ ६
वाहलाभातृणवीजलाभोधान्यस्यरात्रावपिधान्यलाभः॥१६
सवेत्प्रभातेप्रियसंगमायस्याद्बंधुसंगायतथातरिष्टे॥१७॥ ७
भोज भोजनभस्यायतरंनरस्यःस्याद्दरेविद्वनकेनपानलब्धे॥भोज
हरे १७॥एवंप्रकारेषुमनोरमेषुनांतरेष्टिष्टफलातराणि॥१८॥स्था
पनेनेकपाणिद्दात्यवस्यैवेनेद्दोयादिरंजरीटः॥१९॥वल्ली
ईपत्कटविभुक्तद्दग्धाग्निशलाकरतभाजनेषु॥ स्नेह
सुरेचनेसगेहकोमेतंवेपलाशेसिकतासुपत्रे॥१७॥एषुप्रदेशेषु ले
यदीद्दरोषुतथापरेषुपतंतुद्दष्टः॥नुरंगमातंगमहीरथेषुसतोरजो
छ्वारभीरःकलहान्यनर्थान्॥२०॥युग्मंमिथोबंधोनरेषुश्रेयो
छ चरोगोमृत्युकथंद्दसुद्दस्यात्विणास्यनाशः॥निरीक्षितोवानिरी
क्षितोवाभिन्नंतिरोगाः॥२१॥ स्थानोष्टनोछपकपृष्ठ
यातायातंद्दरखरक्षविद्धाविमर्दुः॥पक्षोविधुंचनादिसस्यचारे
मधोमतोवानशुभःकदाचित्॥२२॥ यादृग्यवस्याद्दाकुनेरुक्षा

स्याक्षत्रियोत्कृष्टरक्तोत्तरः॥आपांपुनीताःसितनीलचंचुःनी
यधर्तृसीरदृतेऽवनेयः॥३॥भस्मछविर्भादिकारराटः तराज॰
भूरः केशाग्रपक्षोतिरूक्षः॥विरूक्षसक्षास्यतनुर्विनीलो
यःकंधरांदीर्घरावोविसर्तिर्यः॥स्थिरारवःस्थेयसमेतबुद्धिः॰
काकोऽजातिःसतुपंचनेत्रः॥क्रोणाशिधःस्छवपुर्हिजोयो
गाद्यूःसकाकःखलुपुण्यदर्शा॥तस्माद्दृतेत्रामगालोनिमी
ष्योनर्चेन्निधोकुतस्त्रीनसेो॥विप्रःस्फुटंस्पतिपक्षमा ८ चेत
नान्नरेवंचःक्षत्रियजातिसाह॥दृढआरभातिवैश्यस्वछिवासि स्का
तेरयूतीतिशूद्रोबलिहानलोभात्॥पुरूक्रूरंतुरूपतिसर्वभ
र्णंसहासमस्तोविहगोऽजातिः॥७॥सछिन्नसातदृढाकपक्षो
पंचत्वाविकाकाःफलदाःक्रमेण॥शांतेप्रदीप्तेचसदाविहगाःशुभ्र
प्रहोदीप्तपरोऽनुरवःसन्॥८॥नकोविभेतिरटितःप्रदोषेसर्व
त्रहास्तेमधुरस्वरश्चयोसौसाथितोयःपरकर्णदिरोति हि
साक्षिरवःसकार्यः॥९॥निष्पाद्यनिनादयतेऽसम्यक्सीदो
न्मुखःशातरवोविसिध्येत्॥रोतप्रदीप्तासाक्षिरवोनिधायशब्दं
प्रविश्यापुनःप्रदीप्त॥१०॥योरोतिकाकोमधुरस्वरेणक्ष

स्याविरुद्धंमहतातिसिद्धिं॥वीतयदीसाक्षिमुखंविरावंततःप्र
शांतासाक्षिमुखोविरोतिः॥१०॥योवायसोक्षसोविनिहत्यस
म्यक्कार्याणिसर्वाणिपुनःकरोति॥स्थीदृश्यसर्वेदृष्टिदीप्र
रात्रेस्थानस्थितोयोमधुरंविरोति॥११॥नांदिमाध्येतिनरा
र्थसिद्धिंत्रिरत्नकांक्षेकरोतिकाकः॥धन्यंःप्रशांतेयदि
वंनिभागोविरोतितिष्ठेत्समवदेत्॥१२॥रात्रेःप्रथमेत्रयसंधी
राकरावाप्रथितोविस्प्रनाथ्यतेयत्॥रवःप्रशांतेदिशिदक्षि
णस्यांकाकःसमावेदयतेतिदुःखं॥१३॥रोगातुरंतुपरुषस्व
रेणरम्येणवेषागमयोविदांस्ते॥नेत्रेसभागेयदिचप्रशांते
करोतिकावेःसेतसाविरावं॥१४॥कूरंततःकर्मकिमप्युपेतिदू
तागमेमध्यनिकाचसिद्धिः॥प्रातःप्रतीच्यांयदिरोतिकाकः॥धनं
तदावाप्तिवादिवाचः॥१५॥स्त्रीमत्रभाटस्तुरथागमंस्यात्कलिः
कलेणसमंतथास्यात्॥१६॥धांक्षेसराटेपवमानयत्येवस्त्रा
नपानाभिमतागमाःस्युः॥पांथागमोब्राह्मणदर्शनाद्वाःस्या
न्यदेवागमनंस्वदेशात्॥१८॥दिनक्षुरस्यासरवःप्रशांतेदिशि
स्थमाणोवाशिभुकेनराणांदृष्टातिदुःखंखलुकाण

रात्रिप्रातर्नष्टधनेष्टलाभार्थं ॥ ७ ॥ द्वितीयावस्यां द्वितीयेतिका
कः आगच्छत्स्वस्वहितेप्रजातीः आधेर्निमित्तंप्रियवस्तुलाभो
भवेत्तथारोगवतोयमाने ॥ ८ ॥ तृतीयप्रहरेस्थितायांसत्यप्र
यातकालेमधुरस्वरेण आगीः स्थितस्यागमनंध्रुवंस्यात्स्वा
मिप्रसादोद्विजसत्तमस्य ॥ ९ ॥ इतिकाकतत्त्वदिक्प्रकाशे तृ
तीयप्रहरः ॥ प्राच्यांचयामप्रथमेसकाकः काकोसधोस्थितिकाक
र्यासिद्धिः ॥ अभीष्टलोकागमनंयथास्यात्तथार्थलाभंनियतंनराणां ॥
१० ॥ आग्नेयभागप्रथमेचयामे स्त्रीलाभंविद्यात्प्रियवस्तुयोगं वेतां ॥ रु
तंतथागेवदिशंकुविरावः स्त्रीलाभसौख्यप्रियसंगकारी ॥ ११ ॥ नि
रूप्यकोपिप्रियवोविदार्षि निष्ठागतंसिध्यतिचिंतितंधी ॥ हे द्विज
तीयांविरुतेभवेतांप्रायश्चनीयागमनंनृणांहि ॥ १२ ॥ याम्यकोणेयु
तीतिःस्यात्स्वप्नसादोधगदर्शनंच ॥ सोम्येधनिष्ठागमनंजयश्च
लाभोवार्तासोम्यावार्ताधनलाभवार्ता ॥ १३ ॥ दक्षानकोणेनिधनेष्टसं
गः सन्मानसंपत्सुविशेषसिद्धिः ॥ इतीरितःसविधातिगाढंकुरो
रुतंरंजनरंजदारवैः ॥ १४ ॥ इतिदिक्प्रकाशेप्रथमः प्रहरः ॥ ओं ॥
प्राच्यांहितीयेप्रहरेविरावैः काकस्यकश्चित्प्रियवोक्युपैति ॥ वो
राद्यथाजीवतिबंधकीजावेतंकाचिन्महतीचवार्ता ॥ १५ ॥ इति ॥

उताचाहेदोनिपतेत्कथिः स्यात्प्रियागमनंधनयोविदार्षि ॥ यामेचे
द्यहितृतीयभीतिः प्रियस्यवैभूषणवस्त्रलाभः स्यात् ॥ १६ ॥ रसोद्विजो
प्राणभयंतथास्यात्स्त्रीलोभकाभादिवरुक्प्रणाशः ॥ १७ ॥ एवंप्रतीयाद्व
लवद्बलानिवोधागमनंहितंकुर्तपणंचरोगसमीरणाद्धनंचोदसं
गोहृतागमनंस्त्रीविवाहनलाभः ॥ सोम्येधनिष्ठागमनंजयश्च द्र
म्येरवेरोगभयंहरिष्यात् ॥ १८ ॥ प्रहेचरावाधिगतश्चकाकः वोरात्रिसं
ज्ञासविरुद्धवार्ता ॥ १९ ॥ रवीतिरुक्षैः रटितैस्तुरुक्षैः सायंगुरोर्गमनंज
यश्च ॥ २० ॥ इतिप्रहरेद्वितीयप्रहरे द्वितीयेकाकः स्फुरवोरवपक्षिप्रसादः ॥ नि
ष्टानभोजंचरतिप्रसादंसौख्यंसमोजागरभयंब्रुवाद्वः ॥ २१ ॥ इतिकाक
तत्त्वदिक्प्रकाशे द्वितीयः प्रहरः ॥ ओं ॥ ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ ओं ॥

ऐंद्र्यांविरुक्षैः प्रहरेरटंतीचेद्यहिंतथाजोगभयंब्रवीति ॥ हृष्टस्तुरा
जोगमनंजयंचकरोतिवार्तासुकवायसिद्धिः ॥ २२ ॥ अग्नेविभागे
निशयंकलिंचवितर्कहानीविफलाक्षयाद्याः ॥ भवेद्रिरंडेवलिभु
विरावैर्नियादियार्तावभवेद्विभुद्धिः ॥ २३ ॥ दक्षिणयाम्यकृतं
तिरुतंरोगंतथागमनंविहंगः ॥ कृष्णोणिकापीतणिकायतिसिद्धिं
सधौतिसमुद्यतेमानसाणां ॥ २४ ॥ कृत्वाहरेवोजलदानमः स्यो
निष्टानलाभोपिवोनमंति ॥ कृष्णागमश्चारुविरुद्धवार्तासभवति

वृक्षानेकसकलवाकुनोनसं॥५२॥ ऐत्रारवप्रासेनिरूपद्रवेषुकुमेषु
वसं॰ काकस्यशुभायनीडं॥निंद्यघेषुशुकेषुवसंकटेषुरक्षेषुदुर्भिक्षभयाप॰ रत्न॰
हेतुः॥५४॥प्रवालतरुशेषदृष्टविद्यारवाप्राप्तिस्तकेनकृतंकुलाकाक्य॥
नदृष्टिरिष्टाकुलंप्रमोदोनिरोगतास्याद्धिजपक्षराजः॥५५॥
आग्नेयवायावारचितेचनीडेस्याद्दृष्टिरल्पाशिवंकलिंग्या॥दुर्भिक्ष
वसं॰ वरुणेदृष्टानांगोभवंतिरोगाश्चतुष्पदानां॥५६॥वायावारवारचि
तेचनीडेयेस्याद्दृष्टिरतिवृष्टिरुग्रा॥आधिप्रकोपंमरणंसमंता द्
नरेंद्रराष्ट्रविरोधितांच॥५७॥नैऋत्यवायावारचितेचनीडेयेस्याद्दृष्टि
र्नोवर्षतिवर्षकालेप्रपीडनंप्राणविदूरचोरभीतिर्दुर्भिक्षयुद्धानिभवं
त्यवश्यं॥५८॥नीडेतेषुश्रियंदृष्टवायसोमेकुंकुमे
पितादृष्टिः॥निरोगतांक्षेमसलिलदृष्टिः सपत्यमोदांश्चभवंति
लोके॥५९॥वाप्यंवायसकृतेसुनीडेप्रस्तूतवातात्पजलाभ्य
मेयाः॥सुनिष्पंकोपद्रवसस्यनाशःपुष्ट्यैहेमप्रहाविरोधाः
॥६०॥कुंभेवायसकारितेसुनीडेकृतेभयंस्याद्वृषिदृष्टिरु
त्कटाभिष्टा॥सर्वतिचक्षेमसुभिक्षमोदाःशिवंनिरोगतादृष्ट
दृष्टेसतिस्युः॥६१॥दृष्ट्वानवावारवायसंचेद्दृष्टिरल्पावेरंप्रजा
नांप्रभूपसर्गदोषः॥स्याद्धान्यनाशंकलहंप्रवेनिर्भग्नंदृष्टंहीयत ४६

एवंकोकः॥६२॥वृक्षाग्रनीडेत्वतिवर्षकालोमध्येतरोर्मध्यगतोप
यातः॥तृणादिवृष्टिःप्रभवत्यकस्मात्सुवृष्टयोनहिवासुवृ
ष्टात्॥६३॥अवृष्टिरोगादिभयादिवृष्टिः विघ्नश्चधर्मोबलिभु
क्तयेस्युः॥भूमेरधस्तेऽपरतोनरोधाद्रोधाकरंध्रोभयवर्ज
नांच॥६४॥निम्नप्रदेशेतरुकोटरेवावल्मीकवल्लीवृततोषतीह॥
काकस्यनीडेनगवृष्टिदोषेभवंतिसस्यान्तियनेनदृष्टाः॥६५॥इति
काकृतेआलयप्रकरणं॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥श्रीः॥
अथकाकाऽन्विताः॥एकंभवेद्दारुणमप्रसन्नेद्वितीयकेमारु
तजंतृतीयं॥तेऽन्तपातानवचतुर्थनेत्रेनेत्राविकारेकृतिनाशितानि॥
काक्या ६६॥एकेभवेद्दारुणमङ्कदेशेद्वितीयकेनेत्रतिसंक्षयस्थेः॥६७॥प्रक
र्षेनलसंज्ञकेऽतिदाहंबीजस्यभवेत्प्ररोहः॥६८॥जातानिसस्यानि
समीक्ष्यकेऽरवाद्दतिकीटाःबालाधाःशुकाद्याः॥क्षेमंससिक्षंसकृविता
धरित्रीस्याद्दिजेऽसिमतांचसिद्धिः॥६९॥इतिकाकप्रकरणं॥श्रीः॥
यात्रानिमित्तान्यधकीर्तयामःसद्भिस्तुजातानवशंकुनानितानि॥विज्ञा
यतानिप्रजहातिलक्ष्मीःस्वार्थंचसर्वंकुरुतेऽवनीशः॥७०॥अकुं
क्षेत्रबलिंपक्षिमृगंनरंतंत्वंप्राणिनंप्राणिवधंवदंतं॥गुरुंनिजंहीम
जसेनमोक्तंकेचंवदोहायसकेतजायाः॥७१॥विद्योक्तकाकंवितरे
द्घतस्तेमंत्रेणपूतंदधिभक्तपूर्णंगुडीर्यकार्थंनिजमंत्रगोत्र

मोघस्यबीजस्यभवेत्प्ररोहः

वस्त्र विलोक्य नीयं दाकुनं तदर्थं पृच्छेत् कामेन सार्धं मधुरं विनुचन्नजं
श्रवामेनकरोति सर्वार्थसिद्धिं पुनरागमनं भुक्त्वा राज
तदन्मरूपः ॥७॥ प्रदक्षिणः प्रविधावमार्गामेनकाकोविति
वर्तते ॥ करोतियात्रं तितकार्यसिद्धिं स्मरद्वयं पृच्छेत् पुनरागमनं च
७॥ कामेनकलोपनुलोमयायी योयाय सोसकलार्थसिध्यै
स्यातात्रमादक्षिणवामवाक्यो सिध्यैविरुध्यैविपरीतभावैः ॥८॥
दृष्ट्वा विप्रवंमधुरं विमुञ्चन्नलुब्धंश्रासिमतोहितायाः ॥ प्रावेणया
तरमनुव्रजंतः सर्वेतिकाकैः सदृशाविहंगाः ॥९॥ कृतारवोयः पुर
तःप्रयातिपुरस्थितेयोमुदमादधाति ॥ करोतियश्चेदिशिदक्षिणासौ
पूसांसकाशीदृफलंददातिं ॥१०॥ सशब्दगोनोनियतंगजाधि गजा
धिरूढःपृथिवीपतिर्वातुरंगमेवाहनमाश्रितोवा करोतिकाकोवि
जयध्वजेवाटतप्रनृत्तलाक्षंविजयंचरूपस्त्रिभिर्नदीरोधसिकां
कीसिद्धिं ॥ पूर्णेघटेदधनिरुध्यधाक्षोविरूढःकृततेस
त्कारं ॥८॥ प्रासादधान्योघृतकर्मदृष्ट्वा निष्पन्नसस्यानिमृदुत्वा
दो ॥ धान्येक्षोधिरूढोधनसाधनाय रोतिस्त्रियंपश्यतियुग्मशब्दः ॥
७॥ दृष्ट्वाकुलोवारवगोमयस्थोवदाद्विदुःखीनतरंसुपीतः ॥ स्थितंतरुन्न
भोजनपात्रनिष्ठविष्ठाचकुनैरवितरंस्ववक्त्रं ॥८॥ अन्नाघटंचैःपू
र्णंपुष्पमालादिभिःपूर्णपुत्रः सदैवा ॥ स्यात्दृष्टमात्रोभिमतार्थ

सिध्यैप्रियान्नभोज्यायपुरेचकाकः ॥८॥ नारीत्रिरुःपूर्णघटास्थि
तस्यकाकस्यशब्देनतिथनाप्तिः ॥ द्राघ्याधिरूढस्यतु [illegible] त
स्यशब्दैःसमागमःस्यात्स्वजनेनसार्धं ॥८॥ गोदृष्टहृतीतरगोप
चेष्टनंडविधुनंवलोकितोगेरुआहारमन्यस्यतथादृहानादृहा
तिभोजनंबलिभुक्विचित्रैः ॥८॥ धान्यंपयोदाधिवाप्यवाप्यवि
रोतिचदयानिधिलाभकारी ॥ करातिलाभंपुरतः सदृष्टश्यस्या
स्तिवक्त्रेतृणंप्रपुष्पंमुखे ॥८॥ दृष्ट्वातरम्यांकुरपत्रपुष्पछायाफ
लावनुसदृशुजस्या ॥ शब्देनसिध्यंसकलंनराणांसदृश्य
सर्वोमसमीहितानि ॥८॥ प्रयातनाद्दःशिवदेतरुण्यांस्त्रीस्त्र
गसोत्मेकरंटोसिध्यतेधुधान्यानिकुंचेषुतथानलाभंगोदृष्टगो
नावनिताधनानि ॥८॥ क्षेमंविधत्तेकपिलस्यदृष्टंवरस्यदृष्टंश्रियंव ल
धत्त ॥ क्रोउस्यदृष्टंवधमर्थलाभंतस्यैवदृष्टंधनलाभपंक्तेः ॥८६॥
[illegible]दक्षिणेनप्रयातिपश्चात्सिंहोवृषो
यादक्षिणः [illegible]तिदृष्टं ॥ वेतीतिदृष्टंप्रतिगोमनुष्यान्हरंतिवः पातयतेसवक्त्रं ॥८॥ मधुरंव
[illegible]रसेरसेरभदृष्टंसभोगंतंगसभीप्सितंरणंकरोति ॥ कार्यंस्तिरि
[illegible]तघटाग्रसंस्थःकाकः काष्ठमधिष्ठितश्चेत् ॥ ८७ ॥ नारीरवोदक्षि
णतस्ततोयः स्यान्धंहतुंकिंभेतुरतः स्यात् ॥ नानापुष्पैर्दलाप्रतिलोमयो
णतस्ततोयः स्यान्धंहतुंकिंभेतुरतः स्यात् ॥ नानापुष्पैर्दलाप्रतिलोमयो
र्विधायलाभोगदृष्टंतेन ॥ ८ ॥ प्रयातिदृष्टंयदिदक्षिणेनकृतारवस्त

वसं॰ दुधिरस्तिः स्यात्॥ वक्षीवरत्रादिचयो रहीलाप्रक्षिणयातिचु
सर्वोमीतेत॥ ॥ ॥

तथाविधानिभवंतिताभीतवहंतितदा:॥१०॥इतिकाकरुतेयानिकुवक
र्षा॥श्री॥ ॥श्री॥ ॥श्री॥ ॥श्री॥ श्री॥ ॥श्री॥ राज.
स्थानस्थितानाकथयतिकाका:चेष्टाविशेषणशुभाशुभानि॥प्र
चोदिता:प्राक्तनकर्मभिर्यैस्तल्लक्षणाधक्रियतेप्रयत्न:॥११॥निष्ठा
रणंसन्निहितास्तवंतेमेनाशायभवंतिकाका:॥शोधंचक्राक्रु
तयोदहंतिसंतापसअभूषणंदद्यवा॥१२॥तथातमाहुर्बहुबं
संस्थातत्रोत्तरंतेजनतादिनाशालोकंचचंचूचरणप्रहारैरहं
जयंत:परवक्रदृष्टि॥१३॥यःस्वातिधर्मांस्पंबुविलोक्यरोति
दृष्टिंसमाप्तांसतिवायसोसो॥जलस्थलप्राणिविपर्ययेदृषि
दृष्टिंभयंतन्यसतुम॥१४॥मध्यंदिनेवैश्रमनिवस्यकाकोविरोतिरोद्र
विधुनोतिपांखा॥हंतिचोराद्विणानिस्वंचतथान्योभवतिप्रमो
द:॥१५॥रवन्नदृष्ट:स्त्रणपर्णवक्रोकुतादाभीतिंकरट:वोरोति॥स्वा
प्रियस्याप्यथवाप्रियंतस्यदु:खंप्रभातेदिवसत्रयेण॥१६॥छायासु
नाशंचविभुविणाभंविघ्नंजलेग्रावनिकार्यनाशं॥करोतिकाकोवि
रवन्नरस्यप्रेम्णाभवस्थानगतस्यवाचि॥१७॥हारंदद्दोरधिरान्न
शिष्टाविशेतिकाक:शिशुनादानाद्याःपक्षविधुन्वन्विरुतन्विकुर्वं
शांतिप्रतीतेवसतेन्नवास्त॥१८॥भ्रमन्नरंद्रोप्रविधायपक्षौकाक:जु

नाद:प्रलयंकरोति॥कुद्धोधिरूढ:करटातरंवरोगेणाटसुकुरुतेनवाणा॥१०॥
हंभोहतेवापहतेवरोगेनविनाशमाप्तेहरिणाशुभेन॥कुर्वं
स्पर्शेतरजतस्यशुद्धंचेकस्यकापीसमकोभवेता॥२०॥प्रश्नेरुतेरोगविनाश
बुध्याहतांश्रोगसरवै:प्रतीतां॥शांतप्रहोकरटश्चिरेणतस्यारवोरोग
मुपाकरोति॥२१॥प्रश्नेशुभेशांतदिनाश्रयस्य:शांतस्वरोवत्सशुभप्रधान:॥
चोवासमस्तंशुभईप्रतीतिंतद्यत्सयंअसवहेतुरुक्तं॥२२॥विरोतिजो
जोभमणिकथंवायःसगर्भवत्सासतजन्महेतुं॥उदीयतेकटकिनीवशा
खामोसायराजागमनायकाक:॥२३॥अन्नादिविघ्नापिहितादिसिद्धि:
प्रणीननोभीष्टफलप्रदोसोनमंत्रादियेध्येवणिग्गादिलाभे यस्तविवाहा
दिविधोचकाक:॥२४॥कृष्णार्थदोस्थादिषुनाहनेषुवत्राहिसंस्य:सदाचि
कारीवधागमंजल्पतितोरणंहिघातंस्थितःसन्नरश्च॥
अयसःकुलकुध्वनियस्याहरेदेवनसंशय:सदा॥अभ्युपैतिपथिकः
पहाध्वनीसर्वकार्यसरवस्वंहंसमु॥२६॥इहविहोसातयुगेष्टचिंतामहा
भयेराजुनिकावहंतिपक्षावसोमेपुनसन्निविष्टोहृदयेतदाध्व
ज:कहाचित्॥२७॥उद्वेगविद्वेषभयप्रवासवैधुर्यव्याधिनापहार:॥
उक्तिप्रणामाकुलतापरोवान्टणांभवत्सहृतरुद्रोनेत्रा॥२८॥शोभाय
तस्यस्थितकुरवादो:स्नातेबहिस्तस्करणेवकुर्यात्तआशीयदास्त्योवसद
क्षिणानिछिद्रायदघातवसनानितानिमेनोनयेरुद्र:शोषमुपुण्यहानि:शो

५० वर्षः

चीतस्रोतोवहतंभ्रंशः॥ स्नात्वाप्रभातेविदधीतस्वास्थ्यं
विष्णुस्तथा॥ ९॥ हविष्यभोजीनभजेद्धेनां दीप्तानिसप्तत्रिरुगानियावे
त्॥ अकालघातध्रुतमाहुरेतद्बलिंवहद्घातकलिर्भजेन्नं॥ ९०॥ इतो राजा
युयात्रादुतमेतदुर्गमालोक्यततत्रसमापयंति॥ अवृष्टिदुर्भिक्षभयोपसर्गा
नोदाग्निवातान्॥ स्वधर्मनाशाः॥ ९२॥ कर्मीपितेस्यात्परमायनाप्रवे
दयेतत्रांतिकपोष्टिकानि॥ अन्नाघगोरक्षियसन्निघातपुरंविदध्या
न्नचयावद्वृद्धा॥ ९३॥ इतिकाकरतेस्थानस्थितप्रकरणं॥ श्रीः॥ श्रीः॥
अथस्वरः॥ कोकोमितिस्त्रीप्रविधोविवादः कीकीमितिस्यात्सनिपीतदु
तुः॥ कंरोतिकूंकूमितिचार्थलाभेकेंध्वनिः कांचनलाभमाह॥ ९५॥
केंकोमितिस्त्रीपुरुषौसुखार्थेसंप्रार्थनायांकोकोमितिद्वादितंस्यात्॥ अप
इसमेत यलाभकुकूंगतूफलेकेवेइयरेन॥ ९५॥ कोक्रोमितीहशुभलाभ के
कारिकुंकुनिनादः प्रियसंगमायः॥ क्रोकूमितिकूमितिचत्रयोगी क्रोका
वो मितिद्वौचरवर्णनाय॥ ९६॥ क्रोंक्रोमितिक्रोमितिचद्विरुक्तेक्रोंक्रोमि
तिक्रोंक्रोंकुकुकुरुतीदृ॥ ततेप्रहृष्टंमरणायकूणागतुर्वि
नाशंकुरुतेरवास्य॥ ९७॥ क्रीं क्रीमितीष्टार्थविनाशनायस्वैरंकृजं
लस्यशिखायराव॥ किंकीतिकोकाविषयःकथंचित्कुहूकुहूः
स्यात्सततोवधाय॥ ९८॥ स्याकाकृतीहसकलंसदस्त्रेमित्रायमेलक

वि जल जल ५०

इतीहवाचं॥ काकाइतीदंचविघातकारिकवेतिकोवक्तिसतुष्टे॥
इ॥ आहारहेषाप्रवदंकाकटीतिस्यात्टाकुटाकुध्वनितंरणाय॥ केकें
ध्वनिंकुर्विविटिकोवदंविद्यात्स्यात्सुरतेकूषणाय॥ ९०॥ यःकाइति
त्रिस्तनुंकारवंसुरतेसमस्यामहतेफलाय॥ कामिसपक्षेतनुनासनादंवदेत
इसादिहर्षकुरुकुर्वतीदृ॥ ९१॥ यः काइतीहविरुतेकलीविघृतस्वरे
णोच्चरतिप्रमादात्॥ उसाहहीनाश्रमदंसयुक्तःसवायसःकाकविनाश
नाय॥ ९२॥ सामिषकविकेवीतिभोजनेवदेत्वारवेत्रिकृतिकृतीति
चाह्वाने॥ अभ्युचेतिरवरुक्षभाषणेप्रोषितःडावडावदेवत्रावः॥ ९३॥
स्यात्कडिंकरवरवंघोरणेत्रायतेकणकणंघोरवः॥ आत्रजेकु
लकुलंघनोत्रियप्रियः सोदनंकटकटंघनोदधिः॥ ९४॥ एवंप्रकाशाव
रवःपरेपिप्रयातसीमाबलिभोजनानां॥ ९५॥ भर्वतिदात्रावदुरुतेषुकिंवि
दस्माकिरुक्षाःकुचलक्षणज्ञाः॥ ९६॥ इतिकाकरुतेस्वरयंकरणंषड्॥
हितंनरेभ्योमुनिभिःपुराणैःज्ञानंयदुक्तंबलिपिंडकृत्यात्॥ तदुच्यतेसप्त
तिथेनकाकाः॥ वदंतिसप्तबलिदानतुष्टाः॥ ९७॥ अदक्षिणंस्याद्यदि
यत्रकाकेभुक्तोबलेस्तीरतलःप्रयातः॥ गत्वानिवृत्तेहनितत्रकाकानि
मंत्रणीयाःबलिपिंडभोजैः॥ ९८॥ प्रातस्ततःक्षीरतरोरधस्ताद्विन्यस्य
लिप्तेनवगोमयेन॥ भक्तंप्रदद्यात्रिचतुरसंमध्यंप्रत्येत्यदृष्टेपुराविदां
वरः॥ ९९॥ २२ इत्यग्निवेशतंत्रयातुधानजलेशवायुवृद्धिनादी

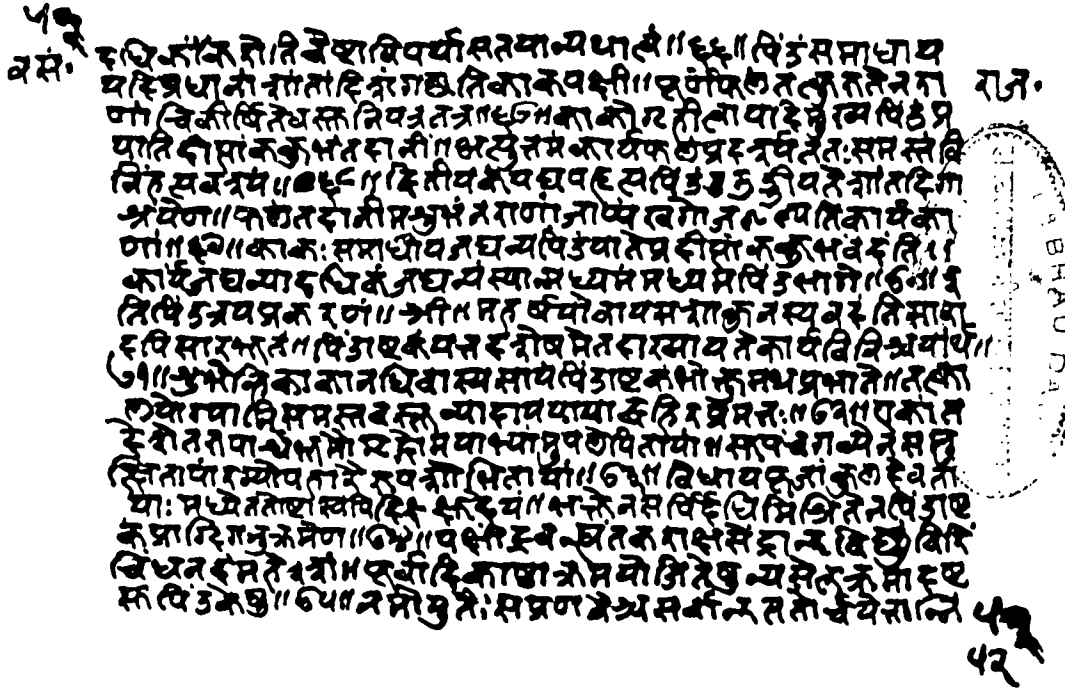

BHAU DA

दधिक्षीरघृतैरेषां विपर्यासस्तथान्यथा ॥६६॥ पिंडं समाधाय
यद्दिश्यते नाम गोत्रादि तस्य गच्छति तिलकवक्षी ॥ इत्यादिकं तत्र तत्रैव ना
मोच्चारणपूर्वकं तिलैर्यवैस्तत्र तत्र दर्भोपरि तीक्ष्णाग्रदक्षिणपाणि प्र
थमांगुष्ठदानीयं ॥ अस्मत्पितरमत्रकार्यकलपदत्तधर्मतृप्तस्तद्वि
रिंचसत्यधः ॥ ६८ ॥ द्वितीयमत्रघृतवहत्पितुर्नु कुरीयतेत्यादिना
अत्रेणैव ॥ कार्यतदानीमप्यूर्ध्वं नाणां नाप्यवरोहनं न व्यतिकार्यकाणां ॥ ६९ ॥ कार्यः समाधीयत्रघन्यपिंडयातेप्रदीयमानकुभवदंति ॥
कार्यैनघन्यादधिकं त्रघन्यस्यान्न ध्रुवंत्रघन्यपिंडस्यानी ॥ ७० ॥ द्व
तिपिंडत्रयप्रकरणं ॥ अथ यद्यत्र पित्रोरायमन्नाकुनस्यु स्तिमात्
दपि सारभूतं तत्पिंडाष्टकस्यत्रदोषमेतदारभ्यतेकार्यविनिश्चयार्थं ॥
७१ ॥ उभौपितृकावानधिकारस्यसाधयपिंडाष्टकमेकमुत्सृज्यप्रथमतोत्रकी
लयेत्पात्रेसपवित्रेतत्र न्यादधयाद्वहिरंतर्वेत्रनः ॥ ७२ ॥ एकात्त
दैवीतरीपात्रेभ्यः प्रदेशेभ्यांपवित्रेणपूतेपितरौ ॥ सपवित्रान्पात्रेन्स
क्तितान्पात्रस्थोपरिष्टात्तेषुवाप्रोक्षितान्दर्भान् ॥ ७३ ॥ विधायदूर्वा कुलदैवतो
पाः प्रपद्येततोष्टौस्वपितृन् ॥ अन्नेनसर्पिर्दधिमिश्रितेनपिंडाष्ट
कप्रादेशमनुत्रणेन ॥ ७४ ॥ एकैकमत्रघृतकांक्षसेद्वा दद्याद्विधिं
विधनदमतेवदंति ॥ एवंविधाष्टावपिनोत्रतेषु न्यसेत्रकांक्षसेद्वा
सपिंडकेषु ॥ ७५ ॥ नमोमुनेः सप्रणवेश्यसर्वत्रततोन्येत्रान्ने

द्रोणअधिमणः पक्कापापित्वा ६ आट कपापित्वा २ पक्वा २

वकलाचे १.

जनानमन्त्रैः ॥ अर्घ्यासनालेपनपुष्पधूपनैवेद्यदीपाक्षतदक्षिणा
भिः ॥ ७६ ॥ आवर्षितेभ्येविधिनोदितेनपिंडाष्टकेतत्तदुदीरितेभ्यः ॥
प्रत्रेणसप्रत्रजिवेदनीयंकार्यंविधिंचिंतयमत्रेचिंतयेत् ॥ ७७ ॥ मन्त्रः
ॐ नमः रुद्रगणपतयगरुडायस्वाहा ॥ द्रोणाटकनपपिंडंगृहाणत्वं
मन्त्रांकितः ॥ यथादृष्टनिमित्तंचकथयस्वसुदर्शनम् ॥ ७८ ॥ कार्केनपिंडे
प्रथमेगतीतेतिद्वरत्रिलाविभवेत्तृतीये ॥ ७९ ॥ उद्दंगतोकोविकलः
प्रयासोतानिकृलिंगभवतिद्वितीयेतृतीये ॥ ८० ॥ पात्रेस्थितातीभवदुस
वःस्युः पिंडेचतुर्थेद्विजयोरणेषु ॥ स्याद्देहवेशीहपमेपसाध्यभवेत्र
नासोधिकलक्ष्यषष्ठे ॥ ८१ ॥ नास्तीहतत्कीर्तितमेवकार्यंभुक्तेन
तासेधृतिसोत्यपिंडे ॥ संतापवानकापणस्यायात्रापिंडेहृतेनवाय च
सभाक्षितेतु ॥ ८२ ॥ पिंडंनगट्पात्रसथवानभूमेचेन्नदेवैर्विक्षिपति
क्षितेवः ॥ कार्येषुसर्वेषुनसप्रदास्तत्रवदंतिधोरंसमरंचपुंसा ॥
८३ ॥ इतिकाकतीर्थपिंडाष्टकप्रकरणं ॥ श्रीः ॥ श्रीमत् ॥ श्रीगणेशा
यनमः ॥ अथातःकालादर्शनंव्याख्यास्यामः ॥ कालाज्ञानंयथेक्षा
चक्षितीयेदर्शनेत्रिभिः ॥ ८४ ॥ एतैस्त्रिभिस्तुतीयेचकाकोऽन्न
परीक्षणं ॥ द्विचत्वारिंशदाद्यैर्नः पात्रात्पात्रंप्रकीर्तितं ॥ ८५ ॥ द्वाद्यन्ना
निविंशतिस्त्रीणिस्थानस्यात्रेवपत्रमे ॥ स्वरप्रकरणं चतुर्थेनेदं

वर्ग॰ राज

काव.

तबलिं॥ पिंडलक्षणमेवि धिनाकर्तव्यलक्षितंबले:॥१६॥ अथमंत्रप्र
वक्ष्यामिप्रत्येकंनाथस्विकुलं॥ एकद्वित्रिचतुःपंचषट्सप्तअष्ट
पंचेत्या॥१८॥ एकाग्रःप्रयतोभूत्वासंहितेचसमाधिनाबहुरू
पिंनेहारूपिंदेवीनीयाप्रयत्नतः॥१७॥ ॐकाकायनमः॥ ॐ
कुबेरायनमः॥ ॐकपिलायनमः॥ ॐविष्णुजिष्णवेनमः॥ ॐ
ॐकपिलानंदाते हलाद्राह्मणानंदाते तथा॥ पुरुषिस्त्रास्य
सिपार्वतघटिमिथ्याबलिंदेः॥२०॥ अनेनैवतुमंत्रेणअभिम
त्रितमेवजाजयार्थेनजयेद्राज्ञस्त्रीन्पिंडास्तुसतोषनान्न
वा॥ श्वेतोरक्तस्तथाकृष्णोजयभागपराजयः॥ श्वेतोवैविजयंद
द्यात्कृष्णोमृत्युंविनिर्दिशेत्॥ रक्तेतानिविजानीयाद्विनि
र्दिष्टंपिंडलक्षणं॥ एवंज्ञात्वाजयेत्तेनसंग्रामेनिश्चयंकृतं॥२१॥
राष्ट्रभंगनिमित्तंचऋषभेचेद्गजेन्द्रसत्॥ ऋषभेचार्घनास्तिते
चेत्सर्वंविनिर्दिशेत्॥ २२॥ गजेंद्रेशृंगंचेद्राज्ञोभंगंविनिर्दि
शेत्॥ राष्ट्रभंगनिमित्तंचयथागमेणभाषितं॥२३॥ विवाहेगज
यात्रायां॥ पिंडरत्नानिपर्वत॥ सवर्णरजतताम्रत्रिपुपिंडुविस
र्जेत॥२४॥ सवर्णेपुत्रिणीनारीरजतेसभगाभवेत्॥ताम्रेये
वंतथावंध्यानिमित्तंपिंडलक्षणं॥२५॥ यानिजयेयोजयेत्रायः

स्त्रीन्पिंडांस्तुसमालोक्यान्॥ तिरण्यंधान्यंस्त्रीलाभंविन्यसे
च्छुभंयथाक्रमान्नरेंद्रोनिमित्तंपिंडलक्षणं॥ एतत्सर्वंयोजयेद्रा
ज्ञोहानिर्भवेन्नोनिमित्तंपिंडलक्षणं॥ एतत्सर्वंयोजयेद्रा
ज्ञः॥ स्त्रीन्पिंडान्प्रविनिर्दिष्टान्॥ ऊर्ध्वकाकीसरजनीक्रमेणो
र्ध्वंविन्यसेत्॥२७॥ ऊर्ध्वेषुत्रेविजानीयात्काकीसेक्रम्यकोपरे
त्॥ रजन्यांनिष्फलानासेयंसिंहस्थलक्षणं॥२८॥ आगते
रत्नानीनोदिष्टोघत्रतिष्ठति॥ मानुषप्रतिमास्थानेदंतीये
वंसमोजयेत्॥२९॥ सीघ्रमागम्यतेनात्रिप्रतिमास्थानमाप्ति
तः॥ अस्मिनास्त्रणंविद्यादेतत्सिंहस्थलक्षणं॥३०॥ प्रहार्यंचो
जयेत्प्राज्ञः यत्रप्रज्ञाक्रमेणतु॥ स्त्रियंनरंतथाक्लीबं
लिंगोजयेत्॥३१॥ स्त्रियांचसजलाविद्यानद्यांचेसप्रमाण
वेत्॥ सिंहविघातिमत्सर्वंनिमित्तंपिंडलक्षणं॥३२॥ समा
गतस्यदापक्षीपिंडपक्षेणयोजयेत्॥ चोरास्त्रंडःस्त्रियःपथानि
मित्तंपिंडलक्षणं॥३३॥ आगतस्यदापक्षीनोपस्थातिपिंडकं॥
कार्यहानिर्विजानीयान्निमित्तंपिंडलक्षणं॥३४॥ आगतस्यद.
दापक्षीनोपस्थातिपिंडकं॥ कार्यहानिर्विजानीयाद्वेतत्पि
ंडस्यलक्षणं॥३५॥ गतस्यागोदापक्षीपिंडंदृष्ट्वातिपार्थिव॥

सुखं चैव न सर्वत्र लभते नात्र संशयः ॥ ६ ॥ इति काकरूते निमित्तविं
ध्यायः ॥ १ ॥ अतः परं प्रवक्ष्यामि दिशाचक्रस्य कक्षणं यात्रा राज
नुनिष्फलं यातुः शुभे वा यदि वाशुभं ॥ २ ॥ उदयास्तमने मासे पूर्व
तोरमते रवगः ॥ प्रधानागमनं विद्यान्मनः सिद्धिः प्रजायते ॥ ३ ॥
उदये प्रथमे पादे आग्नेये वा रमते रवगः ॥ सर्वयोर्यहा क्षेमो गम
नमरणं भवेत् ॥ १ ॥ उदये प्रथमे पादे दक्षिणे रमते रवगः ॥ इष्टस्या
गमनं विद्या कुरु गमनं भवेत् ॥ ४ ॥ उदये प्रथमे पादे नैऋ
त्यां रमते रवगः ॥ सर्वसिद्धिं प्रवाप्नोति कथितं वसतां मुनेः ॥ ५ ॥
उदये प्रथमे पादे [illegible] पश्चिमे रमते रवगः ॥
स्वबंधुविज्ञानीयात्कथितं वायसेन तु ॥ ६ ॥ उदये प्रथमे पादे मा
रुत्यां रमते रवगः ॥ महाक्षेमो विजानीयात्कथितं वायसेन तु ॥ ७ ॥
उदये प्रथमे पादे सोम्यायां रमते रवगः ॥ अर्थलाभो भवेत्तस्य कथितं
वायसेन तु ॥ ८ ॥ उदये प्रथमे पादे ईशान्यां रमते रवगः ॥ पथि क्षेमा
गमनं विद्या कथितं वायसेन तु ॥ ९ ॥ उदये प्रथमे पादे ब्रह्मण्यो रमते
रवगः ॥ महाक्षेमो विजानीयात्कथितं वायसेन तु ॥ १० ॥ इति प्रथम प्र
करणं ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ उदये [illegible] द्वितीये पादे पूर्वे रमते ५५
रवगः ॥ पूर्वागमनं विद्यात्कलहं चैव तत्फलं ॥ ११ ॥ द्वितीये
मामेआग्नेये वा रमते रवगः ॥ स्त्रीणामागमनं विद्यात्स्त्रीतो लाभो वायसः ॥ १२ ॥

द्वितीये दक्षिणे पादे याम्यायां रमते रवगः ॥ महाक्षेमं विजानीयात्कथि
तं वायसेन तु ॥ १३ ॥ द्वितीये पादे नैऋत्यां रमते रवगः ॥ स्त्रीभो
गागमनं विद्यात्तस्य नाशो न संशयः ॥ १४ ॥ द्वितीये पादे प
श्चिमे रमते रवगः ॥ महाक्षेमं विजानीयात्कथितं वायसेन तु ॥ १५ ॥
द्वितीये पादे वायव्ये रमते रवगः ॥ इष्टस्यागमनं विद्या कथि
तं वायसेन तु ॥ १६ ॥ द्वितीये पादे उत्तरे रमते रवगः ॥ अर्थलाभ
विजानीयात्कथितं वायसेन तु ॥ १७ ॥ द्वितीये पादे ईशान्यां रम
ते रवगः ॥ द्रव्यक्षयः रमहाक्षेमः पक्षात्तस्य न संशयः ॥ १८ ॥ द्वितीये
पादे ब्रह्मस्थो रमते रवगः ॥ राजप्रसादं विजानीयादखिलान्नात्र संशयः ॥ १९ ॥
इति द्वितीयप्रकरणं ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥
द्वितीये तृतीये पादे पूर्वतो रमते रवगः ॥ राजस्वागमनं विद्यान्महाक्षे
मं प्रजायते ॥ २० ॥ द्वितीये तृतीये पादे आग्नेये रमते रवगः ॥ कलहं
पुरुषाणां तु कथितं वायसेन तु ॥ २१ ॥ द्वितीये तृतीये पादे दक्षिणे रमते
रवगः ॥ द्रव्यक्षयं विजानीयात्तत्रैव जायते नात्र संशयः ॥ २२ ॥ द्वितीये तृतीये
पादे नैऋत्यां रमते रवगः ॥ अर्थस्यागमनं विद्या स्त्रिया नात्र संशयः ॥ २३ ॥
द्वितीये तृतीये पादे पश्चिमे रमते रवगः ॥ महाक्षेमं विजानीयात्कथितं वा
यसेन तु ॥ २४ ॥ द्वितीये तृतीये पादे वायव्ये रमते रवगः ॥ द्रव्यक्षयं वि
जानीयात्कथितं वायसेन तु ॥ २५ ॥ द्वितीये तृतीये पादे उत्तरे रमते रव

ग:॥ अन्नलाभोभवेत्तस्य नान्यथा ऋषिभाषितं॥६५॥ दिनस्यतृतीय
चरणे दासलाभो भवेत्तस्य॥ वस्त्रलाभो भवेत्तस्य नान्यथा वाग्यसाद्दितं॥ राज
६६॥ दिनस्यतृतीयचरणे वृद्धस्त्रीरमतेरवग:॥ महालाभोविजानी
यान्नात्रकार्यविचारणा॥६७॥ इतितृतीयप्रहरचक्रं॥ अथ
दिनस्यचतुर्थप्रहरे॥ दु:खंरोषेविजानीयान्महाला:
भमुपस्थितं॥६८॥ दिनस्यचतुर्थयामेऽग्नेरमतेरवग:॥ महालाभं
विजानीयात्कथितंवायसेनतु॥६९॥ दिनस्यचतुर्थयामेदक्षिणेरमते
रवग:॥ अश्वलाभंविजानीयात्कथितंवायसेनतु॥७०॥ दिनस्यचतुर्थ
यामेनैऋत्यांरमतेरवग:॥ गृहलाभंजानीयात्कथितंवायसेनतु॥
७१॥ दिनस्यचतुर्थयामेपश्चिमेरमतेरवग:॥ स्त्रीलाभोवस्त्रलाभश्च
तस्यभवनसंशय:॥७२॥ दिनस्यचतुर्थयामेवायव्येरमतेरवग:॥ मि
ष्टान्नलाभंविजानीयात्कथितंवायसेनतु॥७३॥ दिनस्यचतुर्थयामे
सोम्यांदिशिरमतेरवग:॥ कुटुंबेचविजानीयात्तत्रहानिर्नसंशय:॥
७४॥ दिनस्यचतुर्थयामे [illegible]
[illegible] रमतेरवग:॥ सर्वसिद्धिंविजानीयात्
[illegible] ॥७५॥ दिनस्यचतुर्थयामेऽग्नेरमतेरवग:॥ महालाभोभवेत्तस्य
मतेरवग:॥ महालाभोभवेत्तस्य मासमध्येनसंशय:॥७६॥

इतिचतुर्थप्रहरचक्रं॥ श्री

अथपात्रादिनिरूपणं॥ पात्रायांयात:; ओष्ठ:प्रवेशेदक्षिण:शुभ:॥ यया
नर:शुभवेलायां; सलाभस्तत्रभवेत्खग:॥७७॥ दक्षिणेपृष्ठतोया
नंयदायातंतदेवग:॥ वधबंधंमहाक्लेशं कथितंवायसेनतु॥७८॥
अथानेव्रजमानेतुस्थानिंतुनरमायतेत्॥ महालाभंविजानीयात्क
थितंवायसेनतु॥७९॥ अथानेव्रजमानस्यपश्चीपुनीतिपक्षति॥ कार्य
नस्यतिसंसिद्धंकथितंवायसेनतु॥८०॥ अथानेव्रजमानस्यकाकोरा
भाणीतिच:॥ यात्रास्तानिष्फलातस्यकथितंवायसेनतु॥८१॥ अथा
नेव्रजमानस्यदृष्टेतोरमतेरवग:॥ चोरस्याशुभयंविद्याकथितं
वायसेनतु॥८२॥ अथानेव्रजमानस्यस्त्रीरमतेरवग:॥ चोरा
स्यात्कु:खितःपंथाकथितंवायसेनतु॥८३॥ अथानंव्रजमान
स्यधनुस्तेपक्षसच॥ अर्थहानिंविजानीयात्कथितंवायसेनतु॥८४
॥ इतकैतरमानघरावंतुचेतिदाक्षण॥ चोरेणसहित:पंथाकथितं
वायसेनतु॥८५॥ अथानेव्रजमानस्यवल्गीकेरमतेरवग:॥ विरोध:
पूर्वरागस्यघुर्घुरेचेवभविष्यति॥८६॥ अथानंव्रजमानस्यपक्षी
तुंडाहटनघर्तते॥ प्रवासेभवतेहानिर्गतिर्वायसभाषितं॥८७॥ अथा
नेव्रजमानस्यभोजनंतिक्तंभविष्यति॥ दु:खंचैवभयंतत्रकथितंवायस
नतु॥८८॥ अथानेव्रजमानस्यगोधेरघातरवग:॥ कार्यसिद्धिर्भयंचैव
स्यात्कथितंवायसेनतु॥८९॥ इतिपात्रप्रकरणं॥ श्री॥ श्री॥ श्री॥

मेधयोर्मध्यमास्यसंवदः॥१२०॥ दक्षस्यजोर्ध्वदारवोर्णरंकुर्वंति
वायसाः॥ महादृष्टिर्विजानीयात्कर्षितंवायसेनतु॥१२१॥ दक्षस्यमध्य
दारवोर्णरंकुर्वंतिवायसाः॥ [illegible]
[illegible]अनादृष्टिर्विजानीयात्कर्षितंवायसेनतु॥१२२॥ दक्षस्यो
परिस्थदारवोर्णरंकुर्वंतिवायसाः॥ महाक्षयंविजानीयात्कर्षितंवाय
सेनतु॥१२३॥ प्रकाशेदक्षदारवांदृष्टंकुर्वंतिवायसाः॥ गृहीत्वा सो
भयेनस्युर्ग्रामेवानगरेविदा॥१२४॥ दक्षस्यभौमिकंभित्वोलूके
दृष्टंकुर्वंतिवायसाः॥ राजद्रोहभयंतत्रअनावृष्टिर्भयंभवेत्॥१२५॥ प्रा
सादवेदिसंज्ञास्थदृष्टंकुर्वंतिवायसाः॥ अर्घक्षयंविजानीयात्कर्षितंवायसेनतु॥१२६॥ दक्ष
श्चैवविध्वस्तः॥१२७॥ [illegible]तोयपतनीवायसाधदिदृश्यंति॥ महादृ
ष्टिर्विजानीयात्कर्षितंवायसेनतु॥१२८॥ वर्षासुचयदाकाकाःस्नानं
कुर्वंतिसंचिताः॥ महासीतंविजानीयात्कर्षितंवायसेनतु॥१२९॥ दुर्भि
क्षंक्षयदाकाकाःस्नानंकुर्वंतिसंचिताः॥ महादुर्भिक्षंविजानीयात्कर्षितं
वायसेनतु॥१३०॥ अतऊर्ध्वंप्रवक्ष्यामिजातिवर्णंकृतंतथा॥ ब्राह्मणाःक्ष
त्रियोवैश्यःशूद्रश्चैवचतुर्थकः॥१३१॥ सद्यःकर्णकरोविप्रस्त्रि
यःक्षत्रियोमतः॥ समात्रेणवैश्यश्चैवशूद्रोद्वादशकेनतु॥१३२॥
श्लक्ष्णवर्णोद्विजःश्रेष्ठोभाजनेमध्यरस्वरः॥ स्निग्धोनेत्रेचवर्णेजातवेसम
द्विजोसमः॥१३३॥ यथोद्दिष्टंस्वरंगीवाज्ञेयस्यभाषितं॥ इतिस

सलक्षणंयस्यक्षत्रियःकथितोमुनेः॥१३४॥ नीलपांडुतनुःशुक्लनील
चंचुःसुस्वरः॥ इतिलक्षणसंयुक्तःवैश्यउक्तोमुनीश्वरैः॥१३५॥
धनुषाकृतिर्यस्यग्रामागश्चैवायसः॥ सतोवदतिसंवेदः
अरुंदः संजायतेध्रुवं॥१३६॥ आकारश्चैकवर्णश्चतवर्णोब्राह्मणः
स्मृतः॥ एकारश्चैकारश्चैवदान्यःक्षत्रियःस्मृतः॥१३७॥ नवर्णश्चो
पकारश्चैवैश्योवदतिनिश्चितं॥ हवर्णश्चपवर्णश्चेअक्षरंशूद्रलक्ष
णं॥१३८॥ इतिगर्गोविरचितेकाकरुतंसमाप्तं॥ काकस्यसुभाषितं
शकुनापादसाध्यंतुकारयेत्॥ त्रेषादसमायुक्तो[illegible]
[illegible]सदुश्चिक्षगमाहरेत्॥१॥ लाभं
सौख्यंतथारोग्यंभोजनंबंधनागमः॥ निःदोषमवर्णंवैवनाम
धाकाकेभाषितं॥२॥ पादछायासविश्वासतृप्तिर्मधुरोध्वनिः
[illegible]भाजयेद्दामकाकयानेब्रूयात्तस्तन्मुनिर्गदितंफलं शाकु
नेकेवलिष्टे॥३॥ यथास्वेष्टस्यलाभःस्यात्सर्वविहतिरथोसौख्यं
मन्नंधनागमःसुखं काकेनयातुःपरिकथितमिदं सविचार्य
नुयात्॥४॥

[illegible] पांसुरतिसिक्तांगयष्टिं श्रुत्वा चिनोऽरनुडमाणनिर्मोसदे
तांतधिरविवर्तंतां॥६॥अस्तदवसानचिंतरहस्कायांतरीद्वपंचा
ननचर्मवस्त्रा॥लिखीतकस्थामतिभीमरूपांचंडीसरेतरिंगलिकां
प्रदद्यात्॥७॥पुंग्रा॥दृष्टेनचतेचचिंतमचिंतेचप्रवेष्टयेतांबुन
वस्त्रसूत्रैः॥यथावदस्यचेनतोषितायदूजांसमस्तगुरवेप्रदद्यात्॥
८॥आराधयेदीविधिनेदृष्टोनेप्रयोजनंस्वविनिवेद्यतस्या॥
दृष्टेप्रसीदांकुशविधायनीक्षेतताश्रीतमनेकचित्तः॥९॥बृहज्ज
लिंपूर्णनिविष्टजानुःप्रणम्यदेवीमभिमंत्रयीत॥आवर्तयन्मंत्र
प्रथमंमनेत्रंजेत्सद्यरविंगलिकानरेणुप्यः॥१०॥ओंजयेश्वरयुद्धाज्य
पायसैः॥श्रद्धयाकृतिपयाःकुसादिकोः॥आत्मनोऽपिहितमोजन
तद्धुरःस्वजनवेश्मनिसमंदं॥ततोपीतपश्चाद्विजनेरजन्यायामत्र
यथावदप्रबुध्यात्स्वप्नसरेद्भीभवतीतलक्ष्यतेसत्यसारः॥११॥
नागमनाः॥१२॥तत्रैवतत्रैप्रियरेरजन्यागतापुनस्तत्यतोः॥
प्रसन्नदेवीद्यपोश्वरंघातवाचास्वयाकार्यमुहीरयेवं॥१३॥
नीत्वातहीत्यादिविचारकोटियतिपिंगलायादिनेनकिंचित्
तत्कालपुत्रीविरतादोषान्विशोषतःसाकुनिकोवगछेत्॥१४॥
इतिपिंगलाकल्पेअधिवासनप्रकरणं॥श्री॥॥श्री॥श्री॥

[illegible] कु [illegible] त्रिमात्रद्वितियत्रिलि[illegible]:
[illegible]हकस्वरज्ञानमितोपयुक्तंतादृक्कुसेष्वाघपयोगमेति॥पंचिंग
कारात्रिवरःपतत्रीतस्यस्वरास्तावदुदीरयामः॥२॥यःपार्थिवो
सोबडिमाग्यआप्यःसकोलकेयःखिहतेजसोसोऽकरंगलीयो
निलजःसरीरोपस्यांतरिक्षोकिसरःस्वरोसो॥३॥एकमात्रे
किनीडुदितःचिलीतिस्याद्विमात्रद्वयस्तुचिलीति॥पःस्वरश्चि
लिचिलीलास्यान्मात्रिकैस्त्रिभिश्चिलीतिचतुर्भिः॥४॥पः
लिलिलीस्वरश्चिलिलीसनुकारःपंचमात्रसितंकथयंतिएवमत्रकि
लपिंगलपक्षीपंचधो[illegible]स्वरतिपार्थिवनाम॥६॥स्यात्स्वरःकि
चितिमात्रयेकपापःकिंचीतिसघुनद्विमात्रिकः॥स्यात्त्रिभिःकिंचि
[illegible]चीतिमात्रिकैःरवःकिंचिकिंचिश्रुतीलघुः॥७॥निःस्वनःकि
चिकिंचीसनुरूपःपंचमात्रउदितोमतिमद्भिः॥पिंगलःखगरवेज
लसंज्ञोहराःसृजतिपंचनिनादान्॥८॥निःस्वनःकिंचितिमा
मात्रेत्रिकैत्रिभिश्चिलीतिकोकिलसत्वयमात्रः॥पःकुकुकिंचितिस
त्रिलघुःस्यान्मात्रिकैर्मुरजगुर्जरीतिचतुर्भिः॥९॥पःस्वरोसंवतिपंचक
ओंकारःस्तस्यपंचलघुतादृक्पयतिदृङ्मानिस्वलुपंचचित्रंगः॥पंचते
जसतत्तानिकोतिः॥१०॥मात्रिकैःचिचि[illegible]भिःस्वनमानमाकुःश्री

नमः

चिति धनि मितोभवमात्रं ॥ चीचूर्ध्वकघुत्रयुक्तं चीर्द्वयंघु
नरहीर्घचतुष्कं ॥ ३१ ॥ चीकुचीमितिवर्णनिनादंपंचमात्रं
मृषयोनिगदंति ॥ मारुतानिविरुतानिविदुर्गः पिंगलोजग
तिजल्पतिपंच ॥ ३२ ॥ सप्तकमात्रश्चिरितिध्वनिर्योभवेद्
मात्रश्चिकुरुत्सवीदृ ॥ मात्रात्रयंस्यात्कुचुकुध्वनौचलिकीमिति
स्यात्कुचुमिश्रतुर्भिः ॥ ३३ ॥ अभिन्नतंत्रैः श्रुतिसंज्ञकैस्तथः पं
चभिः स्यात्सतुपंचमात्रः ॥ एवंविधानंवरनामधेयान्पंचस्वरा
न्मुंचतिपिंगलाक्षी ॥ ३४ ॥ यः सप्ततामात्रकपंचकेनस्वरस्थितत्रः
सलघुः प्रदिष्टः ॥ ह्रीं टेरितोयः कपितः सदीर्घः प्रुतः सतुस्यान्न
वधोदितोयः ॥ ३५ ॥ निःस्वनेलघुरुप्रुतसंज्ञैः पिंगलेनविति
तैः पुरुषाणां ॥ तुष्टप्रधप्रकलानिपलानिस्मुः क्रमादितिवरैतिम
तांतः ॥ ३६ ॥ दृष्टःस्वरेणक्षितिजेनपिंगः सक्रोधकोतीपुनरामसेन ॥ का
मातुरेनंनृपतिंनयंतावेगातास्त्रियोमोहितास्त्रनाशः ॥ ३७ ॥ वायव्य
नार्कंकुपितःकरोतितोनाभसनाद्दकादी ॥ रुद्रोविमोहावि
पिपिंगलस्यक्षुधाःप्रदीप्तावितिनिर्दिशंति ॥ ३८ ॥ इतिपिंगलास्तेस्व
रमात्रापूरणं ॥ अथसंप्रतेजोनिलखाम्बुनामात्रविभेदःकथितःस्व
राणां ॥ वेदाग्न्यधेषांकुकुभांविभागैः मित्रादिमध्यस्थितयावदामः ॥ १ ॥

प्राच्याप्रपाच्याप्रपिपाधिवाद्यमाद्यंप्रतीचीधनदाद्यवोस्ताः ॥ ४० ॥ तंपुनस्तेज
सममित्रकोणेवायव्यकोणेनिलजंप्रदिष्टं ॥ ४१ ॥ इंद्राग्नदक्षाधिपकोण
पोश्रबलाधिपंनाभसनाद्मातुः ॥ जलावनीतोसहदोनिनुदेतयोस्त
प्रध्याजलंदोबलीयान्न ॥ ४२ ॥ पाशीयतेजःप्रभवंवदंतीपाशीयजंस्याद्ज
लंबलस्थोस्तु ॥ वृद्धाचरीमारुततोयजातोश्रेयस्ततोमारुतजोबले
न ॥ ४३ ॥ प्रध्यस्थरंतंगगनात्रिजातोबलीतयोनोभसएवनाद्यः ॥ व्योमा
युनाहोनरिपुनभित्रेवसस्थोयोमश्चयोबलेन ॥ ४४ ॥ सोताहिपुत्रोक्षिति
वेर्निजातोबलीतयो [illegible] ॥ समीर
तेजःस्वरूपोःसविहेबलीतयोश्चापिसमीरणोथः ॥ ४५ ॥ अमातिरापो
हरनाहवस्यदानुस्तथाप्यस्यसमीरजातः ॥ स्यान्नेत्रसोमाप्रथवस्यमित्रं
वायव्यदाद्योसहदस्त्रिजस्य ॥ ४६ ॥ वैरिणेप्रथमकालसनुस्योपार्थि
वस्यजलंमारुतदाद्यो ॥ तावपीहसमनंतरजातेसोहदंप्रथमतःसहते
न ॥ ४७ ॥ अकाशनाहंकथयंतिनाद्यंप्राचेणविद्वांसकुकुभस्त्रिनाः ॥
एवंबलंसोहदहदवैरभावमध्यस्थितोवायुरितोस्वराणां ॥ ४८ ॥ फ
लंसमसंस्वरनेस्वकीयभवेत्पपित्रंतुफलार्धं ॥ फलस्यनाद्यो
रिपुमंदिरेषुजातेर्निजाद्यैःसधासंज्ञैः ॥ ४९ ॥ इतिपिंगलास्तेस्वर ब
लप्रकरणंनरतीयं ॥ चेनुर्गिरीवैद्यवदंत्रतेसःप्राच्यास्यतेकालभेदेन
संज्ञाः ॥ पिंगोक्तनामापरिवाद्यस्वराणांप्रारभ्यास्यमध्यंसंज्ञायण

उक्तस्थानाकारा समीरद्राक्षाः स्वाक्षांतराद्युत्तरमुद्दर्शति एकादिनो
यापहितप्रविष्टाः शुभायकार्येषु शुभावहेषु ॥७॥ अन्यांश्च निः
पार्थिवनाद्यो यौ मध्यस्थितौ सोऽशुभदो विरोधात् ॥ यश्चान्य
योः कथनमध्यवर्ती नद्यापिकाभैश्शुभदस्तमाहुः ॥८॥ इतीदि
गलाततेर्हि संयोगफलप्रकरणं ॥ श्री ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥
एवंहि योगानिनदाद्यथावत्फलं ततोऽधिकं समस्तं ॥ अथात्रि
संयोगसमुद्भवानाह ॥ शशः फेलापिंगलजृंभितानां ॥ ७ ॥ मध्यतो
भवतिपार्थिवाख्यो धीतजोगगनजोऽथवायवः ॥ स्यात्तदप्रवस
तांधनक्षयोनिश्चयेन मरणं च दहिनां ॥ ८ ॥ शशजलानलवाय
त्रिशास्युः सदाभ्यधिकसंपदुत्तमा ॥ अंबुभानिदहनक्षनैर्ऋतः
स्याच्छिवेणफलमीरितं नृणां ॥ ९ ॥ तेजसाप्यवडिनास्त्रयोरवा
स्त्रिप्रयोजनविधौ सवायवाः ॥ मध्यमाः विदधतेऽतिपूर्वं
जयंतस्तदरणं ॥ ६ ॥ भानिवातगगनस्वनाद्यदाहुताः शकुनिनां
नात्रमात्रदाल्पमेतदधनमीरितं तदस्यतानिरसंवतोभवेत् ॥
७ ॥ वातजादिविकृतादियंतदुत्तानिचेदुदयरेसनुचितानिपिंगलाद्यपि
तेसतिशुभप्रयोगनेदशांपतिशुद्धयेनतदस्यं ॥ ८ ॥ सोमवातवसधार

धारवैरीधृङ्स्वधनतानिदायिनी ॥ पूर्वमेवतदनंतरंपुनः पिंगला
भवतिलुब्धदायिनी ॥ ६ ॥ इतिपिंगलाततेस्त्रिसंयोगफलप्रकरणं ॥ श्री ॥
फलानिसम्यक्पवनैरीरितानिवक्तुः समायोगवतानिदानीं ॥ उदाहरा
मः किंवतानपीतेरुदयेसंयोगवंतंस्वरणं ॥ ७ ॥ भरिंजलानलमारु
तनादानेयोगहितेचतुरश्चतुरो सो ॥ पिंगस्वरः सकलासिततेषु
श्रीजयकीर्तिसत्वनिदर्शनतिल ॥ ८ ॥ पार्थिवाख्यवायुनसोद्भवान्
किंबलवत्सिस्वरान्नवहिपिंगलपक्षी ॥ यश्चतितहिजेषुचिंता
त्रासिहेसमीप्सितलाभसमृद्धिं ॥ ९ ॥ भरिंहृतात्रापयोगगना
नोपिंगस्वरोनहृतेषुस्वरेषुतेषु ॥ स्यात्यदेहासमुद्भवितानां
नाशितसिहिस्वधागमनंच ॥ ६ ॥ भूपवनाबुहृतादानवाक्याः स्युः
क्रमतोयदिपिंगलिकायाः ॥ तन्नियमेनजयेषुधिराजां सि
ध्यतिगन्यदभीष्टमरिष्टात् ॥ ७ ॥ भस्मुखिलानलतोयहृता
दानरपिंगस्वरोयदिनुचंतितेभ्यः ॥ सोचयतेदृढबंधनबद्धयछति
स्वबलनिग्रहनिग्रहं ॥ ८ ॥ वारिभानिहतनष्टसनानिस्वनान
विद्धतीपतिपाद्याः ॥ रन्ध्रकोरधनप्रभुकार्यपिंगलाधकृतेषु
रक्षणं ॥ ९ ॥ अंबुभानिविदहनिनाहृन्पिंगलोधरति

वेः स्यात्सविग्रहबंधनमाग्नेयेन ॥६॥ श्रोणीसमीरणकृतानारायैः पुरेह
नसेनापतिरसुनाशः ॥ अंभोनिधिवातानिलजैर्वैतापरस्यकार्यति
विरोधमस्तु ॥८॥ आप्यानिलाग्नेयविपत्तयैः स्यात्पुरेजयः पश्चि
मयुद्धकर्तुः ॥ अंभोनलाकाशसमीरणाद्यैः रणोगतिपाशवतिस्व
रूपैः ॥९॥ अंभोनभोवह्निविषं कुतैश्च कुतेरणेस्यान्मरणं प्रयाणा
त्पथः समीरांबुनवह्निनादैः प्रभोः हिषद्भिः सहसासुनाशः ॥१०॥
पंचोदितायोग्निसमीरजातैः रंभोविषद्भातकृतानाशेनी ॥ मतांतरेण
हप्रतीयते स्युः वैरिक्षयक्षेमजयार्थलाभाः ॥११॥ अंतोयतेजोमरुद्
ग्रहाणांक्रमतेरवेर्वातरतिर्विधार्थं ॥ मतांतरेणात्रिकरतांतरादिक
चक्रंबालेरहसातिरुद्धं ॥१२॥ स्त्रीयोविहंगः शुभरात्रिनादान्ततो
शुभोपछतिचेलिनादा ॥ सिद्धितसगछतिकार्यसाहोभवेत्प्रयत
स्यततः प्रणाशः ॥१३॥ ब्राह्मादयोवासलाप्रधानकफोल्बणततः प्रवासान्नवि
रुधातिनादान्नाप्यविनष्टोसौविनिश्चितंकार्यसमीहितंरुध्यधिकंवि
धत्ते ॥१४॥ सर्वैःसर्वैःपार्थिवपूर्वकैश्चेत्स्यात्फलंप्रवासस्ननुतेनहीने ॥
पंचास्यब्राह्माः क्रमतोयदिस्युः लाभोधिकोर्थस्यभवेत्यभीष्टात् ॥१५॥
पार्थिवाग्नेयतेजसनाद्याः सिद्धिंसुचेत्तिकलहंदृशिष्टं ॥ स्याद्वातेतत्फ
लमप्रसिद्धंप्रसिद्धंपार्थिवतोंबुचतेजसनाद्याः ॥१६॥ भोमोनभोजोनिलजोथवा
स्यात्रावप्रदक्षप्रतिहतिकार्यभवेत्सुभौप्राप्यविनाशतानिद्रास्ता

विनाह्वन्निनभोहतानि ॥१७॥ कोर्थस्त्रियाशोभनमाँनाशनासंनिजा
तोनरहनतोस्त्रीभयो ॥ दासस्तिरश्चांपशुभेषुवातान्दीप्तासमया
दोशुभदावहंति ॥१८॥ वातस्वरूपार्थिवतोवलीयोनीतासिधोपा
वनरूपसोतुस्यात्तेजस्तुहित्वावलीयोन्वितस्तत्फलदः
ति ॥१९॥ अतिप्रभूताधिनिशब्दाद्याः शब्दाद्यथासंभवमुच्यतांनां ॥
तेनात्रदिग्द्वारकमेवतेषांमुक्तंखरूपैः स्वयमन्यहेयं ॥२०॥ शब्दा
नीतस्वीचक्रुतवेनहिस्युस्तेवनिर्जातावरवो ॥ भिन्नेभिन्नवेध
तेभिन्नभेदेनजानीत्यस्मिन्नाजुनेमसमासेनरतिविगलाद्रतेवतः
संयोगफलप्रकरणमष्टमं ॥८॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥
अथसंकीर्णप्रकरणारंभः क्षिप्तेपतिहतविस्तब्धभारः ॥ पत्रावग
तेभवतिस्वंविगलमतनिहतिद्वायकंच ॥२१॥ अभ्यर्चितः पिंग
लवोहुताग्रमाहुश्चसोमपवोरुवाणः ॥ २॥ प्राणिषेपदेत्रा
यातेसमीतेत्यत्रवसिद्धिकार्यी ॥२३॥ प्रथमद्रेष्काणेपादप
स्यस्वोधरद्रेष्काणेपक्षिणोविहंगाः ॥ सोमाप्यवोदुंबरतेयसातु मध्य
निरूष्टफलदृष्टाति ॥२४॥ अस्यस्वर्णवदनैःशुभत्राद्रेरम्यदेश
निरतोयिहनोयः ॥ संवत्सवितरस्तिबकीर्तानिहतिपुनरुक्ति
तपसः ॥२५॥ स्त्रीकार्यचिंतयापरमन्यदृष्टेहृदयेतयः शोसनत्राद

कारी॥अशीष्टेऽवाहपत्रेऽवौजत्वसंख्यकायैसनगरासिद्धिं॥२६॥अ
दिकोटरशुतेपादिभुक्तेपादेवरटतिनोटितवारवोऽतेचशुक्लतेवदिशो
दूरस्थेऽस्तहविरेणपतत्रीं॥२७॥क्रोटरमध्यगतोपदिपक्षीसजातेपा
र्थिवकारणं नादेः॥तत्सुखमाप्तितप्रतिनरौ॥र्जनाम्नेशुक्लचित्तेस
समर्थः॥८॥पितोऽग्निलायदिदक्षिणेनस्थितावचारोनेशुभदर्शिना
दं॥शुभंसदेहिनतदेहातितोहसवासः स्वरचेष्टितौसौ॥९॥
वामगतःवांतरुतस्थितिश्चोत्पिंगेक्षणः शोभनवाक्चेष्टः॥विरेण
लाभंकुरुतेनराणांतदुष्टचेष्टारटितोसितेति॥१०॥अग्निजवादिजव
न्तिनिनादेःजल्पतिशोभनदेनिविष्टः॥पिंगलिकावदेशोभन
चेष्टासुनतितदेनधान्यबुद्धीः॥११॥७आधिष्ठितःकीकसकाष्ठ
मग्नंतोयगावसमोपगवानतेरान्॥वांतस्वरोनाक्षितकार्य
नाशंहितादेशोवक्तिरतिवाकुलंतः॥१२॥स्वस्थानसंस्थितिकपा
दपाणीमध्याचवांघेःक्रमपक्षिवर्याणां॥प्रदक्षिणेनप्रविशेच्चपिंगो
वास्याशुभानिप्रसभं॥१३॥वामेदृष्टःपिंगलःस्यात्सपक्षः पृष्ठेकार्ये
यस्यास्यात्कंठदृष्टेवमदृष्टःपक्षीदक्षिणेनाप्यपक्षः पृष्ठेकार्यवक्तीचा
न्या धर्मवेत्ता॥१४॥मध्येघनोर्ध्वमहतीचदारवाशुभावतस्य
स्याशुभंशब्दकरीमहांतेचक्षोधोदृष्टनासिलघ्वीस्याज्जातुतस्या
शुभंहीनविगः॥१५॥अनिष्टकृत्स्वधर्मभ्रंशदारवाशितः स्वरो

मिश्रवेणजल्पन्॥तादृक्समानाहतिवाचदक्षंशुभायवाज्यादिरा
सीकितेषु॥१६॥तेजोरवाकुनरजोनिजश्रेयस्सर्वकार्येषुकरोतिसि
द्धिं॥कुर्ध्वंचतास्यापदिवारणः स्यात्सवेप्सगादप्रहितास्ववश्या॥
१७॥घराघ्रसोनिरहोपतंगःकोतितक्षोभविनाहतेः॥स्यातो
रवोपार्थिवपातताक्षोभयावतोतेमरणायदीपे॥१८॥नादोमरु
दावहवाधरस्यकुर्वीतिमरुप्रतिलोमस्यवातं॥अग्नेश्चवाकोनिजे
लोकविघ्नविधत्तेमितेचकार्ये॥१९॥वेदमयंचावहुतावहाद्यो
पृथ्वीपयःस्वधरयोगसिद्धिं॥ऊर्वीतिविघ्नंतिपतत्रिणांवीघ्रंतएवजा
तेनविपर्ययेनतं॥२०॥वाग्निघ्नीवानेनसोधनीयोकार्यस्यनाशंकु
रुतःकेलिरायःकपितिष्ठनविघ्नंतत्प्रस्तुप्रदोषातरवेणपिंगः॥
२१॥जीर्णंशगतकलवलिंवेक्षितः शुष्ककीटतटसरिकोटराः॥काष्ठपाष
णविनाशकृतवः स्युस्तद्दिनात्ततततः॥२२॥अंशेनशोभनोदिनदोष
लाभदेतुरावाक्षितोऽतिकृतेनेणं॥पिंगेक्षणश्चोलिपतंभयंतत्स्यात्
स्यादेवविघ्नसविधायिदासं॥२३॥योऽस्तसरोवर्कपिवतन्नधस्ता
ज्जीवावधिंचसिचयिनांहरत्यः॥उत्पातचेद्घातितरुःप्रयातंत्रायं
तेनरंसुमयात्प्रविष्टं॥२४॥स्थानेप्रसीदेरसरेविनाशः काष्ठाग्रदीप्ते
जुकलेवसंस्थं॥विनादहीनेतुभवेद्नस्यसीसंत्रयंस्थानवधूर्नमाना॥२५॥

स्थितानां नरविनोदसम्पत्कृतिरवलोकनचेष्टितानि ॥१॥ स्पृष्टुपाताद्य
जलानां राणि चतुष्पदेषत्सनधिष्ठितानि ॥ अतः प्रवेशाराण्यारण्यानपरो राज-
पक्षपवृतिनोऽपि पादैर्नाभ्यां ॥ तु हस्तयन्त्रेनेत्रनिमनोज्ञ नेवेद्यपुष्पाक्षतध
पदीपैः ॥ अभ्यर्चितविधिगमनविसृष्टपक्षकार्यतस्तद्गुरुजनानिपद्येत ॥
२ ॥ ऊर्ध्वमयः कुरुतेयोगाधनेकरंदक्षिणेतनाभ्यां ॥ चोवाभवेदुत्तित
पतितानां करीषवेत्सोध्वगपतितानां ॥ ३ ॥ इतितस्त्री ॥ नेषारवंचतिना
प्रतोयः स्तस्थितिरिदक्षिणपादघातैः ॥ कृपतेदक्षिणमागमागतुरंगमोसो
सपदस्कानि ॥ पादेआरवेप्रभुरतेनुकृतेतुरीयपुरुषुनोतिपरणीरवन
तेरवरण ॥ स्तर्यविलोकयतिपत्रयतिवामगंधस्पृष्टोदक्षिणस्वस्थरव
लुकुंरवरोधः ॥ ४ ॥ धुनतिनिजतनुंक्षमावीक्षतेदक्षिणागप्रसरतिपदि
कायसकुचत्येवगात्रं ॥ सरसिरसिनपोकेकृतयतोलोलनासाश्रवति
रवनतिरुतेतंनिरुद्वेगदोध्यः ॥ ५ ॥ इतितुरंगमः ॥ आसोतिसीधुस्थितग
धंप्रस्यसिध्येरनोनमविचेष्टितस्यादृष्ट्वागवयंदक्षिणतश्चरादः स्या
द्दक्षिणचेष्टितमर्थसिध्येत् ॥ ६ ॥ कंडूयमानावितरेतरस्यसंतोषरुतेपक्ष
तिर्यगेयः ॥ पांथःप्रयाणेमदिरानिवेशंनिरूपसोमिनकलत्रविनेः ॥
॥ स्त्रीलाभदाःसुःसुरताधिरूढाःवधायबंधायनिपुध्यमानाः ॥ धुनति
रुतश्रवणेतथायेसिद्धंतिकार्याणिसदारवास्ते ॥ १ ॥ सेतिप्रहेयोयदि द
क्षिणेनस्यादसतातत्करणीयसिद्धिः ॥ तुल्योधुरंधरश्चरःखरेणजेयस्त्व
सोरवसोचितुल्यः ॥ ११ ॥ इतिखरः ॥ वामसोनुकूलोमनश्चरवःखरे ६७

५५

रेणश्रुतेनशब्देखननेनदृष्टिभ्यां ॥ एवंस्वस्यतेदक्षिणतश्चरेष्टातथानिदीर्घे
त्रिरुतरवस्य ॥ ७ ॥ आसादवासेनगमनेनदृष्टस्यचेष्टारवासाविलंबतता
तायांपुरुषवनाशायचेतुल्यकालेपरार्द्धवयोरनिर्णयेभवेत् ॥ ८ ॥ इ
तिरवप्रतिषेधः ॥ ९ ॥ अथवनेनाप्रदीप्तेषिप्रेषिप्रेषणासुनिर्दिशेद्वै
तानि ॥ गानेनिदीर्घेस्वरनाभयाधकुटुःखंवेन्द्यादिनेस्वरेस्वः ॥ १० ॥ ५५
दृष्ट्यारवुरागेःस्थितिमानयायसासेक्षणस्यस्मरणायभर्तुः ॥ आशाःस
रस्योपदिनक्षिकासिःगवेक्षतेप्रकृतदंडरुद्धैः ॥ ११ ॥ इतिगरवेमिश्रि
तंकुकुताघाः वत्सोत्सकात्पंपरीतचित्ताः ॥ नेयाःस्वरस्यःसरवदाःस
दैवाशिःसमानाःवाजुनेमनिष्यःप्रेषितोगोप्रतिष्ठः ॥ अजाजितेदक्षी
नस्त्रीतिनाभ्यांदासतिरुद्धचंचवोःप्रयाणे ॥ अजानिदीर्घेवदितेतिवेत्स
गोणीनेतीत्यभवेत्सरवानिधाने ॥ इत्यजाओ ॥ नेवेदुःखेदक्षिणनाथवेष्टे ॥
वेषुकार्येषुशुभोग्रदृष्टेः ॥ आशाश्चवेष्टाप्रतिपादयतीकार्येषुतावव्यभवेत्पुरु
षेषु ॥ १८ ॥ इतिनेवेदुःखे ॥ उष्ट्रस्यवाशेनाधुरश्चरादः ॥ स्वदासःप्रदासाः
परश्वःप्रवासेः ॥ आनंदवार्तांस्थितवोविरावैःशुभंशुभंदीर्घसरवदोभ्यां ॥
१९ ॥ इतिउष्ट्रशुभंशुभंदीर्घसरवं ॥ वासोरवंनोनिषधपणवंकोकिलानने
नादस्यदप्रदाःस्तः ॥ नानाप्रकारैर्मधुरैस्तवेषैःस्निग्धोविडालःखलुपुरुष
मानः ॥ २० ॥ इतिविडालः ॥ एतेस्थितेगमनलीलुब्धस्यदुरायनागमंतोषभ
यंच ॥ दृष्ट्वागतेदक्षिणतोनचेष्टाश्वासंनागंतीगमनोत्सवानां ॥ २१ ॥ इति
नागरः ॥ अनेकरूपेणचतुष्पदानांगमप्रस्थितानांवाकुनंनिरूप्य ॥ इमांधुना

रण्यसन्नाश्रिताना मथो हितं भुक्त्वा तु तस्यतीनां ॥२२॥ पुण्येन गत्वा गमयो र
पुत्राः प्रदक्षिणं तो रथगाः प्रयांति ॥ यमानदासा स्तानवेक्षमाणाः क्षेत्रेषि राजा.
आनभवेति दृष्टाः ॥२३॥ प्रदक्षिणे नापि रथः पुनः स्म नेष्टे पदक्षिणा
मेव ॥ अयुग्मसंख्याप्रदिशं हि सारथा अजाप्रयाता वर्हि नयस्म ॥२४॥ अपि
नप्रदासाः ॥२५॥ नकृतिकपोदीरसानिषेधं सत्रपुनीषभषतनोति ॥ मेध
पथोमेक्षतयेरमाणा विलोकनेनाकरवरहेतु ॥२६॥ अनुव्रजन्नरवतीरथो
तिहरेविदेशानकुशाश्वयातः ॥ प्रदक्षिणंहरिमविस्मय
निरूपयध्यानरतीद्वितीयो विरथोधसिध्येत् ॥२८॥ आकारशब्दाद
परेविरावेक्षनवकुर्वतीतः कुरंगः ॥ पुरोपयुक्तोक्तविचक्षणः सो रथ्या
पथस्जातरतेप्रदक्षि ॥२९॥ छिद्रकाणाक्षिकुकेटनाथान
कृतेदक्षिणतः प्रयातं ॥ नामेवरेष्वितरेतिनांतथापरेषांविणांवद
ना ॥३०॥ इतिरथगाः ॥ प्रदास्यतेदक्षिनवीतनाथोग्राम्यस्तथारण्यगतो
यथातः ॥ दासोधिकेकदमिषगतोनिभुक्षुपकावयवोतिनिद्यः ॥३१॥
इतिवयाताः ॥ नामस्वनावानगताः प्रवासेतेषांसान्नविनःप्रवक्ष्ये ॥ देवो
वेतिदासाः प्रतिवेषधकाश्चष्टेषुरस्तारविभाषमाणाः ॥३२॥ नानुव्रजंतो
नविनःप्रदासाः नसेमुरेवावपिसमाषतंतः ॥ अग्रेसराः शत्रुवधोद्यताना मथोपरेवं
नृपंविद्यथावत्सा ॥३३॥ अभ्यागतंप्राप्तनरंनकोमेमनेहनंरवहु
भोयेति प्रथांतिदेवो धिनतीत्यनरंविभीषणस्यापिवदंरतिं
॥३४॥ सगाधिपंकीर्तिरक्षन्नयमाजीरथंकनादाहुवगाः ॥ व्याघ्रा
योसिनरविनःप्रदिष्टाः शिक्षेत्रयाससुविनवुक्रोधाः ॥३५॥

इतिव्याघ्रकुलः ॥

व्याघ्रकुलनरोधथरोधगानां विरोधतोदक्षिणतः प्रदास्तः ॥ नथैवयानः सपुर
प्रवेशेरीहेतुतदक्षमानतेति ॥३६॥ शिलोमशंजुंबुकवर्तिकेत्राः साधेरगो
धाश्वकलासकाधाः ॥ श्वाविद्धुगालीदशाभल्लुकीद्याः सिताद्विड्याः व्रजु
नेप्रतास्तेः ॥३७॥ दासाविषक्षीरेकलासगोधा चिरुप्लुप्यांतःपरवीनरा
णांकार्यातिसिद्धाप्यविनादयंतिश्रेष्ठतुतंत्रीतेप्रमानतेति ॥३८॥ क्षेत्र
व्रजन्यपतिषःग्रामदीस्तस्यान्नदानीविवसप्रदिष्टः ॥ वसेतुयस्यो नेतदा
हतोहगोवरेसोकभवेतिदुःखं ॥३९॥ यद्यन्यजीवा वाशाकादिकाश्यः क्षेत्र
स्थितादक्षिणपथंव्रजंति ॥ क्षेत्रेनदुष्यंपरिपक्वसस्यंसचत्वरीतेनियमेनधार्यं
॥४०॥ वाशाकथः राज्ञबिलोकनाश्वानिधिप्रवक्तृपरेणरणेयमर्थं ॥ सदृक्षः सदृ
क्षैः वाशाकादिकानांदानेगोपिवासोनिद्रोवाप्रवार्द्धः ॥४१॥ इतिवाशाकथः ॥
एकोविदृष्टः सरटःसदेवनिरीतिकार्याणिसमीहितानि ॥ यदिहितीयोयदिवाट
तीयेदृष्टेपतत्स्याहनजीवनादाः ॥४२॥ कुर्वंतमुच्चैरधिरुह्यवृक्षा स्तानेन
शुद्धिः सरटंनिरीक्ष्यापततस्कलस्तान्सचयत्नंधिक्षिवावतस्याद्गतयातिरक्ताः ॥४३॥ पततिवंदिरोवाहतः शीकरः स्वचरणमुद्दरक्षः स्वर्थसि
द्धिकरोतिवाइतिसरटकथासः ॥ कीर्तिरक्षणरतानकुलानांसाधयतिकरणी
यमदोषं ॥ दक्षिणेनवनविनाप्रवेशंश्रेयसीवलुगतिविधमाणाः ॥४४॥
इतिनकुलः ॥ अनर्थतंतुगतिवादिनःसदासरागाःरक्तपटाद्दृष्टमात्राः ॥ दासो
लिंगामागतिरस्यदास्तोवामोनिनादोनिशिचोवहंतः ॥४५॥ विनायकाधो
दीनयदिक्षुवाक्यमानसुप्ताश्चगालाः ॥ गत्वारथोगामपुरप्रवेशेनदासा
वनाशोमगधंनिकानां ॥४६॥ इतिप्रथमतंत्रस्तदाहतिसिद्धेसतंत्रार
थेयः ॥ एषाकृतिकानांसमतः प्रवादाः सदक्षमरुपः कथितः प्रदीपः ॥४७॥ इति

इतिश्रीसत्तरत्नेसद्धर्मप्रासादेदोषरत्नेराजकुलेअपरनिरूपणंचतुर्दशोधर्मः॥
भेदोऽभवेद्भावितथंयथेतरेपिपीलिकानोराजकुलेनलोकः॥जोनातिसम्यक्
पुनिसम्मतेनरूपसथासंप्रतिसाक्षरतेः॥अत्यधिकर्णेजलजंजमाद्यं
गाढंघटेनेहपथाप्यनिष्टं॥स्तोकंथितावस्करनीरहेनोपिपीलि
कानोराजकुलंगवेष्यः॥२॥स्थूलाःकृष्णाधाःकपिलाःकदाचिद्गोत्र
एतेरेखांतिरूपेरेतेदिकास्याः॥विज्ञेनतासोराजकुलंगवेष्यंपिपीलिकानां
नितनाथसंसः॥३॥विनिर्गताःप्रागरतगर्भभागेकुर्वंतिरन्ध्रंबहुनेष्ट
तोऽः॥अन्नेविभागेस्वजनागमाद्यभवंतिरंध्रेदिशिदक्षिणस्यां॥४॥
पश्चाद्धेरावर्षतियातुधान्योविशिष्टनाविर्दिशिपश्चिमायां॥विनायनेर्
घटतिणिप्रयातिविनिर्गतासिद्धिदिशामतस्यां॥५॥जेवंविताःसंपदपु
नरस्याद्रासभागकुलीनदावत्सां॥ब्रूसप्रदेशेदिनसप्तकेनकामः॥
पिधायमुत्तवोगसिद्धिः॥६॥तत्पात्रयातेत्वयवतोघृतात्पात्रेसुरंजेवज
नयतिदीर्घं॥जयत्तनेनेर्थचरेपराधाःसुरेहलीदेवविलोक्यमानाः॥
७॥केदारस्थाःपदेवनेहजेसकुमघृतसमातरेषु॥इहाघृतांडाः
खलुचवनादेरेवास्थभंजेनयत्नेनृपः॥८॥यदिप्रविष्टाघृतघटे
घृतंडासिद्धंयहोरात्रकृताधिवासाः॥स्वल्पेरहोभिःकृतसन्निवासाः
सुमुक्षतिचोराधवनेतदानीं॥९॥ब्रूयोगृहस्थापतिनिःसंततिरना॥
पिपीलिकापादिसधर्मधर्मातरतिचोरापरणंधर्मातायतेवनृपनहोनिरत्नेः॥१०॥

तुल्यानिदाघेनभवंतियत्रविनिर्गताःस्वंबुघटस्यसंतः॥
धान्यस्वरूपेपुनरुद्गताश्चधान्याद्यघातेकृणकीटकास्तः॥११॥
आरनालघटसंकटाःशुभेधान्यघटेहिनपिधान्यघटाः॥सच
यंतिचप्रतानसोद्गतागेतसाहसचिरा[illegible]॥१२॥
१२॥तोयतृणंकलशाद्भिनालघाद्वस्वर्णेविवरात्रनिर्गताः॥नैहि
रंतिकपिलाःपिपीलिकाःइत्यशुद्धिमचिरेणपश्यसी॥१३॥स्वर्णरत्न
घरसघृतेयदासभवंतिसंस्कृतप्रदोहिताः॥स्वर्णरत्नघनरद्धिहेतवे
वःसदवंतिकपिलाःपिपीलिकाः॥१४॥अथेतरासुरुपिपीलिकाश्चेनि
र्यांतिचेद्बाधकमंतरेण॥अतोनुपासनपदःपदेहेनुवेत्तरेतत्पदवद
तिदृष्टाः॥१५॥इतिश्रीसत्तरत्नेसद्धर्मप्रासादेदोषरत्नेराजकुलगंधहस्तिदोषोधर्मः॥१६॥
कुंथ्वस्यइतिकोधिधर्मतपस्विकेतिरहगाधिकेतिचा॥कालदिकेत्रि
भवनेनलिप्तेतत्स्यराजकुलमुद्दीर्यतेधुरा॥१७॥सर्योदयेसवोह
रिद्रुवाणापतंतिपश्चाज्जलंतिकेनिपाताते॥कृताद्यभीतिप्रतरप्रदे
शेषुचेहतमुदेनवार्तां॥२॥घनागमःस्याद्यदराजकालेहि
नावसानेविफलंतदेव॥आहारकालेविहितस्वरायांपत्यांभवस्या
गमनेनरस्य॥३॥निधानलाभोनिधिरर्थयोगेद्वितीययोगेपिम
तार्थसिद्धिः॥पुत्रस्यवार्तिस्कृततीययोगेतुर्थेहानिर्विरतेनपत्नाः॥

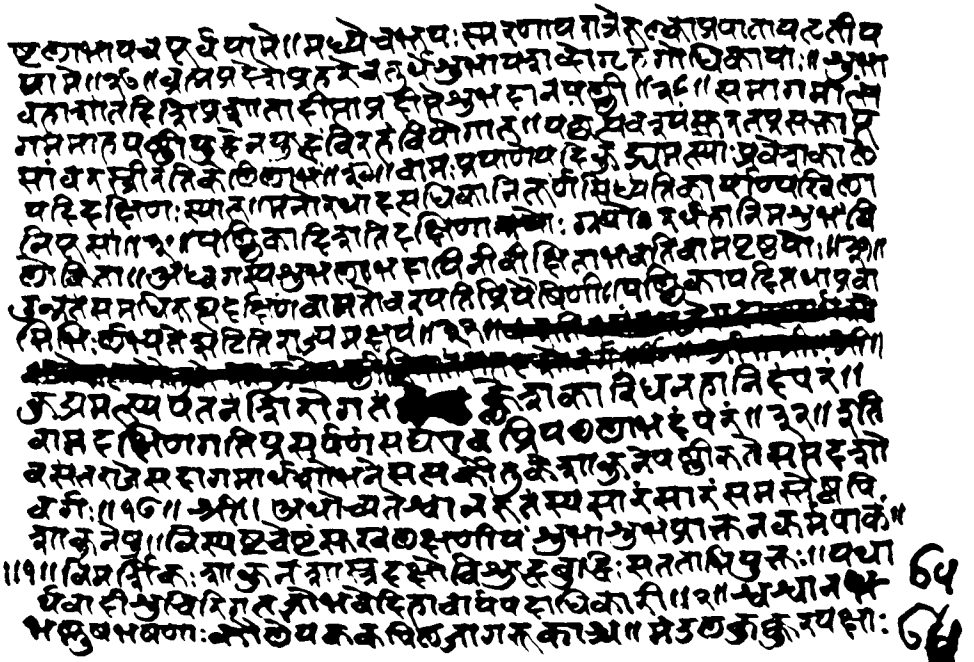

निनेत्रीं पुरतिरक्तिं त्रिशिखं त्रिशूलधरं प्रसन्नचित्तं कार्यसमृद्धिरस्तु
इत्यनुज्ञां दद्यात् ॥ इति पूर्वं दिनेऽधिवास्य ॥ ततः प्रभाते नवनीतेन
दिव्यसामान्येन चतुरस्रमण्डलं ॥ ॐ सोमसोमाय जनेविद्ध्यास्मिलात
कमण्डलुकं विधिज्ञः ॥ ७ ॥ पीतः सोमो वा कपिलो वा कृष्णायमः
शामरुद्रश्चनक्षः ॥ ॐ ॥ प्रचेतसः पितरः समीरणो धनेशो धनदो पि
मतेजाः ॥ १० ॥ विघातकप्रभाः सर्वे निजकाष्ठासमाश्रिताः ॥ ॐ ॥ इ
क्षीतस्रजोऽनुवादा वार्यर्घा क्यपुरः ॥ ११ ॥ एवंविधाः पञ्चकोष्ठेषु
क्रमेण दिक्ष्वष्टसोमकपालाः ॥ आचार्यो वाक्यानुज्ञातेनैव सामान्यत
जाविधिनाचेनीवाः ॥ १२ ॥ अध्यासनान्तरेषु पुष्पधूपनैवेद्य
पात्रतर्पणादिषु ॥ मूलेन पुरुषसूक्तेन प्रत्येकमाहुतिभिर्वह्निमा
मन्त्रैः ॥ १३ ॥ यत्रोक्तं नैमीयो विधिस्तत्र मध्येऽष्टसु मूलेन ततः पु
मार्थी ॥ घृतमद्यमधुरणोपहारो घृतकूलोपचितश्चतास्यः ॥ १४ ॥
तविःसनुर्देवरसस्यकार्यो नाविधेर्मन्त्रवरैरमीभिः ॥ ॐ ब्रह्मणेपाश्वे
चन्द्रमोस्त्वाय ॐ तेनप्रपलायविडंपपा ॐ मंडलाय स्वाहा इ
तिचेदने ॥ ॐ भस्मूधाय स्वाहा इत्यक्षता ॥ ॐ कपिलाय स्वाहा इतिपुष्पं ॥
ॐ यक्षाय स्वाहा इतिधूपो ॐ त्रिनयवते स्वाहा इतिदीपो ॐ रु
कोलाग्निमानिने स्वाहा इतिफलं ॥ ॐ बलिसंज्ञाय स्वाहा इतिनैवे
द्यं ॐ सर्वसिद्धिप्रकाशाय स्वाहा इति नैवेद्यं अर्घ्यं ॥ ॐ एतद्वः

तिलेतिलाक्षिरागस्तिलेदिव्यक्षानिनस्तिलेप्रसक्षवचनस्तिलेक्षि
पस्तिलेस्वल्पप्रियस्तिलेषट्गुणस्तिलेभूरकोनमस्तिलेदृढमर्घ्यं
गृह्णते दृढसंबलिंगृह्णेदृढसंबृद्धिस्वाहा ॥ तत्रक्षायस्तैलधर्मा
सयक्षानदिनानिकार्येषुवधोविदध्यात् ॥ हीनोविधिर्नसदृसस
यःसर्वोपिलोकेनाद्रनोगृहीतः ॥ १५ ॥ एवंविध[illegible]धर्मानिवेदितिवि
तेविमुच्यकार्यंभषणेविनेतासमर्प्यपितृपितृतागतस्यवेदादिकं
तस्यनिरूपणीयं ॥ १६ ॥ इतिश्वेतिहितेधिवासनाध्यायेद्वितीयोध्या
यसनानिबलिप्रधानोनिर्नुनोधनातृ ॥ तस्येश्वेदादिकंपीसितेषु
राजयादिकार्यंपुलिनंपयानः ॥ १७ ॥ कंदुपनारःखलुदक्षिणेनतस्ते
नयाकंपखणेदधाति ॥ प्रधावनम्रीकृतराजचक्रेराजयाधिपेवंवप
दृवेधा ॥ १८ ॥ कंदेणकेदुपतिदक्षिणेनयक्षोपदावातकंतदानीं ॥ प्र
भातमातंगघटासमृद्धिंवेसमेतंतदधिपतिंवे ॥ १९ ॥ उद्घाटवे
दक्षिणमक्षियक्षोतस्तंगटपतायथदक्षिणेन ॥ यस्याधिपेकेपभवे
त्सवैनान्याक्षितीदालक्षोसितयादपना ॥ २० ॥ कोलयकोदक्षिणक
र्णेदर्शकेणकंदुपतिदक्षिणेनायदातदजल्पतिगीतनाघविनो
दपुरेपधिपतिंवे ॥ २१ ॥ कंदुपतेदक्षिणपाणिनावेतस्वसारमेको
नदृष्टेतदानीं ॥ भभेःप्रभातेःसतपेनिषाकोभंगयानिभोज्यानिविभ
वंति ॥ २२ ॥ वक्षोथकंदुपतिदक्षिणेनस्यपाणिपादक्षभयेसदानीं ॥

तुरंगमातंगमतिष्ठजाविगवादिसंपत्सधिवीपतिर्वा॥३३॥अगम्यपाद
प्रभवैः प्रवलाछिखनरवैः धान्यद्रवस्वकीयं॥ यत्रोपधाबीजनिबंधु
नमतिर्वाहानीरुपतिस्वमाग्यः॥३४॥प्रदक्षिणंचेष्टितमीदृशं
स्याद्येविधेतत्रफलं प्रदिष्टं॥ प्रसोनुकूलंसकलंतदेव्याप्रतिकूलः
कृतवामचेष्टः॥३५॥अथवामावदिवामतश्चेष्टाःसमासतोनु
चानकोपः॥ कोलंबकोधास्वधिकंकरोतिकुंथप्रतिपादनीयं॥
३६॥प्रतोदयंचेत्तुरगांतनाद्यंवितरत्सवंद्यांपरप्रसादेन पुनस्स
देवसिद्धिंनयतोहरातिप्रसह्य॥३७॥हीमाक्षिधायांयतिचेष्टितान्या
प्रवासगाद्यंतिरयंतः स्युः॥ द्यौतापिकेवतिचलत्रिधीगुरुस्म
रैश्चिरकालभोग्यं॥३८॥दिक्चेष्टितस्थानगतिस्थराख्याःपूर्वोहता
ताःखलुपंचदीप्ताः॥अथैतथामीवाकुलचेष्टनेत्रिवर्षिकैः पति
भावणीयाः॥३९॥इतिश्वचेष्टितंसमाप्तं॥ श्रीः श्रीः
वरस्यकन्याहरणेघातस्यकुमारिकायाःपतिमर्धमर्धयेयाः॥आस्यावते
न्योन्यपरीक्षणार्थंत्रेणचेष्टासमासतस्य॥४०॥कौलंपतोहृ
क्षिणचेष्टितःस्यात्कन्याविवाघातवामचेष्टे॥अन्यासमंकेलिवते
सखेनतयोद्वयोस्साध्यमहाविपत्तिः॥४१॥कंकुर्यतेदक्षिणमंगमाशु
स्पर्धेयदर्धंवरणेहदिस्थेतुदाप्यवेत्सोमततस्तदेवांगमाशुकं
पनमप्रवास्तं॥४२॥उक्तेष्वयस्तेवदिदक्षिणेहधिकंकरोतिसाद्रेम

णिकेघटेवा॥मत्रेतदानींपतिणीयतेयासाकन्यास्याद्यदयंवदुप
त्रयुक्ता॥४३॥अंगानिवामानिवपन्निनानिविद्याश्चदाताग्रहमु
पागतेन॥श्यामुक्तिकन्यामविवातमीपायसाभविष्यीकुलहर्षयंती॥
४४॥कोलेपतेपद्मरणेघटस्यस्फुटाकिनाकोभिमुखेवाधुपेतिः
नेसार्धदाभटकुंडमारीहरणेहयाविद्धयाजनासी॥४५॥वामां
घ्रिणाकर्षतिनासिकाग्रंकुरुतेवाभ्रुवितत्वदाचित्॥यात्रेनयो
गाकुटिलप्रयातिनेष्यस्तथाःकपिलःकुमार्याः॥४६॥हृदेतथेवाम
करेनवेतनेतत्वदेवनेतत्वदपिद्वयावदत्तो॥अंगानभस्मास्थिनखादिके
पुपत्रवर्मीसेभपणःपतंतः॥४७॥पक्षैःसमाकीर्णतिकभ्रमन्यंप
योनिसन्यांश्चतयोनिमाहुःस्याद्रागकृत्कौर्यहरेपुनस्याकचि
त्तदास्याद्धितरेतरस्य॥४८॥प्रश्नेवरार्थंविहितेकुमार्याकस्याद्गमच्छे
दःशुभदानचान्यः॥मत्रेवरस्यानुपनिपुंसकेनश्रेतसपतीभपणो
भविष्यतीति॥४९॥संपाद्यवामंकरणंतिकाप्रवीतिसोगत्रियतांवरस्य॥
यस्तोलितेनरत्नतिवामपादंविलेखनेरसिध्रमणाद्वितेन॥५०॥मत्रेनि
जलोहिहिरण्यवामंप्रयातितस्यादयितानुरामी॥वामांघ्रितेनस्प
र्शिणिकावरस्यमहानमेयावरणंवदंतिहतातिपेशलक्षि
कर्णेनभाकरभंगवामांघ्रिसस्यत्रनतःकुमारीवरनेवरस्य
गृहेवरस्यपोषरहृष्टिमतीकुमारीमेव॥कुमरण॥५१॥श्री

नेरेप्रपन्नेषिकुतोपितेतोः भूपालयोः स्यान्नरणंनसंधिः॥ ८८॥ श्रानो
युभावप्यभिनरवसोयक्षः पनेभातिबलाद्बलिनेत॥ धर्वनदान्योरप
तिर्विशिष्टः स्तोभपतीजेतुमुपेतिरणंतावुभौ॥ ८९॥ प्रध्यातवानेकुलदासतये
नेवेद्यपक्केनगृहीतमुक्तनाथेनतेदीयःप्रणयेनतस्यनिलस्यनस्मा
तप्रणयेनमित्रं॥ ९०॥ प्रध्यातवोनरवतरणेनमुक्तनागृहीतोबलिनातव
मगाक्षणंभाविधयुतेभषणस्तीयसस्यावस्त्रभंहरतिः
९१॥ येनेनमध्यौदुभयोगृहीतंमरणंतिपस्यप्रणयात्तदीयः॥ श्रानो
यहिकावपितोनिहंतिनयसरातिः सतदासमित्रं॥ ९२॥ सनभुतोपद
धिरोधभावोसपरंतीयेनभुनातदन्नं॥ श्रानोतदानीसमुपेसवेदयं
श्रोसदासधिविधायिमित्रं॥ ९३॥ आदायचेद्दुष्कलकेशरज्जुंलता
हिकेश्वबलिनविजित्वा॥ स्थानंतरंतत्रविधायदासुरजातसंधाश्रि
यमाहरातिं॥ ९४॥ ध्रुवंरणोस्तीतियदानुहृष्टप्रध्याचुनोःकल्पितराज
मन्योः॥ एकोपिचेदृष्टपरंकरोतिवांतायुहंभवेन्नरप वीरवृंद्य॥ ९५॥
दिरस्यानुवेष्टानिरहःप्रयासेःकथंसरंगरहिनामी॥ चलेमिनेतेर्ष
दिनुप्रदीपिःस्यान्नरंसंधिनवेसगरोयं॥ ९६॥ श्रथाश्वरदिश्रुधिमित्र
हस्तानिमीलितास्थविरस्यहस्ताः॥ कोटित्यगामीनिकटंत्रिलोका
प्रियंकरः॥ श्रानरहातिमुहृत्॥ ९७॥ यशोधवलेवरवीस्यमाणःनरेंद्रो
धुनोसुसातप्रधनंनयोधाप्रसर्पसपरसगासासस्परावप्रशमाय

यनृवरानयाशोः॥ ९८॥ प्रदक्षिणादुत्तरमप्रदक्षिणंपरहातसंधिरणो
नमेतिः॥ परस्परंतत्कृतसंधिनासहनहाभुसंधिःप्रथमंरणेवि
रात॥ ९९॥ सोरणंनेषविधत्तेविपुत्रेकृतेपभुसाधवेति॥
चेष्टासमनसाःसमासतस्यपवेरहानीसमरोहिघोरः॥ १००॥ लोलं
धूलयोलयतेनरेंद्रोसबांधनानासपरंतविरेंद्रः॥ पलंडवेगाहतेव
योसोऽरतिंगायुधिजागरूकः॥ १०१॥ शुभानिमित्तहितधीरदंडा
तप्रदीपंचकृतेयहिस्यात्॥ प्रध्यातवोनिष्कलमाहिसंतपणंचितेपत्नी
ममनेति॥ १०२॥ पुरंविधातुंबलितस्यनध्यातभुरंदरस्यावसरोयतस्य
साहसस्या॥ मोहेपकोमरचतिध्रुवाद्यावसरोयतस्यभवेज्जय
श्रीः॥ १०३॥ निर्धूततोमहिरतोपसंयोयस्तापुरंसंविशतिप्रया
ति॥ जूर्णासतात्स्यजयंनिपुरंपराजयंवामनतिर्निधत्ते॥ १०४॥ हि
नोतरेयस्तनरोपपुत्रः॥ प्रेमकरोयानिकमेवतस्या॥ वोहमंधे
वसयेतियातुरयाविकेस्याच्छुभदंनिमित्तं॥ १०५॥ धुवंनरेंद्रःकर्ण
केलवाणिपुत्रेसिसेस्यानदुवेसमत्रं॥ जूर्णंस्मृतंविदितंवामचे
ष्टांपाशानिबंधकपिलःकरोतिं॥ १०६॥ चक्रेपुरोलिपुरुकिंकाजी
उनलिखन्नसमुत्थापयत्र॥ सस्तेपुत्रोविनयेनपुत्रः॥ श्रापप्रियं
तानोविधातिहिहृद्॥ १०७॥ इतिवसतं॰ वा॰ सहा॰ अंक॰ पृथ्वीवर्णं॥

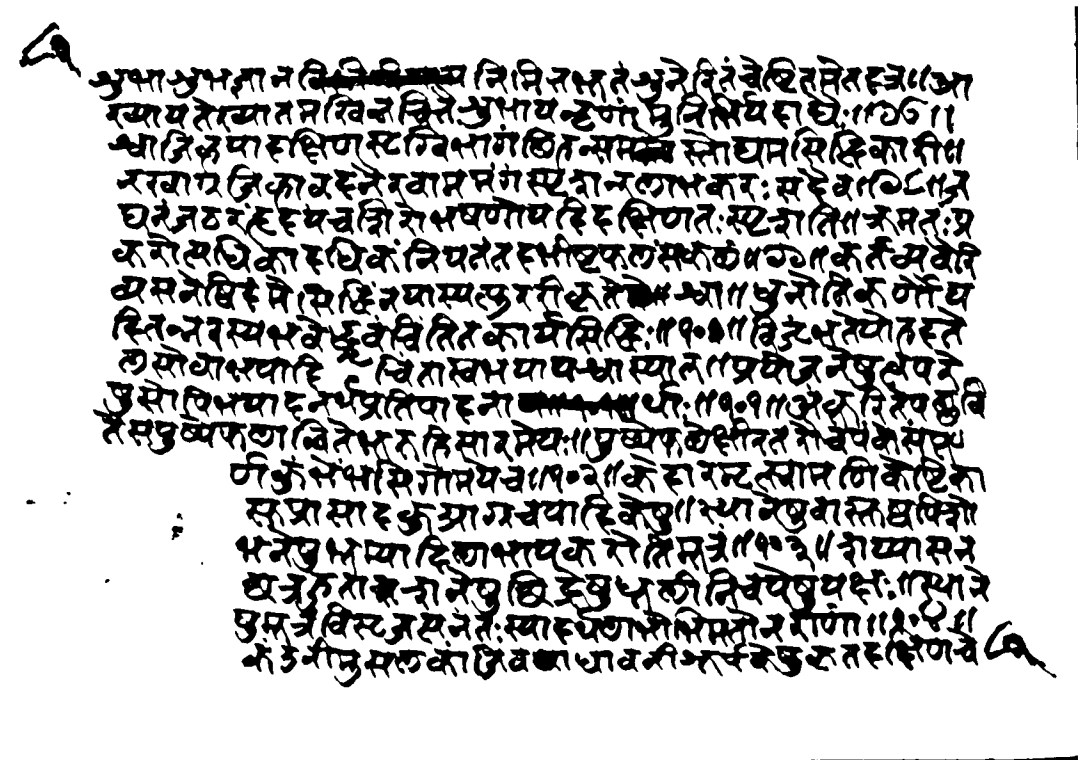

मंत्रमाविचिंत्य चित्वा व्रजेत्पंथानिरूपयेत्। सदाशकुनं वामादिदक्षिणभागादक्षिप्रयाणेप्रवणः प्रशस्तः॥ वामप्रदेशात्पुनः प्रवेदोप्रशस्यतेदक्षिणभागगामी॥ यानेप्रवेदोचसदाप्रशस्ता सन्त्याततिः स्थानविपर्ययेण॥ नचेष्टितेप्रत्युभयोर्विरोधः॥ शुनीशुनोरञ्चतिचेदसिद्धिर्विष्ठांशुभंवावसनस्यरक्तं॥ शस्त्रेणपुरःप्रधावन्॥ शृगोलयोर्जल्पतिनिश्चयेनप्रयासिनासुन्दरयत्रतत्रा॥ तीक्ष्णंवदित्वामहिषीमभीक्ष्णंनिवर्ततेस्थास्यतितंपुरः॥ अतः॥ शृगालस्यतुजल्पतिसप्रशस्तंदुःखेकृतेगीतिरुदस्यतात्॥ आयातितुष्टोमिथुनोपदिष्टश्रीडांप्रकुर्वन्विलुठन्सदाग्रे॥ घृतंसनीध्रंवपुषाभ्युपेतंप्रशस्यतेधनधान्यलाभः॥ शुभप्रदंवासदनीचयोपितांप्रशस्यतेप्रस्रवणप्रदोसौ॥ अतोन्यथादक्षिणतश्चदोषोव्रजन्दक्षिणगोविशस्तः॥ गजोश्वश्चाध्यासनदाहदेषुछत्रध्वजोतत्रवकसंहनेषु॥ कुंभेक्षिकासंचयवासनेषुपुष्पोणमुत्स्रज्यफलादिकेषु॥ व्रजेत्सुरोसौपरिसंस्मरित्वासदेवतंस्विष्टतिकार्यसिद्धं॥ निष्ठानभोजनवसोमनसेस्यात्सत्रेणशुद्धेनचशुभ्रभोज्यैः॥ तुष्टःसदृष्टःसपनानिरोगःउत्साहयुक्तःपरिहृष्टकायः॥ सतेलवेलोपि

मुखंप्रसन्नंयस्यसेदृक्षिप्रतार्थसिध्येत्॥ अनाघविघ्नामयगोप्रयातिनवानिविभ्रद्दृशेःसदेवा॥ वामोपसर्पोप्यवलोक्यमानोमनोरथंपूरयतिध्रुवंस्वा॥ यस्यःपुरस्तादवनिर्विलग्यात्मुखेपतद्यतिचेत्सदानीं॥ तत्रैवदेशेदक्षिणस्यलाभंब्रवीतिकार्यंनहिसंशयोत्र॥ यातारमाद्रिघ्रतिसंप्रयातितदानुलोमेनचसाप्रयाः॥ मधीयवायोविनिहंतिकोऽकेनापिपादेनचसिद्धिहेतुः॥ आदायपक्षःकुसमानिधावन्ब्रवीतियातुःविपुलासमृद्धिः॥ हृष्टोविहस्तःशुनकोविलानिनिहंतिकार्योणिसमीहितानि॥ यानेनगच्छन्पथिकेनसार्धंदृष्टातिरम्यारमणीधनेवा॥ व्रजेत्समार्गेसतदक्षिणेनकोलेचकस्तस्करसंहतिर्वा॥ आदायपत्रंहरितंयदिस्याद्वीनंवावानवगोप्रयंवा॥ प्रयातियातुःपुरतस्तदानींराजप्रसादंनियतंब्रवीति॥ स्थानांतरंविभ्रदुपानहौचेत्सुयातितद्व्याहरणंयदातु॥ आसेपुरस्तात्सहयातिनोवाद्दात्युपानद्वनदंसदर्थं॥ आकीटसमुद्रवपुरंतरंतद्व्यतेसंवतितंशुभदः॥ चर्मध्वजंप्रथवास्थिविभुंविभूदेषमरणंविदधाति॥ केशास्थिवस्त्रंकपालंतुषंगारक्षसंधनखंपराणि॥ वज्रेसमादायचयातिवातद्गोचरात्तिभयावहः॥ सुवर्णघंटाभरणाचमंतुःईक्षीवरत्नादिचबंधनाय॥ घातायनिर्वाणमलंतमा

मंकटेषु ॥ ४५ ॥ यात्रातेऽभिनेदिगंतेयदिवाप्रदीप्तेदृष्टेप्रयाणप्र
तिषेधश्रीरुक्तावमानोतुशिवापुरस्तान्निर्मुंजेयस्यापदंगा
धसिधोः ॥ ४६ ॥ गोमेषसन्येपुरतश्चदृष्टेवृषःशिवाजल्पतियत्र
तत्रागमोतिवेगाःप्रथमेशिवावेदकोर्धवेरसरदनेच ॥ ४७
रुपाद्दशार्थागमनंतदीयंतुर्यंक्षतिःपंचमकेधनाप्तिः ॥ वाणिज्य
सेयादिफलायषष्ठेभीःसप्तमेस्याद्विफलोद्यमस्तु ॥ ४८ ॥ रुपस्य
यात्रासप्तमेपुरस्तात्प्रयातिचेद्वैरिनिवेदयेतां ॥ जुगुप्सितावे
दिषराजयंतंजयश्रियाभिनंतंदृष्ट्वा ॥ ४९ ॥ शिवारवेर्नुवतिं
दृष्ट्वाचातद्वास्यतुवत्साःस्तनंदातुंतीव्राभवेत्सतीवाध्वनिवा
शिवासाःस्याद्वैःपुरःसापिमनोरथघ्नी ॥ ५० ॥ कार्यंतदेवंप्रयु
ज्यमानंश्रेयप्रदातेदिशिवाशिवाद्दष्टा ॥ शिवाप्रदीप्ते
दिदिशिप्रदेशेसमारटंतीमहतभयाय ॥ ५१ ॥ भयोद्यतेदीप्तदि
शिप्रदीप्तेःनीरुद्वणातंतिमहांतिदेवी ॥ भयानिसर्वाण्यपि
दिनातनादावांतस्थिताभेरवभयावहत्वे ॥ ५२ ॥ यदातु
मद्धुत्रणेत्रणाद्यैर्दृष्टागलीकुरुतेकदाचित्तदाभवेत
त्रिविधंनीचभयंमहद्विजलोचनेभ्यः ॥ ५३ ॥ इतिवसंत
राजेसदागमार्थेशोभनेसप्तमोल्लासे शाकुने शिवारुतयात्राप्रव
र्णनंचतुर्थंपटलं ॥ ७१

स्थानस्थितासारविरोधभाजांरेविक्रियानामुपदिश्यतेवा ॥ शिवा
रवैःस्याद्दिवंशिवंचविनिश्चितंधीमुनिसत्तमेन ॥ ५४ ॥ करोति
फेकेशिवइतिसर्वेदिक्स्थंदातदाख्यानविघातदुःखं ॥ शिवावि
लेखांचितावसंस्थानरोदस्थानंचतिरेदेभयाय ॥ ५५ ॥ दिशं
तरंगेतिविदिक्षुदिक्षुसमंदकारुण्यरवातुकाचेत् ॥ अपसव्यगो
तनयदृष्टागलीयस्तस्थासाकथितागतिर्नैः ॥ ५६ ॥ स्थित्वाप्रती
चेकुरुतेविभागेज्वालामुखीकेलुलतेतिनेदं ॥ ग्रामस्यवस्य
प्रकरोतिनाशंतस्याधगतिंतिष्ठतियस्यपृष्ठे ॥ ५७ ॥ ग्रामस्य
स्यपुरःसमंवाप्यस्यज्वालामुखीमुखेतिकेलुतानि ॥ विवि
करोतिवेलाकुलकेशगातीतद्वासिलोकस्यभयंप्रदातेः ॥ ५८ ॥ स
शब्दतांगच्छतिनिश्चयेनलोकस्यवास्याद्दसमंरवंप्रभूतं ॥ ग्रा
मोत्तरेसप्तदिनात्तियावत्तद्महाभयोसादितपेक्षतानि ॥ ५९ ॥
करोतिवेदाकुलतेतदानींतद्वासिलोकस्यभयंप्रभूतं ॥ प
श्चाद्दिनेयावदहानियेचशिवासमीपेनगरस्यपार्श्वे ॥ ६० ॥
विरौतिघातंविदधातितस्यभयंचवक्त्रेःप्रकरोतितस्यं ॥ ६१ ॥
पश्चाद्भेरवालकपक्षिदेशाक्रूरारवान्याहरतेऽटनीं ॥ व

कुलनाशकसूत्रदर्शनं ॥ एवंप्रयत्नप्रभावसमीहं मानाविधैर्यपरितो
षितेहि ॥८३॥ आज्ञेषिकाक्षेत्रदर्शनसंतरुहिंसानिमित्तकीत्रि
तयेनसाधं ॥ अनेषांचसप्तप्रयद्विरोतिरेहनेयस्करीनेवुकेमेहिनीया ॥
८४॥ हितेविणासर्वसमीहितेषु दक्षीसवानीकुविकेरवाशु ॥ दूता
धिवासाकृपयासदेवदोवाकृतेतेनयतेतविद्धान् ॥८५॥ इतिवसंत
राजेसहागमार्थंवाभनेसप्तमोकुलेवाकुनेद्विवाकृतेवाहिविधानप्रकरणं
षष्ठं ॥ ६ ॥ अथप्रकरणोद्देशः ॥ तत्रसप्तमावकेप्रथमतः ॥ तत्रेहिकुलेनप्रायो
त्पत्तेकाहद्राक्षिवादितः ॥ १ ॥ स्याद्दिकुलेचनंपाम्यंद्वितीयंनवभिस्त
था ॥ त्रिगुणैःपंचभिःपंचसप्तसप्ततीयंस्मृतंशेषकं ॥ २ ॥ अष्टाविं
तिरंतंचतुर्थंपात्रिंशधुस्मृतं ॥ प्रोक्तंषोडशभिर्दशैःस्थानमत्रंच
पूर्वदग्नं ॥ ३ ॥ वृद्धिप्रकरणंषष्ठेरुद्रैर्हाहाकोस्मृतं ॥ षड्भिःप्रनष्ट
शेषः षष्ठं रुद्रसंख्याकाधिकानतां ॥ ४ ॥ इतिचसप्तमाङ्गेसहागमार्थंवाभ
नेसप्तमसप्तकोतुकेवाकुनेविवादितंत्रिंशद्वाकृतमेकोनविंशाधिकशततमं ॥
यहंत्रवाक्येसकलकुलवाक्यप्रधानंबहुप्रासिद्धं ॥ प्रभावतीनंदनतं
जहातिनहाप्रभावंतुसदाप्रयुंक्ते ॥ १ ॥ त्रिशोचनश्चाथकस्यदनायवाग्रा
स्वपदपत्रवाकुनानिजार्थं ॥ जिगीषतेतानवाकुनानदीषानुपादि
तारनेदिशेवा ॥ २ ॥ इहहरथजभरोद्धताधमंहारणेचित्रशिरंवजेवा
॥ सिंहोवहारोद्यमितेहरीहःसपत्नवंशंदृढयेत् ॥ ३ ॥ अतोविधानं
स्मृतमथाविदृष्टं ॥ स्वप्नातराघत्रिधादितंतत्सकलंप्रदंतवाकुनंवदंति ॥ २ ॥

तेनाधिकंततवाकुनस्यप्रधात्कस्यापिकेनापिविभावनीयं ॥

शिरस्यपथावदुकं ॥ १ ॥ प्राहेश्वरालवाकुनवाक्यसारंसम
स्तसहदेववाक्यात् ॥ सारंवचःस्यतिभुक्रमंकरंवाहिवाक्यात्रिहस
त्रहीतं ॥ ४ ॥ एतेचराद्रोप्रतिपादितालसंविसत्याःवाकुनाःप्रदिष्टाः ॥ ५ ॥
नरोःप्रमाणंस्मृतयःप्रमाणंलोकेपुराणंतथाप्रमाणं ॥ विभुद्रुद्रेस्थि
चरस्थावास्तथाप्रमाणंवाकुनागमोक्तं ॥ ६ ॥ अथापरेक्षासकुपाचरद्भिः
स्यातासदाद्विक्षितवाकुनस्य ॥ स्याद्येहिकानुष्मिकसाधनंतात्रिवर्गसि
द्धिःवाकुनागमानां ॥ ७ ॥ आस्थादिदंचास्मिन्विष्यतीतिप्रभृत्ययंवाकुनि
कोविधिस्यान्निश्चिंतयोवत्सिकानितेषांत्रिकालदर्शीगतीतसःस्या
त् ॥ ८ ॥ कुःस्वप्नदानिद्यहरंपविघ्नंश्रेयस्करंदुष्कृतनाशनंचा ॥ एतेतदालो
किविचंगहेपिततोहिसद्धिनाहिसोतीत्यलं ॥ ९ ॥ दारिद्र्यविद्रावणना
मधेयसंस्थापतेयत्रहेसदेवा ॥ हठेनतत्राविपदंचराकोनेराकृणति
ष्ठतितत्रसपत्नाः ॥ १० ॥ प्रतिष्ठितेतिष्ठतितिष्ठमितेर्थंसगछतेतिष्ठतियुध्यतेच
त्स्यादियत्रछकुनेनकुर्यात्तेजस्तेनसयातितिस्वकार्यात् ॥ ११ ॥ उत्सा
हाधिवसायाधैर्यंकुनकेराआतिसेवकं ॥ पुरुषकारविधा
जयंदलक्ष्मीप्रदृष्टेप्रदं ॥ यात्रानेत्रसाधनोषधविधोसिद्धिप्रसि
ध्यादिदंप्रागुक्तादितंकर्मपाकविभुनप्रोक्तंमहावाकुनाः ॥ १२ ॥ इति
श्रीवसंतराजेशकुनशास्त्रेसहागमार्थवोधनेसप्तमोकुतुके दारि
द्र्यविद्रावणनामसप्तमंवाकुनेसमाप्तिमगात् ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

अथप्रवक्ष्यामि महाप्रभावं कल्पं प्रदिष्टं राजुनंदनाय ॥ शुभाशुभं वे
नविधाय सम्यक्रूपश्चादिदीक्षां प्रदद्यात्सुगणाधिनाथं ॥ विधेयमावेदपकर्म
वेत्तारमाहूय सुधीसंपादयेत्तं देवताया: ॥
गुरूपदिष्टेन मनुंजपित्वा गणाधिनाथंजपदक्षिणाभा मंत्रे
स्तरंजकत्वा मुनींद्र ॥ पुरादिनाथान्नवनाथसिद्धान्सुराधि
पान्वज्रसमप्रदेवा विछन्न ॥ ३ ॥ सप्तर्षिपूर्वान्ऋषिमादरेण
सतीं जगद्धारीं स्वगुरुंप्रणम्य ॥ संप्रार्थयेद्देवजगन्मयीं वि
तेयंराजुनोस्तुसत्यं ॥ ४ ॥ हंसमंत्रप्रविधायधीमान्संमार्ज
नीद्वोधितभूप्रदेशे ॥ सद्यःसमानीतजलेनसर्वंसंपादयेद्देवस्यं
पुरोमनीनं ॥ ५ ॥ आनीयगोगोमयमाशुविद्वान्स्वयंततोमंडलं
मादधीत ॥ [illegible] ॥ ६ ॥ गोधूमविक्षेपनदिग्रामधी [illegible]
द्वाःसनोजपत्रेविनिवेद्यनीयाः ॥ द्वारेद्वायोर्मध्यगतंविधिज्ञा
चा [illegible] नतत्रस्थोवरणस्यमध्ये ॥ ७ ॥ वज्रोरुरत्नंत्रिविनिवेद्य
विद्वान्प्रपूजयेद्दक्षविलोचनाद्यैः ॥ नैवेद्यपक्षात्तरदक्षिणाभि ॥
रागाध्यतिष्ठेत्तरणागतोमे ॥ ८ ॥ पुष्पस्यसाक्षात्तविलोक्यतेय
सयोमयासावरुजोर्धमीयाः ॥ आहूयचैवंमधिगम्यबुध्या
ततःप्रणम्यान्प्रविधायपश्चात् ॥ ९ ॥ सीमंतिनीमधिरुह्यताता

धिवासंपटकांसमानीयविशुद्धचेताः ॥ प्रसारितेयासिकृमिं
काद्यांधान्यस्यपुंजेविदधीतपश्चात् ॥ १० ॥ तस्योपरिष्टाद्विनिवेद्यप
गरवंडंनिधायाअधिरुह्यतिष्ठे ॥ अथवोपविश्यतधान्यपुंजेमध्ये
धपटकंविनि [illegible] ॥ योऽयपश्चात् ॥ ११ ॥ निवेद्यकापेसकलस्व
कीयेध्यानंयथोक्तंप्रविधायमंत्रं ॥ गुरूदितंनामनन्यचेताः शतंजपेत्
तत्रजनोक्षिणार्थी ॥ १२ ॥ ध्यानंतसीमंतिनीमधिरुह्यताधिवासावसक्तिः प्र
दैःशोभितसत्प्रदेहां ॥ देवीमहोडामरिचरीसुनीलासिचेतुंडांप्रणमा
मियक्षं ॥ १३ ॥ अथमंत्रः ॥ ॐ हीं श्रीं नमोभगवतिसकलसीमंतिनीवि
रोचिलासिनिमहामायेनीलवर्णेएकेमहायक्षेहविसर्वपुरुषार्थसा
धिनिमत्रासिकेवितसंकथयस्वाहा ॥ अनेनमंत्रेणतुरूपदेहात्मा
नंप्रजाद्रिकंमाहधीतं ॥ एकाग्रचित्तःसकलप्रकारान्विवर्जयेन्मा
नसंनानिपरेतरत्र ॥ १५ ॥ एवंसकलंसंपूर्णतोधसिद्धिः स्वकीयकार्य
स्यावश्यंवदेत् ॥ देवानिशायामधिरोहणेनस्याद्वकथानात्रा
इतिप्रदिष्टः ॥ १५ ॥ वज्रोरुरत्नंजनीविनिवेद्यराजो [illegible] जयोभवि
नादानेच ॥ १६ ॥ एवंसकलंसंपूर्णतोधसंपन्नं [illegible] नीजयमानमंत्रेति ॥
१६ ॥ सगीकलंसंपूर्णतोधसंपन्नं [illegible] नंनादोनिशायामधिरुह्यघव
लिंतं ॥ विद्यापरंवंमतिमानरेणोपुरंविदध्याद्विधिनिष्ठनाम
१७ ॥ वाणिज्यसेवागमनागमेषुप्रश्नेष्टतत्रनिवेद्यनीय ॥ सुवर्ण

कन्याऽग्निष्याभ्युपेताविनयैरुपेताऽपतिव्रताधीनिरतागुरुणां॥
पश्याऽदृशास्यदिकंप्रभुरुक्ष्यतेहालयवासमावेदयतेकुमारी॥
इतिद्विजोवदतासेषातिमैत्रेरतांक्षीवितप्रकाशा॥४३॥
विधाटकाष्ठाऋजुरुक्षस्यरोहालघुकासुदृजल्पतिकन्यकेव॥
मसप्रवासागुरुभक्तिपुत्तापतिव्रताधर्मपरास्यात्॥४४॥
किंसाधुरत्निःकिमसाधुरत्निर्वैरंकुमार्यारतिवित्तयत्या॥४५॥
एतेतस्यपरीक्षणायकोहितप्रभप्रोविधिताः॥४६॥धान्य
स्यपुंजोपरिपत्रवीसासंस्थापनीयाःऋजुकाद्वोवा॥ततःपत्न
परदृक्षीक्षणीयस्यसोतेताकुनिकेनसम्यक्॥४७॥एतस्य
एवोद्विजाग्राश्रितस्यप्रवक्तिरोहणवरप्रवीणा॥
वीर्यानतद्दुर्जनसंगदंधयंवदान्येषुभुवनेषुमान्यं॥४८॥
अग्निस्थएवोदधिवाडवस्तद्वन्नीचप्रवेशनरोगः॥
प्रतापवाल्लीसकलासतेहुःपरोपकारावहिकठोरः॥४९॥
चंडोदयावर्जितचित्तवृत्तिःक्रूरःकठोरोदृततीक्ष्णवाक्यः॥इत्यंव
दःस्याद्विजस्यैकाग्रस्यवाप्याश्रयिणःपुरेतान्॥५०॥सा
पापप्रपंचःकुटिलःकदर्योनिंद्याप्रणापीद्विजदेवतानां॥भ
क्त्याविहीनेश्वरदूरगोवानःकथितवेतंस्याद्

कपानेऋतिरागत्या॥एकाद्देयद्विजायार्यवरिष्ठबंधुचिट्
ग्रमातापितृभक्तिपूर्णे॥वदान्यिरकापरिवृत्तिसत्यधःस्थ
काष्ठाऋजुकस्यरोहालघ्वीविहारचतुःषष्टिकलाप्रवीणा
मनोरवक्त्राप्रियरत्नकुर्णा॥भ्रमद्भवोवाग्विदुषांकुलाग्र्या
स्थरागविरोहणाऽजल्पतिगारएका॥६५॥प्रवा
सनीलेश्रपणेबहुनिर्विडवादीविभुनेःप्रमत्तः॥वा
यव्यगात्रमणाद्रोषमोदत्विधःस्याद्तिवत्रिएका॥६६॥
दृष्ट्यासनुज्ञंतितमविनीतिःदीनप्रचारेःकृतविप्रपत्तिः
कोवेतिगात्रमणेनए
काप्रयत्निभायाद्धरदृद्रोसो॥६७॥इतस्ततश्चंक्रमणक्ष
मःसन्नधनेनहीनोनितरांतपस्वी॥जेष्यावरोपकथितंरह
स्यंपद्मकपेत्राप्यगएगमत्या॥६८॥विधानविद्
सर्वज्ञनेनमान्यःसकपिर्दक्षःभुविंगतज्ञः॥विधाटदि
नपृगत्रिरोधिरोहालघ्वीसिप्रकविएकदृष्टेका॥६९॥
अनेनसाकंपरिनिश्चयंवाकंवदंतंकुपतिप्रसक्तः॥सबो
धयित्रंऋजुकंनिवेद्यधान्यस्यपुंजोपरिवीक्षणीयः॥७०॥निर्गमा दा
रोपरिधातिसूक्ष्मंशुभावहंत्रीगदितंपवित्रीं॥एतावतिसोहःऋजु
रोपरिष्टात्तटंतःसरसोऽनपेक्षं॥७१॥अनेनसाकं

७ पृष्ठतश्चमध्येसितादैवदोनयकाः॥वस्त्रोपवस्त्रांगकवीक्ष्यमा
णाःसोरश्चंचदुःखंचसर्वेहिताभः॥८५॥इहमात्रमत्रैव
पश्यप्रदिष्टंएकासपुत्रदाकुनागमज्ञाः॥विचार्यबुध्याबुद्धे
धाभवद्भिःशास्त्रप्रपुत्रत्वोच्चसम्मतनीपः॥८६॥देवस्य
योगेनयदागवस्त्रोपवंतिलीक्षायदिदुर्निधानाः॥देव्य
प्रयासेस्वगृहेतिदुःखदारिद्र्यसंभावनेमानवेति॥८७॥
निर्धनीलोकाः प्रचरंतिहासंसंगविहूरासनिंदंतिलोकाः॥स
स्त्रेण जंतिवासांसिनरेलघंतिवर्जयंतिदरिद्रंतमानवस्य॥ को
८८॥प्रत्यक्षकदृष्टिकुरात्रिरक्षाकरेसरुद्रावसनायवी
क्षाः॥यस्तहसंमतिदेव्यभेक्षानरोजगत्यांप्रभवेद्द
रिद्रः॥८८॥इत्यादिदोषान्यदिहर्तुकामःनरोभवेत्तेकथ
येमकचित्॥उपायमात्रेगुरुणाक्षसिद्धंप्रपायनादाय
यथोपदिष्टं॥८९॥सावित्रीसमुपास्यतांत्रिपुरजित्राधः
सदासेव्यतांविप्राचीपरिभाव्यतांबहुविधंगावःसमा
ध्यतां॥गुर्वाज्ञाप्रविधीयतांनिजकुलस्थेयताप्राप्यतां
मादृग्लोकदृढंबहुप्रणतिभिःसंस्तूयतांसर्वैःध्यायतां॥९०॥

मानसे हस्ये ४

१०० अश्वत्थस्यप्रदक्षिणाप्रतिदिनंसंपाद्यतांदैत्रेयपुरःसरा
अपिवरेसिद्धाप्रसिद्धाभविष्यंतीतिरोपिमात्मसहिताः
ज्येष्ठाअपिभ्रातरोवंद्यतांदुरितोपशांतिविधेयप्रसा
दात्तानना॥९०॥एकानराकुनःप्रसन्नैर्बुध्याप्रबु
द्धैबुधैःकार्याकार्यविचारणासबहुशोनिस्संस
योक्तयातां॥नोसीप्रादिशांक्रमोनिगदितोनोवाधि
मुक्तासनेप्रोक्तंबालकबालिकाप्रियकरैःलोकैसमा
लोकनेति॥९१॥गुर्वाज्ञामधिगम्यतत्समविलंबेसा
ध्यतद्भक्तोएकायाःसकथःसदातिदमनःप्रभोः
फलं श्रुतस्यो॥गोविंदनवतीस्मुरत्पदवीसंस्थेनहृदा
स्मिदत्तात्मप्रभवेणएणविदुषामालोचनायोदितः॥
९२॥इतिश्रीमद्देवदत्तात्मजनिगदितोविक्रमपुरेपाथ
सरतरःएकाप्रश्नःसमाप्तः॥श्रीरस्तु॥शुभंभवतु॥

१००

Digitized with financial assistance from the Government of Maharashtra on 11 June, 2017